

Upravništvo, Ljubljana, Knafljeva
ulica 6 — Telefon št. 8122, 8123,
8124, 8125, 8126.
Inseratni oddelki: Ljubljana, Selen-
burgova ul. 6 — Tel. 3392, 3492.
Podružnica Maribor: Gosposka ulica
št. 11 — Telefon št. 2455.
Podružnica Celje: Kocenova ul. št. 2
— Telefon št. 190.
Računi pri post. ček. zavodih: Ljub-
ljana št. 11.842, Praga číslo 78.180,
Wien št. 105.241.

JUTRO

Izhaja vsak dan razen ponedeljka.
Naročnina zmaša mesečno Din 25.—
Za inozemstvo Din 40.—

Uredništvo:
Ljubljana, Knafljeva ulica 6, telefon
8122, 8123, 8124, 8125, 8126. Maribor,
Grajski trg 7, telefon št. 24-55.
Celje, Strossmayerjeva ulica št. 1,
telefon št. 65.

Rokopisi se ne vračajo.

Mladi rod

V naše žal le preveč breznačno in razvrzno politično življenje stopa zadnja leta nova generacija, ki se je pričela krepko pojavljati v omladinskih političnih organizacijah. Je to mladina, ki je vzrasla že v Jugoslaviji in stala do poslednjega časa postrani od političnega življenja. Rojena v dobi odločilne borbe za osvoboditev in zedinjenje, nima več smisla za predvojne politične tradicije in gleda z novimi očmi na mnoge probleme, ki jih zro starejša generacija še skozi prizmo starih predsodkov. Neobremenjena s starih duhom, krepko in zavestno stopa po jugoslovenski poti, ki sta ji država in narod nad vse.

Naloga, ki stoji danes pred to mladino v njenem političnem življenju niso lahke. Morda so celo težje kakor kateregakoli pokolenja v politični zgodovini našega naroda. Treba bo mnogo naporov, železne volje, velike ljubezni in neznanskega postrtovanja, da bo ta mladina lahko v doglednem času popravila, kar so zagrešili njeni predhodniki, marsikaj morda v najboljši volji, toda pod neposrednim dojmom izrednih prilik, v katerih so se življali. Predvsem bo morala vrniti državi njej pripadajočo avtoriteto in dvigniti zopet nacionalno misel na višino izključne vodnice naroda. Iz njenih vrst bodo prišli novi voditelji, ki bodo znali v duhu jugoslovenskega naroda dovesti do popolne zmage vero in neomajno ljubezen do narodnega in državnega edinstva. Mlada generacija bo morala z mladeniško korajžjo in širokim, odločnim zamahom likvidirati strankarsko razuzdanost, desorganizacijo državne uprave, nepotizem v javni službi, trgovanje z načeli, plemenski šovinizem, versko nestrpnost in kar je še slične dediščine žalostnih dni.

Dokaz konstruktivnega in pozitivnega duha, ki je zavladal v naši mladi nacionalni organizaciji, je njeno zbiranje v okrilju JNS, katere program in načela izražajo jugoslovensko misel in katere delo predstavlja dlan zvesti v naši ožji domovini glavno politično obrambo naprednega in narodnega elementa. Izkušnje starejših naj se povežejo z elanom mladega rodu, ki hoče čuvati in braniti vse, kar je starejša generacija izvojevala za narod in državo, izvesti mnoge stvari, ki za nje doslej ni bilo dovolj moči, ter odpraviti mnoge nedostatk, ki so jih zakrivila pogreške ali neprilike dosedanjega narodnega in državnega razvoja. S veselim pogumom se mladi rod uvršča v armado iskrenih domoljubov, ki globoko verujejo, da z zastojem srca velikega Zedinitelja ne more in ne sme zastati delo za izgraditev nove in resnično jugoslovenske Jugoslavije.

Države se ne ustvarjajo z dekreti in zakoni, noben popisan papir jih ne vzdržuje pri življenju. Države žive in napredujejo, če žive z njimi in za nje njihovi državljani, prežeti vere v življenjsko misel in moč države. In če hoče kdo živeti s to našo državo, potem je to prihajajoča generacija, ki ne pozna drugega sonca od jugoslovenskega. Ker hoče živeti za to državo, prihaja v jugoslovensko politično aren, da v njej uveljavi pravico naroda do samostojnega razmaha pod svobodnim soncem v svoji državi.

Mladi rod, ki se pridružuje nacionalnim vrstam starejša generacije, ima samo en cilj: služiti kralju, narodu in državi. Ta rod je vzrastle v svobodi. On noče biti gospodar nikomur, najmanj pa narodu, iz katerega izhaja, a tudi ne nikomur vsakega. Ta generacija se bo borila proti vsakemu režimu oligarhije in proti vsaki izmisljeni demokraciji. V preteklih dvajsetih letih je bilo storjenih dovolj pogrešk in usodnih napak. Napočil je poslednji trenutek, da se morajo popraviti, kar je popraviti mogoče. Treba je menjati brez odloga sistem državne uprave in naiti pot za vsako ceno do srca in mišljenja hrvatskih množic. Vnovič je treba pred očmi vsega naroda javno in odločno izjaviti: linio državne politike. Dovolj je bilo boganja in negotovosti. Mladi rod hoče čistih pogledov in jasne poti. Ta pa je samo ena: pot prave jugoslovenske politike, ki so jo trasirali iz preteklosti v bodočnost največji geniji naše nacije.

Naše javno življenje ni zdravo. Mnoge odločitve se ustvarjajo ne po resničnem interesu naroda in države, ne po programu in prepričanju, temveč po trenutnih interesih in špekulacijah. O vitalnih narodnih vprašanjih ne smejo odločati klike, v katerih bi imeli glavno in odločilno besedo oportunisti in spekulanti. Stranki ne sme biti najvišji namen oblast in vlada, temveč služba narodu, državi in kralju. Zato obstoje načela, ki jih stranka ne more in ne sme žrtvovati nobeni taktiki. Program stranke ne sme biti samo antologija knjižnih ideologij, temveč mora biti stvarna osnova njenega dela in smisel njenega obstoja. Program mora biti gonilna sila stranke, ne pa samo fasadni okrase ali cenen pripomoček za volilno agitacijo in propagando med ljudstvom. Tudi za stranko morajo veljati moralne zapovedi. V politiki je sicer marsikaj do-

NAGLI UKREPI V NYONU

K sodelovanju pri pobijanju gusarstva na Sredozemskem morju bo povabljeni tudi Italija

Nyon, 11. septembra. d. Na včerajšnji prvi seji sredozemske konference je francoski zunanji minister Delbos, ki je bil soglasno izvoljen za predsednika, v svojem govoru poudarjal, da je postal položaj na Sredozemskem morju neznošen, ker pirati ne spoštujejo več zastav mirolnih držav in torpedirajo trgovske ladje, česar ne smemo več trpeti. Sedaj gre za to, da pridemo v vseh okoliščinah do vidnega uspeha. V izrednem času se morajo podvzeti izredni ukrepi. Sredozemsko morje je središče mednarodne trgovine. Vse države imajo enako pravico do trgovine, piratstvu pa se mora napraviti konec. Novi zločini proti mednarodnemu pravu zahtevajo nove zakone.

Oster govor Litvinova

Sovjetski komisar za zunanje zadeve Litvinov je v svojem govoru predvsem opozarjal na nevarnosti za svetovni mir v sedanjem trenutku in nato izjavil: Piratstvo niso organizirali posamezni zločinci, člani kakšne tajne organizacije, niti ne ogražajo ladij pomorski razbojniki, pač pa vlada neke evropske države, ki je zatajila lastno zastavo. Rusija mora braniti svoje lastne interese, vendar pa pri tem ne misli samo na svoje egoistične koristi, ker je izpostavljen vseh svet nevarnosti piratstva. Konferenca naj sklene ukrepe, ki bodo onemogočili piratstvo, da bo dana možnost obrambe. Le države, ki so piratstvo same organizirale in ki vzdržujejo s piratstvom intimne prijateljske zveze, so mogle odgovoriti sodelovanje na konferenci, ki si je postavila za cilj varnost trgovine in mirnega sodelovanja na Sredozemskem morju. Obzrlujem, ker na konferenci ni zastopana ena izmed najbolj prizadetih držav, republikanska Španija v svoji junaški obrambi. Ime države, ki izvaja piratstvo, je na jeziku vseh nas ter imamo pravico, da ga končno tudi povemo. Rusija sicer zaupa konferenci, vendar pa mora tudi sama podvzeti lastne ukrepe proti banditstvu na morju.

Eden optimist

Angleški zunanji minister Eden je bil v svojih izjavah zelo kratak in je njegov govor zbudil pozornost zaradi zmernosti. Med drugim je dejal: Samo po sebi se razume, da bomo države, ki niso zastopane na tej konferenci, obveščali o poteku našega dela. Kljub vsemu upamo, da se nam bodo pridružili. Ne more se dovoliti, da bi se nadalje trajala vsa velika nevarnost za položaj na Sredozemskem morju. Nemogoče je prepustiti plovbo na Sredozemskem morju na milost in nemilost gusarjem, ki ne spoštujejo nobene zastave in ki torpedirajo trgovske ladje brez prejšnjega posvarila ne glede na tovor in kraj iztovarjanja, po metodah, o katerih bi se moglo misliti, da so izginile za vedno in ki so v absolutnem nasprotju s protokolom iz l. 1936 o humanizaciji podmorniške vojne.

Zatem je Eden predlagal, naj se sredozemska konferenca pretvori v strokovni odbor, kar je bilo sprejeto brez razprave.

Važni sklepi

Na tajni seji je sredozemska konferenca že prvi večer sprejela važne sklepe, ki predstavljajo smernice širokopoteznega načrta za zagotovitev varnosti na Sredozemskem morju. Bistvene točke načrta so naslednje:

1. Države, zastopane na sredozemski konferenci v Nyonu, so sklenile, da se Sredozemsko morje razdeli v varnostne pasove. Vsaki izmed sredozemskih držav bo dodeljen posebno varnostno področje, na katerem smejo njene vojne ladje, podmornice itd. svobodno pluti, vendar pa mora dotična država skrbeti za varnost na svojem področju. Nobena država nima pravice, da prekoraci dodeljeno področje. Vsa vojna ladja, ki bi zapustila svoje področje, smejo patrolne ladje ostalih področij takoj potopiti. Trgovske ladje posameznih držav spremljajo v posameznih področjih vojne ladje dotičnih držav.
2. Eno področje se dodeli Italiji.
3. Zapadni del Sredozemskega morja se

puščena in odpustljiva, so pa zopet stvari, preko katerih se ne more in ne sme. In ena teh stvari je poštenje, ki je najboljše jamstvo dokončnega in stvarnega političnega uspeha. Brez moralnega prepoveda, ki bo dvignil zopet ceno poštenja na pravo mesto, ne more biti političnega in državnega prepoveda. A brez discipline ne more biti uspešnega boja za visoki cilj. Zato morajo biti politični voditelji in poborniki nove generacije moralno neoporečni možje, prežeti duha iniciative, spoštovanja do pravega reda ter velike, iskrene, na vse žrtve pripravljene ljubezni do narodne celote.

Nove politične generacije morajo še prav posebej voditi računa o prosveti naroda. Pretekli rodovi so spričo posebnih okolištin, v katerih so delovali, na tem polju premalo storili. Mladina mora to čim prej nadoknaditi, kajti zdrava in poštna politika je mogoča samo med prosvetljenim narodom, ki zna in more misliti s svojimi možgani. Vojašnica je razvila v našem narodu do popolnosti vojaške vrline, prosveta pa mora razviti v njem državljanske.

Jugoslovanski narod mora svoj politični voditeljski kader temeljito pomladiti in reorganizirati. Med vsemi naprednimi in kulturnimi narodi imamo politično elito, ki je stalno na izvidnici,

v celoti dodeli v varstvo Franciji in Angliji.

4. Ostali del Sredozemskega morja se razdeli med ostale države.

Ta načrt je treba izpolniti še v podrobnostih, zlasti glede obsega posameznih področij, kar bo dalo mnogo posla zastopnikom pomorskih oblasti posameznih držav. Nekatere države, kakor Grčija, ki so na konferenci zastopane le po političnih, so pozvale brzotvorno v Nyonu višje oficirje svojih pomorskih sil.

V zapadnem delu Sredozemskega morja bodo trgovske parnike ščitile francoske in

angleške vojne ladje.

V srednjem področju, ki obsega Tirensko morje in osrednji pas Sredozemskega morja, od Korzike in Sardinije do Sicilije, bo prepuščen Italiji, če bo na to pristala, na nesprotnem primeru pa se bo akcija francoske in angleške vojne mornarice razširila tudi na ta predel.

V tretjem področju bodo imele zaščitno službo grške in turške vojne ladje.

Sporazum določa nadalje tudi sodelova-

Italija ne želi motenj v odnošajih z Anglijo

Italijansko-ruski dvoboj je trenutno najpomembnejši činitelj mednarodne politike — Italija z Nemčijo odločno v protiboljševiškem taboru

Rim, 11. septembra. b. Iz komentarjev oficijoznega italijanskega časopisa se daje že s precejšnjo jasnostjo razvideti sedanjne težnje italijanske zunanje politike. Na splošno je očitna tendenca uradnih krogov, da se prepreči sleherne motnje v italijansko-angleških odnošajih. To pomirjujeteš italijansko razpoloženje je ugodno vplivalo tudi na Angleže, Eden je v svojem govoru, kakor tudi že v samih pripravah sredozemske konference, s posebnim poudarkom poudaril njen izrazito tehnični značaj in tudi sicer pokazal dobro voljo, da bi iz italijanskega odgovora izvelkel vsaj njegove konstruktivne dele. Eden smatra italijansko pripravljenost za razgovore o protipiratskih ukrepih v okviru londonskega odbora za nevmesavanje kot dokaz za nedvomno željo italijanske vlade po sodelovanju z ostalimi velesilami. Kakor zatrjujejo v tukajšnjih informiranih krogih, morda ni izključeno, da je na to pomirjujeteš italijanske vlade v veliki meri vplivalo tudi dejstvo, ker je angleška vlada v Rimu namignila, da ima jasne in nedvomne dokaze glede pripadnosti »neznanim« podmornic, ki so v zadnjem času napadale angleške in sovjetske ladje na Sredozemskem morju. Morda je s tem v zvezi tudi včerajšnja izjava, da italijanska vlada nikakor ne namerava prekiniti svojih odnošajev z Rusijo, dasi se je to po ponovnem ruskem protestu v Rimu zdelo skoro že gotovo. Res je na drugi strani, da je včerajšnji nastop Litvinova v Nyonu močno poslabšal italijansko-rusko razmerje, ker smatrajo njegove izjave za žaljive izpade proti Italiji. Posebno neprijetno je učinkovala zahteva Litvinova, naj bi se ostale države takoj sporazumele glede represalij. Ako bi do njih na ta ruski nasvet zares prišlo, bi bila vsaka misel na morebitni poznejši sporazum gotovo izključena.

V tem položaju se zdi, da je prišel kongres nemških nacistov v Nürnbergu za Italijo kakor nalašč, saj se tudi letos na tem kongresu ponavljajo vsi znani izpadi proti boljševizmu in njegovemu zastupljanju mednarodne atmosfere. Povprečnemu Italijanu, ki čita poročila iz

da daje narodu smer, ki jo naj ubira v političnem življenju. Pri nas intelektualci žal le preveč beže od politike, kar je velika škoda za narodno in državno stvar. Inteligenca, posebno pa mlada, je pač poslednja, ki bi se smela desinterezirati pri reševanju vprašanj, od katerih sta odvisna obstoj in narvedek države.

Omladina JNS združuje na kar naj-srečnejši način v svojih vrstah vse sloje našega naroda. Njena organizacija je zgrajena na čelu iskrenega tovarštva med preprostim kmečkim fantom, delavcem in šolanim inteligentom, ki sta enakovredna borca za skupno stvar. V nesebični postrtovanju ljubezni do jugoslovenske misli in v iskrenem delavnem tovarštvu bo novi rod gradil, kjer so stari začeli, a omagali; bo čuval, kar je za narod in državo velikega storjeno; bo branil napredno in narodno stvar z novim elanom ter bo dokazal, kako globoko je zakoreninjena jugoslovenska ideja med Slovenci in kako krepka je moralna, intelektualna in politična sila napredne misli v Sloveniji.

Zato toplo pozdravljamo fante, ki danes zberejo v Ljubljani iz vsega slovenskega, da si kot odposlanci svojih somišljenikov izpolnijo svojo organizacijo in zarišejo pot za nadaljnje delo za kralja, narod in državo.

da so v splošnem zadovoljni s prvimi uspehi konference, ker so se sporazumeli načelno o vseh vprašanjih že v prvih urah.

Po končni določitvi posameznih področij na Sredozemskem morju bodo sklepi Italiji oficijelno sporočeni, pri čemer ji hočejo v toliko ustreči, da sklepev ne bomo ratificirali, preden ne bo pristala nanje. Nemčiji ne bo predložena nobena prošnja za ratifikacijo, ker na Sredozemskem morju ni neposredno zainteresirana.

Razdelitev področij

Načelni sporazum o pobijanju gusarstva

Načelni sporazum o pobijanju gusarstva

Načelni sporazum o pobijanju gusarstva

Načelni sporazum o pobijanju gusarstva

Načelni sporazum o pobijanju gusarstva

Načelni sporazum o pobijanju gusarstva

Načelni sporazum o pobijanju gusarstva

Načelni sporazum o pobijanju gusarstva

Načelni sporazum o pobijanju gusarstva

Načelni sporazum o pobijanju gusarstva

Načelni sporazum o pobijanju gusarstva

Načelni sporazum o pobijanju gusarstva

Načelni sporazum o pobijanju gusarstva

Načelni sporazum o pobijanju gusarstva

Načelni sporazum o pobijanju gusarstva

Načelni sporazum o pobijanju gusarstva

Načelni sporazum o pobijanju gusarstva

Načelni sporazum o pobijanju gusarstva

Načelni sporazum o pobijanju gusarstva

Načelni sporazum o pobijanju gusarstva

Načelni sporazum o pobijanju gusarstva

Načelni sporazum o pobijanju gusarstva

Načelni sporazum o pobijanju gusarstva

Načelni sporazum o pobijanju gusarstva

Načelni sporazum o pobijanju gusarstva

Načelni sporazum o pobijanju gusarstva

Načelni sporazum o pobijanju gusarstva

Načelni sporazum o pobijanju gusarstva

Načelni sporazum o pobijanju gusarstva

Načelni sporazum o pobijanju gusarstva

Načelni sporazum o pobijanju gusarstva

Načelni sporazum o pobijanju gusarstva

Načelni sporazum o pobijanju gusarstva

Načelni sporazum o pobijanju gusarstva

Načelni sporazum o pobijanju gusarstva

Načelni sporazum o pobijanju gusarstva

Načelni sporazum o pobijanju gusarstva

Načelni sporazum o pobijanju gusarstva

Načelni sporazum o pobijanju gusarstva

Načelni sporazum o pobijanju gusarstva

Načelni sporazum o pobijanju gusarstva

Načelni sporazum o pobijanju gusarstva

Načelni sporazum o pobijanju gusarstva

Načelni sporazum o pobijanju gusarstva

Načelni sporazum o pobijanju gusarstva

Načelni sporazum o pobijanju gusarstva

Načelni sporazum o pobijanju gusarstva

Načelni sporazum o pobijanju gusarstva

Načelni sporazum o pobijanju gusarstva

Načelni sporazum o pobijanju gusarstva

Načelni sporazum o pobijanju gusarstva

Načelni sporazum o pobijanju gusarstva

Načelni sporazum o pobijanju gusarstva

Načelni sporazum o pobijanju gusarstva

Načelni sporazum o pobijanju gusarstva

Načelni sporazum o pobijanju gusarstva

Načelni sporazum o pobijanju gusarstva

Načelni sporazum o pobijanju gusarstva

Načelni sporazum o pobijanju gusarstva

Načelni sporazum o pobijanju gusarstva

Načelni sporazum o pobijanju gusarstva

Načelni sporazum o pobijanju gusarstva

Načelni sporazum o pobijanju gusarstva

Načelni sporazum o pobijanju gusarstva

Načelni sporazum o pobijanju gusarstva

Načelni sporazum o pobijanju gusarstva

Načelni sporazum o pobijanju gusarstva

Načelni sporazum o pobijanju gusarstva

Načelni sporazum o pobijanju gusarstva

Načelni sporazum o pobijanju gusarstva

Načelni sporazum o pobijanju gusarstva

Načelni sporazum o pobijanju gusarstva

Načelni sporazum o pobijanju gusarstva

Načelni sporazum o pobijanju gusarstva

Načelni sporazum o pobijanju gusarstva

Načelni sporazum o pobijanju gusarstva

Načelni sporazum o pobijanju gusarstva

Načelni sporazum o pobijanju gusarstva

Načelni sporazum o pobijanju gusarstva

Načelni sporazum o pobijanju gusarstva

Načelni sporazum o pobijanju gusarstva

Načelni sporazum o pobijanju gusarstva

Načelni sporazum o pobijanju gusarstva

Načelni sporazum o pobijanju gusarstva

Načelni sporazum o pobijanju gusarstva

Načelni sporazum o pobijanju gusarstva

nje letal vseh držav, ki so se udeležile nyonske konference pri zaščiti trgovske plovbe po Sredozemskem morju.

Sporazum določa, da se tudi Italija in Nemčija pozoveta k sodelovanju. Tukajšnji politični krogi menijo, da bo to tem lažje, ker Anglija ni pristala na to, da bi tudi ruska vojna mornarica sodelovala pri zaščiti mednarodne plovbe na Sredozemskem morju, pravijo pa, da bo Italija vendarle postavila za svoje sodelovanje pogoje, naj se Rusi docela izključijo tudi iz diplomatske akcije v tej stvari.

Pričakujejo, da bo mogla nyonska konferenca že do srede prihodnjega tedna predložiti konkretne predloge za pobijanje piratstva na Sredozemskem morju.

Sestanek zastopnikov Male antante

Zeneva, 11. septembra. w. Zastopniki Jugoslavije, Rumunije, Grčije in Turčije so se kot predstavniki Balkanske zveze sestali dopoldne pod predsedstvom jugoslovenskega poslanika v Parizu dr. Purica, da razpravljajo o vprašanjih, ki so v zvezi s pobijanjem piratstva na Sredozemskem morju in ki so se našla na konferenci v Nyonu. To posvetovanje je postalo potrebno zlasti zato, ker sta francoska in angleška vlada predložili nyonski konferenci v vseh podrobnostih izdelan tehnični načrt za pobijanje piratstva na Sredozemskem morju. Ta načrt pa ni našel v vseh točkah odobritve zastopnikov Balkanske zveze. Zlasti očitajo temu načrtu, da bo, ako bi bil sprejet v svoji prvotni obliki, dovedel do indirektnega priznanja generala Franka kot vojujoč se stranke.

povsem po nemških stopinjah. V tukajšnjih političnih krogih ne dvomijo, da bo Italija sleherni nov ruski nastop proti sebi odbila z vso odločnostjo. Italijansko-ruski dvoboj je po sodbi rimskih diplomatskih krogov eden izmed najznačilnejših dejstev sedanjega mednarodnega razvoja.

Povratak kraljevske rodbine v Beograd

Bled, 11. septembra. AA. Nocoj ob 19. so se odpravili s postaje Lesce - Bled v Beograd Nj. Vel. kralj, Nj. Vel. kraljica Marija ter kraljeviča Tomislav in Andrej.

Razstanku so prisostvovali vojvodinja Meklenburška, minister dvora Milan Antić in ban dravske banovine dr. Natlačen. Dvorni vlak je prispel v Kranj ob 19.29. Tam sta čakala dvorni vlak Nj. Vis. knez namestnik in kneginja Olga in sta se prisrčno pozdravila z visokimi potniki.

Japonske priprave za vojno proti Rusiji

Letošnji manevri bodo največji v Jugoslaviji

Vršili se bodo v drugi polovici tega meseca na Dolenjskem, v Beli Krajini in na Hrvaškem ob Kolpi

Beograd, 11. septembra. M. Naša vojna uprava je sklenila prirediti letošnji jesen manevre večjega obsega. Bodo to največji manevri, kar jih je bilo kdaj v naši državi, in menda tudi največji na vsem Balkanu. Vršili se bodo na Dolenjskem in Beli Krajini ter v hrvaških pokrajinah med Karlovcem in Ogulinom. Njihova glavna faza se bo odigrala na obeh obalah Kolpe, nekako v prostoru Karlovac - Metlika - Novo mesto - Kočevje - Brod na Kolpi - Ogulin. So-

Manevri bodo trajali skupaj 10 dni, glavne manevrske operacije pa bodo med 21. in 26. septembrom. Vodstvo manevrov je poverjeno predsedniku vojnega sveta, bivšemu vojnemu ministru armijskega generalu Milanu Milovanoviću. Šef njegovega generalnega štaba je divizijski general Ilija Brašić, pomočnik načelnika glavnega general-

nega štaba.

Priprave za izvedbo manevrov so že v teku. Pri manevrih se bo posebna pozornost posvetila zlasti tudi službi v zaledju ter redni in zadostni preskrbi četa s hrano, pitno vodo in vojnimi potrebščinami.

Letošnji manevri, ki bodo izvedeni pod imenom »kolpski manevri«, imajo poleg strogo vojaških ciljev tudi propagandni značaj. Zato bo dovoljeno, da si jih bodo mogli ogledati poleg prebivalstva dotičnih pokrajin tudi šolska mladina ter razne sportne, kulturne in druge mladinske nacionalne organizacije. Vojaske oblasti hočejo na ta način ustreči številno izraženim željam prebivalstva. Seveda bo tudi časopisje imelo pri manevrih svoje posebne dopisnike. Prožena jim bo možnost, da svoje liste in po njih vso javnost hitro in točno obveščajo o poteku manevrov. Ravno tako bodo o manevrih in njih poteku redno poročale naše radijske oddajne postaje.

S španskih bojišč

Potopitev Francove podmornice v kartagenski luki — Nacionalisti so kupili od tuje države štiri podmornice

Madrid, 11. septembra. o. Republikanci so prešli v ofenzivo na vseh frontah razen na severni, kjer pa so se Asturci sedaj zbrali na novih izredno utrjenih postojankah zapadno in južno od Gijona. Vse kaže, da se pripravljajo še na hud odpor, tako da bodo nacionalisti prisiljeni obdržati večje vojaške sile na severni fronti. Prav zaradi tega so republikanci pričeli izvajati hud pritisk na vseh ostalih frontah in zlasti na aragonski, kjer si predvsem prizadevajo zavzeti Saragoso.

Danes se je posrečilo republikanskim baterijam v Cartageni potopiti Francovo podmornico »C 4«, ki se je pojavila pred lukom, da bi torpedirala neko republikansko tovorno ladjo, ki je baš zapuščala luko. Podmornico je zadela granata v strojni oddelek ter je takoj izginila, na morskem gladini pa se je pojavil kmalu nato velik madež olja, ki je pričal, da se je podmornica potopila.

Veliko senzacijo je zbudila sročnja izjava nacionalističnega generala De Llane, da so nacionalisti kupili od neke države štiri podmornice, ki operirajo sedaj na Sredozemskem morju. Politični krogi poudarjajo, da bo morala ta afera priti pred londonski odbor, ker je dotična tuja sila pre-

kršila svojo obveznost, da ne bo dobavljala orožja nobeni izmed španskih vojujočih se sil.

Iz Francovega tabora

Salamanca, 11. septembra. AA. Sročnje uradno poročilo vrhovnega poveljstva pravi:

Na leonski fronti prodirajo naše čete kljub strašnem vremenu. Zaveze so več postojank in zaplenile tri močnjake in 200 pušk ter skladišče orožja in vojaških oblačil. Včeraj je prešlo na našo stran 30 milicnikov.

Na aragonski fronti je sovražnik napadel naše postojanke pri železniški postaji Princesa. Napad je bil odbit.

Na južni fronti je bilo streljanje nekoliko živahnije. Na našo stran je prišlo 10 milicnikov in 3 častniki.

Ruski rušilci

za spremstvo transportov

London, 11. septembra. AA. »News Chronicle« trdi, da je sovjetska vlada sklenila poslati na Sredozemsko morje nekaj rušilcev, ki bo to tvorili oboroženo spremstvo ladij z vojnimi potrebščinami za valencijsko vlado.

Otvoritev velesejma v Beogradu

Beograd, 11. septembra. p. Danes je bil svečano odprt novi beograjski velesejem, ki sicer še ni popolnoma dograjen, a predstavlja že sedaj malo mestce pod velikim zemunskim mostom. Otvoritev je prisostvoval tudi kraljev namestnik dr. Radenko Stanković. Navzoči so bili nadalje tudi delegati vseh držav, ki imajo na velesejmu svoje paviljone.

V Beogradu vlada za novo gospodarsko in tujsko-prometno ustanovo izredno veliko zanimanje. Ob večernih urah so vse ulice razkošno razsvetljene, nekatere monumentalnejše stavbe celo z žametom. Tramvajski promet je ojačen. Po mestu valove množice tujcev. Vse je v zastavah.

Beograd je očividno spoznal ogromen pomen svojega velesejma, za katerega so se gospodarski krogi borili že celih 12 let.

Pri prihodu kr. namestnika Stankovića je godba kraljeve garde zaigrala državno himno, pozdravili pa so ga predsednik velesejma Stojanović, beograjski župan Ilić in trgovinski minister dr. Vrbanić. Med burnim vzvikanjem Nj. Vel. kralju, kraljevemu domu in Jugoslaviji je kr. namestnik otvoril velesejem.

Sledile so otvoritve paviljonov posameznih sodelujočih držav, najprej italijanskega, nato češkoslovaškega ter končno madžarskega paviljona. Jutri bo odprt rumunski paviljon.

Madžarska pogajanja z Malo antanto

Zeneva, 11. septembra. w. Iz krogov zastopnikov Male antante v Zenevi doznajajo, da se bodo baje že prihodnje dni pričela pogajanja med Madžarsko in Malo antanto. Pri pogajanjih, ki se bodo pričela predvsem na prizadevanje češkoslovaške, bi šlo za vprašanje enakopravnosti in oborožitve Madžarske, za manjšinski problem ter za vključitev pakta o nenapadanju.

Poslanik Martinac ob grobu Pilsudskega

Varšava, 11. septembra. AA. V Krakov je prispel novo imenovani poslanik kraljevine Jugoslavije Vladimir Martinac, da se pokloni grobu maršala Pilsudskega. Po polnočnem vstopu v mesto je poslanik Martinac ogledal mestne znamenitosti.

Katastrofalen tajfun na Japonskem

Tokio, 11. septembra. AA. Nenavadno hud tajfun je napravil velikansko škodo v jugozahodnih predelih Japonske. Brzovanje in telefonske žice so pretrgane. Ogromni morskj valovi so poplavlili okoli 2.000 hiš in jih mnogo porušili. Na nekaterih progah je pretrgan tudi železniški promet. Doslej poročajo samo o 15 človeških žrtvah na otoku Šikoku.

Trockij v Kolumbiji

Buenos Aires, 11. septembra. o. Kolumbijska vlada je pristala na to, da se Trockij naseli v Bogoti v Kolumbiji. Trockij je diplomatskim zastopnikom Kolumbije dal vso jamstvo, da se politično ne bo udeleževal.

Vrednost oglasov v dnevnih najbolj presodite po številu malih oglasov. — Današnje »Jutro« ima

428

malih oglasov. Enkratni poizkus z malim oglasom v »Jutru« Vas pouči, da ima oglas dvojno vrednost, če se javi dvojno število interesentov.

Beležke

Pred banovinsko skupščino omladine JNS

Danes se zbere v Ljubljani iz vseh krajev Slovenije več sto delegatov omladinskih organizacij JNS, da ustanovijo banovinsko omladinsko organizacijo in ji izvolijo odbor. Predsedniki in tajniki sreskih omladinskih organizacij so se sestali že sredi k posvetovanju. Na sestanku sta prišla tudi predsednik mladinske organizacije JNS iz Beograda Branislav Živanović in predsednik beograjske akademске organizacije JNS Dimitrije Preldić. Oba sta bila od zbranih delegatov prisrčno pozdravljena. Predmet smotnega razgovora je tvoril predvsem organizacijski poslovnik, ki bo predložen današnji skupščini v odobritev.

Banovinski odbor JNS

Ob skoraj polnoštevni udeležbi svojih članov se je včeraj popoldne sestal v Ljubljani banovinski odbor JNS za dravsko banovino. Seja je trajala nad tri ure. Vodil jo je predsednik dr. Janko Rajar, poslovni poročil sta podpredsednik dr. Otmar Pirkmajer in tajnik dr. Marjan Zajec, politično situacijo poročilo pa senator dr. Albert Kramer in Ivan Pucelj. Razvila se je nato živahna razprava, v katero so posegli zastopniki vseh srezov. Vsa poročila so soglasno v razveljavljivi ugotovitvi, kako zelo se je obnovila borbenost in okrepla odločnost pristašev jugoslovenske nacionalne politike v Sloveniji.

Povratak Petra Živkovića

V četrtek popoldne se je povrnil v Beograd predsednik JNS g. Peter Živković, ki je bil dalje časa na zdravljenju v Jahimovu na Češkoslovaškem. G. Živković je zopet prevzel položaj predsednika JNS, ki jih je do sedaj, za časa njegove odsotnosti vodil prvi podpredsednik JNS g. senator Jovan Banjanin.

Slovenčevske pobožne želje

Do sedaj je bila po mnenju »Slovenca« nositeljica vse borbe proti konkordatu vse-mogočna JNS, s katero se je družilo vse, kar ni v vrstah dr. Mačka in JRZ. Včeraj pa je svedel glavni organ slovenske JRZ ves srečen ugotovitvi, da JNS le ni tako silna in močna, kakor je on sam trobil vse zadnje tedne. Na nekem beograjskem oglu so mu namreč povedali, da je »JNS v razkroju« in da je izstopil poslanec Aleksander Lazarević, ki snuje s še nekimi prijatelji Ljotičev klub v narodni skupščini. Ker pa so vedeli, da se »Slovenec« prav posebej zanima za senatorja dr. Kramerja in Pucelja, so mu površ še zaupali, da dajeta ta dva gospoda po Beogradu popolnoma nasprotujoče si izjave o položaju v Sloveniji in da se iz tega vidi, da so nastali ostri spori v vrstah JNS v Sloveniji, samo da jih v Ljubljani še skrbno zakrivajo.

Vso to mešanico je »Slovenec« z velikim zadovoljstvom ponatisnil v tolažbo svojih vernih, češ saj si nismo v laseh samo pri nas doma, nego tudi pri sosedovih. Pri tem pa je nehoti razkril svoje karte, kako vroče si bi želel, da bi se napredni in nacionalni Slovenci klali med seboj v veselje in korist slovenčevcev. Pa bo že moral prej ali slej skesano priznati, da so bili vsi ti glasovi o neslogi in razkroju v vrstah JNS, bodisi že v Beogradu ali pa v ožji domovini, samo pobožne želje.

Kar se tiče poslanca Lazarevića, je pa resnica, da je izstopil iz kluba JNS in prešel k Ljotičevcem, ker se mu zdi JNS v borbi proti konkordatu vse preveč rezervirana in popustljiva. Ako smatramo to pri »Slovencu« za kak poseben uspeh, potem pač ni težko presoditi notranje vrednosti vsega njihovega ogorčenja proti JNS zaradi njenega stališča v vprašanju konkordata.

Zastopniki Slovencev na omladinskem kongresu JRZ

Poročali smo že, da bo sredi oktobra v Beogradu kongres omladine JRZ. Na kongres bodo prišli predstavniki iz vseh pokrajin, kjer ima ta stranka svoje omladinske organizacije. Iz neznanih razlogov se v Sloveniji doslej take organizacije še niso ustanovile, vsaj v javnosti o tem ni prišlo ničesar. Včerajšnji »Slovenec« pa pravi, da je »mladinska organizacija JRZ izvedena po vsej državi in tudi v Sloveniji«. Obstojta baje že tudi nekaj banovinskih odborov mladine JRZ. Ta odbor je za svoje delegate za beograjski kongres določil gg. Rudolfa Smersuja, inž. Jožeta Sodjo, dr. Cirila Zebota in Slavka Čestovarja. Katere druge mladinske organizacije iz Slovenije bodo poslane svoje delegate v Beograd, »Slovenec« še ne poroča, zato tudi še ne vemo, ali se bo kongresa udeležila tudi kak organizacija »slovenskih fantov« v novih fantovskih krogih.

Nehvaležni učitelji

»Sam smo krivi, da izgubljamo teren med našo mladino«, toži »Domoljub«. Katoličani se vse premalo brigamo za katoliško vzgojo svojih otrok. Kakšni so na pr. naši učitelji? »Nedavno so bile za učiteljsko duhovno vaje. Gospodje so razposlali okrog 1000 valov. Odzvalo pa se je, piši in beri, 14 učiteljev in od teh samo trije z ozemlja bivše Kranjske. Ze 24 let ni bilo učiteljskih duhovnih vaj in vendar tako piča udeležba.«

Priznati moramo »Domoljubu«, da se opravičeno razburja. Človek bi že pričakoval od tistih učiteljev, ki so na račun svojega »katoliškega prepričanja« v zadnjih letih užili toliko ugodnosti, da bi se vsaj vsako četrtno leto enkrat udeležili duhovnih vaj. Da so jih potrebni, je tudi gotovo, ker bi jih sicer za nje ne priredili. Pravijo, da je bil med tistimi tremi iz bivše Kranjske tudi bivši referat v ministrstvu prosvete g. Franc Erjavce, ki pripravlja sedaj v novi izdaji Tomaža Kempčana »Hijo za Kristusom«.

Lažen letak dr. Mačka

Po Zagrebu in drugih hrvaških krajih so bili včeraj razširjeni tiskani letaki s podpisom dr. Mačka. Na letakih stoji: »Izvedel sem, da so nekateri omladinci na lastno pest, brez vednosti in pristanka vodstva HSS pričeli napadati kolporterje, prodajalce listov, trafikante in knjigarnarje. Ter jih siliti, naj ne prodajajo nekega lista. To ni v skladu s načeli vodstva HSS. Zato opozarjam vse pristase HSS, da ne sodelujejo pri takih izpadih in fašistično-boljševiških nasiljih.«

Oglas je reg. pod S. Br. 181 od 1. III. 1937

Drava je porušila most pri Vuženici

Silno naraščanje Drave, Pesnice in Dravinje — Dramatično reševanje velikega mostu — Huda nesreča mojstra

Maribor, 11. septembra.

Deževje zadnjih dni resno ogroža številne kraje, ki so običajno izpostavljeni nevarnosti poplav. Drava silno narašča in iz Dravske doline je prispela vest o katastrofi, ki je doletela dravski most med Vuženico in Muto. Tudi iz Pesniške doline poročajo o silnem naraščanju Pesnice, ki vali ogromne množice vode in je že dosegla skrajni rob bregov ter se lahko pričakuje, da se bo v teku noči razlila čez njive in travnike. Če ne bo prenehalo deževati, se bodo številni travniki in polja Pesniške doline spet spremenili v prava močvirja in posledice bodo hude kakor običajno.

Iz Dravske doline so prispeli vesti o silnem naraščanju Dravinje, ki ogroža polja in travnike in preti prestopiti bregove. Silno naraščajo tudi pritoki in potoki zaradi nalivov v Gornji Dravski dolini. To je povzročilo tudi nesrečo med Vuženico in Muto, kjer je naraslo vodovje odrgalo most. O tem smo izvedeli naslednje podrobnosti:

V noči na soboto se je ob Mravljakovem pristanu v Vuženici odrgal splay, ki ga je Drava odnesla proti sredini. Splay je običajni pri sredi mostu, ki veže železniško postajo Vuzenico s trgov Muto. Ta most pravkar popravljajo. Velika nevarnost je bila očitna. Vest, da Drava ogroža most, se je naglo raznesla in že v zgodnjih jutrnjih urah se je zbralo na obeh bregovih Drave mnogo ljudi, ki so z zanimanjem zasledovali reševanje mostu. Vodni mojster Engelbert Figner se je pogumno podal na sredo mostu ter splezal po stebrovju na splay, ki ga je hotel razbiti ali vsaj razdreti, a vse njegovo prizadevanje je bilo zaman.

Ob 8.15 most ni več držal silnega pritiska vodnih mas ter se s silnim hrúscem in trščem podrl.

Ves srednji del mostu se je zrušil v Dravo, ki ga je takoj odplavila. V trenutku katastrofe je bil Figner na splavu in s strahom so ljudje opazili, kako se je srednji del mostu zrušil in je izginil tudi vodni mojster. Voda je odplavila 24 m dolg del srednjega mostu, od njega štrli sedaj iz vode samo še nekaj stebrovja. Za ponesečenim Fignerjem, ki je tudi izginil v vodi, so naglo organizirali reševalno akcijo. Drava je seveda tudi odplavila splay, na katerem je bil Figner. Splavarjem, ki so pohi-

teli na splavih na pomoč, se je posrečilo, da so okrog 9. popoldne blizu Zgornje Vižinge splay potegnili na breg. Med trmo-vi je bil zagoden Figner. Nesrečnik je do bil hude poškodbe po vsem telesu in po glavi in je bil nezavesten. Fignerju so takoj nudili zdravniško pomoč, kljub temu je pa njegovo stanje resno. Mož je star 45 let.

Zveza med Vuženico in Muto je prekinjena in morajo prebivalci Mute preko Vuhreda, da pridejo do železnice.

Škoda je zelo visoka. Nastane vprašanje, ali se bo uresničila že dolgoletna želja tamnošnega prebivalstva, da zgradi nov most, ki naj ustreza vsem potrebam sodobnega prometa, katerim sedanji most ni bil kos?

★

Škoda v Gruberjevem prekopu

Ljubljana, 11. septembra.

Ljubljana, ki z Barja vali ogromno vodovje, je zlasti v gornjem delu Gruberjevega prekopa, ki ga pravkar popravljajo, prizadela precejšnjo škodo. Gradbeno podjetje, ki zasipa kotanje, nastale v teku let na kanalskem dnu, da zavaruje obrežno zidovje, je zgradilo tik ob Špiči začasen nasip, ki naj bi zapiral vodi pot skozi prekop. Narasla reka je prelila in narušila nasip, da je bila struga kmalu zvrhano polna in je začela voda ogrožati naprave, ki jih je tverda zgradila za urejalna dela. Hkratu je Ljubljana na vsem obrežju potrgala celo vrsto čolnov, ki jih imajo razni zasebniki spravljene na reki, in jih odplavila s seboj. Gruberjevemu kanalu bo narasla voda prizadejala najbrž mnogo škode predvsem zavoljo tega, ker je podjetje premalo poskrbelo za utrditev in varnost regulacijskih naprav.

Po podatkih meteorološkega zavoda je padlo v Ljubljani samo od petka popoldne pa do sobote zjutraj 107,2 mm dežja, to se pravi, da se je zilo na pomerji Velike Ljubljane, ki obsega 65.377.400 m², nad 70 milijonov, 84 milijard in 572 milijonov litrov vode, pri čemer niso vračunane množine, ki so padle še v teku naliva od 8. pa nepritrjeno do 15. ko se je šele nekoliko zvedrilo in prenehalo deževati.

Vojaške tekme Male antante

Praga, 11. septembra. AA. Hradec Kralovi in Pardubice sta v zastavah zaradi lahko-atletskih tekmovalcev vojakov Male antante. Včeraj je bil v Pardubicah banket, ki so se ga udeležili vsi voditelji tekmovalnih skupin in zastopniki oblasti.

V planjavu so na 1000 m zmagali Čehoslovaki v 14 minutah. Prav tako so Čehoslovaki premagali Jugoslovence v sabljanju. Jugoslovenci so zmagali danes štirikrat. Najprej v tekmi pešcev-izvišnikov, ki so morali prehoditi 7 km in istočasno metati ročne bombe, streljati s puško in premagati razne ovire. Nato so zmagali v tekmi na 7 km, v streljanju in končno v tekmi z bombami.

Ostavka šefa

nemškega gen. štaba

Pariz, 11. septembra. o. Tu so se razširili glasovi o ostavki šefa glavnega štaba nemške vojske generala Becka, »Agence Informations« poroča, da je moral general Beck poleti ostavko, ker se ni mogel odločiti za to, da bi pripravil vojaške načrte za primer vojne na dveh frontah, na francoski in ruski. Za njegovega naslednika bo imenovan general Reichenau, ki je sedaj armijski poveljnik v Monakovu. Njegovi nazori se baje povsem strinjajo z načrti vodstva narodno socialističnega režima.

Horthyjev povratak v Budimpešto

Budimpešta, 11. septembra. AA. Regent Horthy in njegova žena sta se danes po 14 dnevem potovanju v tujini vrnila v grad Gödöllő.

Ze včeraj popoldne je politična pisarna dr. Mačka odločno demantirala, da bi bil ta letak izdal ali celo podpisal dr. Maček. V Zagrebu menijo, da so ga izdali izdajatelj »Danice«, da bi list rešili bojkota, ki so ga proti njemu organizirali radiševci. Vsa zadeva je nov prispevek k »demokraciji« in »svobodoljubju«, o katerih ravno radiševci in drugi makroci toliko govori.

Svečanost radiševskih zastav

Zagrebski listi poročajo, da bo v nedeljo v Bugojnu v Bosni velika svečanost tamnošne ereske organizacije HSS. Zvezana bo s posvečenjem 40 zastav krajevnih organizacij HSS v bugojnskem srezu. Na shodu bodo govorili številni voditelji HSS, med njimi najbrže tudi inž. Košutić, ki bo spopolnil svoja ostra izjavljanja, s katerimi je preteklo nedeljo prezenetil nekatere kroge na shodu v Križevcih.

Jedinstvo : Bask 1:0 (0:0)

Beograd, 11. septembra.

Danes se je pred 700 gledalci vršila ligaska tekma med Jedinstvom in Baskom, katero je Jedinstvo zaslužno z 1:0 (0:0) odločilo v svojo korist. Proti koncu tekme je začelo deževati.

Bask je igral zelo raztrgano in brez sistema, Jedinstvo pa je bilo borbeno in po-zitivno. Edini gol je padel v 7. minuti drugega polčasa. Zabil ga je Pažanski.

Jedinstvo se je s to zmago dvignilo na predzadnje mesto in potisnilo Ljubljano na konec tabele. (Upamo, da se bo to po jutrnji tekmi med Ljubljano in Slavijo zopet izpremenilo. Op. uređ.)

Dunaj, 11. septembra. w. Tudi danes so teniško tekmovalje med Avstrijo in Poljsko za srednjeevropski pokal zaradi močnega deževja ni moglo nadaljevati. Upajo, da bodo mogli jutri odigrati nekaj iger.

Tokio, 11. septembra. g. Japonski olimpijski odbor objavlja, da se priprave za prihodnje olimpijske igre v Tokiu kljub vojnemu dogodkom na Daljnem vzhodu nadaljujejo. Kolikor bo odvisno od Japonske se bodo olimpijske igre v Tokiu vsekakor vršile.

Sneg na južnem Bavarskem

Monakovo, 11. septembra. w. Na južnem Bavarskem je preteklo noč priločno snežilo. Po vremenskih poročilih pričakujejo zlasti v visokih gorah snežne meteže.

Vremenska napoved

Zemunska vremenska poročila: Stranska depresija nad severno Italijo se je poglobila in povzroča oblačno vreme z dežjem v Srednji Evropi, na zapadni polovici Balkanskega polotoka in v Alpah, kjer tudi sneži. Na Sredozemskem morju in na Balkanskem polotoku so hudi vetrovi. Zmerno hladen val z Atlantskega oceana polagoma objema vso evropsko celino. V zapadni polovici Jugoslavije je oblačno vreme z dežjem in dravski in savski banovini. V vzhodni polovici prevladuje jasno vreme. Nad vso državo prevladuje močan jugozahodni veter, na Primorju pa piha zelo močan jug. Toplota je občutno padla v severozahodnem delu, v ostalih predelih pa se je nekoliko dvignila. Najnižja toplota Mrzle Vode 3, najvišja Mostar 31 C.

Zemunska vremenska napoved: Oblačno in deževno vreme po vsej Jugoslaviji, ponekod nevihte. Prevladoval bo dokaj močan zapadni in jugozapadni veter. Toplota je občutno padla.

Zagrebska: Nestalno, deževno in hladno vreme, v višjih predelih tudi sneg.

Dunajska: Mrzlo vreme s močnim dežjem.

Odprle so se nebeške zatvornice...

Krasno poletje v jeseni je prekinil vdor mrzlega oceanskega zraka

Ljubljana, 11. septembra. Pravi, da so letos novinarji že v zgodnji muhasti pomladi sklenili z vremenski bogovi posebno pogodbo. Mislili so seveda pri tem na svoj 140 letni jubilej in so se sredi skoro vsakdanjega poletnega grmenja in treskanja še posebej priporočili vremenskim velmožem. Hoteli so tradicionalno preobličiti dežja med velesedem vsaj letos prekiniti, so zgodaj izposlovali, da je moral očanec Elija s svojo preluknjano kangelico bežati na daljši dopust. Sitni starina se je v jutru, ko so golobi tako lepo zakrožili nad sejmščim, klavir poslavljal in na večer še izcedil na zemljo, kar mu je ostalo od preoblične poletne moče. Za žegen, so dejali.

Na pragu jeseni se je potem odprlo najlepše poletje, ki smo ga letos sploh bili deležni. Dan za dnem se je iz jutranje megle nasmehnilo na zemljo zmerom lepše umito, jasno nebo in toplo, vprav poletno sonce je vabilo v že zapuščen kopalniški trume ljudi. Na široko in visoko na sever je zagospodoval krepak anticiklon lepega vremena ter iz svojega prijaznega območja vztrajno odiral vsak poskus vdora vlažnega deževnega ciklona. Živo srebro se je v cevki visoko dvignilo, dnevnih povprečij temperature je znatno presel običajno mero za prvih deset dni septembra. Skoro vsak dan je beležil najbolj vroč kraj v državi preko 34° C in vse naokrog se je v daleč čistem obzorju, tja do visokih grebenov gora in v svetle doline v nižinah sprostila jesensko nadehnjena priroda. S polja in sadovnjakov so pospravili mnogo pridelkov, v topleni soncu se je naglo sušila dišeča drobna otava. Za vinograde je bilo prvih devet sončnih dni septembra doba kmečkene presnavljanja sladkih grozdov, hladne noči z jutranjimi meglami pa so potrgale z drevja že mnogo uvelega lista.

V nedeljo in v ponedeljek so bili vladi polni izletnikov in romarjev, pota vseh so se končno stekala v mogočnem vrvežu na velesjemo. Saj je glas o jubileju in razstavi naših novinarjev segel v poslednjo gorsko vas in velike množice deželanov so imele zdaj priliko, spoznati napredek in nastanek našega tiska. Vreme je bilo novinarjem devet dni nadvse naklonjeno, kako tudi ne, ko so že Vodnik in nasledniki v nadaljnjih desetletjih seznanjali čitatelje z vse mogočimi vzroki vremenskega dogajanja pod nebom. Čitatelji najstarejših naših dnevnikov so že po l. 1873 prejemali vsak dan na dom vremenska poročila uradnih opazovanj padavin, stanja barometra, oblakosti in temperature. Naklonjenost novinarjev do vremenskih bogov je tedaj stara in še večja seveda medsebojna nagajivost ob raznih neveselostih. Tako se je primerilo, da so se novinarji za svoj jubilej pošteno potili po paviljonih ter bili za svoje delo in potne srage deležni seveda tudi priznanja glede vremena.

Toda vsake dobrote je enkrat konec. Sedem plodnih svetopisemskih let se je bilo res porazdelilo na devet prelepih dni velesjemskega vrvenja in šef Tone, ki se je s tovariši potrpeljavno cvrli v makabejski peči, za vrati zibelke Ljubljanskih Novic, se je najbrž nehoti ali hote zameril možakom zgoraj. Pozabili je namreč v slavne Novice uvrstiti tudi skromno priznanje Eliji za njegov vztrajen dopust in užaljeni možice se je prezgodaj vrnil na svoj škodoželjni posel. Pograbil je polne čutare deževnice, odprl vse nebesne zatvornice in deseti dan prazničnega jubileja novinarjev zalil velesjemo z močnimi curki. Z oceana se je privlekla močna depresija, pognala vlažne ciklonske vrtince po Evropi in opta se z dvema stranskima jedroma nad Sredozemskim morjem in Češko pognala lepo vreme na skrajni južnovzhodni rob Balkana. Prijatelj Tone se je s tovariši oddahnil, hlad je legel v čudodelno dvorano, kjer se ob vsakodnevem drenju množic porajajo Ljubljanske Novice.

Stoletni koledar, ki je v prejšnjih mesecih že uveljavil svojo solidnost, je za prvih devet dni septembra točno napovedal lepo in sončno vreme, za deseti dan oblačno in morda dež, za dvanajsti, jutrišnje nedeljo obeta spet lepo. Toda — bo li mogočna vlaga, ki se je navajala k nam tako naglo, odšla naprej, je dvomljivo in za zaključek razstave bodo imeli novinarji le preveč »žegnac«. Pa kaj je to mar mogočni armadi prijateljev slovenskega tiska, saj so bili večerjati in danes

paviljoni klobučarji polni posetnikov in je posebno mladina živahno sledila svojim vodnikom ter odnesla na domove neslutena odkritja o mogočni sili ustvarjalne naše tiskane besede.

Nad Ljubljano so se popokdne spreletavale jate lačnih lastov. Mrzli zrak jih je pregnal s severnih krajev, zdaj se bodo vračale dan za dnem na jug. Rekordna množina dežja, nad 108 mm, ki je padla večerjati in danes, otvarja zdaj jesen z vsemi njenimi lastnostmi...

Zaradi neprestanega deževja, ki se večerjati in danes, otvarja zdaj jesen z vsemi njenimi lastnostmi...

Borba za šolo na Javoru

Nenadna selitev, prekinjena pogodba in obet nove šole

Javor pri Ljubljani, 11. septembra.

Kakor je »Jutro« pred tedni že na kratko poročalo, je javorski župnik Jernej Klinc opustil verouk na domači osnovni šoli, ki ima od leta 1933. streho v hiši posestnika Jerneja Jančarja na Javoru 39. O svojem koraku je župnik obvestil tudi pristojne šolske in politične oblasti. V zvezi s to rečjo je prišla večerjati na Javor uradna komisija, v kateri so bili sreski načelnik Maršič, sreski sanitetni referent dr. Lapajne, prosvetni referent Šterkelj in zastopnik tehničnega oddelka banske uprave. Komisija si je ogledala prostore, ki so v Jančarjevi hiši doslej služili šolskim namenom, in spoznala, da za šolo niso prikladni. Po odpravi poklicanih inštanca se bo šola zdaj preselila v cerkveno hišo tik župnišča, ki je za šolske namene primernejša.

S tem je borba za šolo na Javoru prišla v zanimivo novo razvojno razdobje. Do marca leta 1933. se je šolski pouk vršil v javorskem župnišču. Tedaj pa je prišlo do neklih nesporazumov med župnikom in članom krajevnega šolskega sveta, nakar je župnik lokal odpovedal. Po tistem so javorski otroci od zadnjega marca do 22. junija ostali brez šole. Šolski odbor si je najprej prizadeval, da bi cerkveno predstojništvo

dalo na razpolago cerkveno hišo, v katero se bo šola zdaj preselila, pa ni uspel. Sresko načelstvo je končno odobrilo, da se pouk nadaljuje v hiši posestnika Jančarja, hkratu pa je naložilo krajnemu šolskemu svetu, naj na svoje stroške del Jančarjeve hiše preuredi v ta namen. V povračilo za preizdajo se je Jernej Jančar zavezal, da bo dajal šoli eno leto stroho brezplačno, nato pa proti mesečni najemnini 200 Din. Pogodba je bila sklenjena za dobo do konca šolskega leta 1933/39, z dostavkom, da je v tem času odpovedljiva samo v primeru, da se gradi nova šola.

Javorane je toliko bolj začudila odredba o nenadni selitvi šole, ker za prekinitev pogodbe z Jernejem Jančarjem ni formalnega razloga in bo na ta način sosesa najbrž morala še vse do konca prihodnjega leta plačevati najemnino, ali pa bo prišlo do pravde in do novih zdražb. Zastopniki oblastev so sicer zagotovili, da se bo v dveh letih zgradila nova šola, prav v dveh letih pa tudi poteče pogodba z Jančarjem. Zanimivo je, da je sedanje vodstvo krajevnega šolskega sveta že januarja zaprosilo bansko upravo, naj pogodbo razveljavi, banska uprava pa je z uradnim aktom z dne 22. maja prošnjo odbila z navedbo, da ni formalnih pogojev za ta korak.

Pomanjkanje malih stanovanj v Ptuj

Kdaj dobi Ptuj moderno stanovanjsko poslopje?

Ptuj, 11. septembra.

Leta 1928. je bilo ustanovljeno društvo »Moj dom« na pobudo takratnega vodje ekspoziture OUZD g. Mara. Društvo je imelo takrat namen, da bi se tudi pri nas po zgledu drugih mest zidale majhne stanovanjske hiše. Za pa so društvo kmalu nato razpustili, vendar je bila dana potudba, da se je odločilo devet družin, ki so se odločile za zidavo. Občina jim je šla zelo na roko, ko jim je od grofa Herbersteina pridobila zemljišče po neznatni ceni oddala. Danes je na kraju ob Grajeni 11 takih majhnih vil. V teku let se je tudi na Ormoški cesti na parcelah mestne občine zidalo 16 vil.

Toda nikogar ni, ki bi v Ptuj zidal res veliko moderno stanovanjsko poslopje, z manjšimi a udobnimi stanovanji, po kakršnih je veliko povpraševanje. Pred kratkim je bila ob Dravi dozidana ena enonadstropna vila, kjer sta bili dve stanovanji že od dani že dva meseca pred končano zgradbo. Lani je zobozdravnik g. dr. Brenčič dokon-

čal zgradbo stanovanjske hiše v Panonski ulici.

Tedni je občina začela regulacijska dela v ozki Dravski ulici, o kateri so se zidala leta vedno slišale pritožbe, da zavoljo naraščajočega prometa ne ustreza. Najneodnejši v tej ulici je oni del, kjer stoji Tammova hiša, stari zgodovinski stolp, stara prej Tammova hiša, zdaj last mestne občine, in napoi razpadla hiša, ki je bila prej mehanična delavnica. Zadnje dni so od strani zidovje vrliv in drugo, pozneje pa pridejo tudi prej omenjena poslopja za odstranitev na vrsto. Ostal bo edino zgodovinski stolp, o katerem mnogi menijo, da bi se moral prav tako podreti, s čimer bi se ulica res pošteno razširila. Če se vse zidovje poruši, bi bilo tudi zadosti materiala, da bi lahko občina v bližini teh starih bajt zgradila večjo hišo. Taka hiša bi morala imeti stanovanje po dve sobi, eno predsobo, kopalnico in druge pritlikline, po kakršnih je največje povpraševanje. Primerna cena za taka stanovanja bi zagotovila občini obrestovanje.

Vrnili so se v črni revir...

Prisrčno slovo po treh tednih soince

Ljubljana, 10. septembra.

Izredno velikemu številu letošnjih naših rojakov — izletnikov iz Vestfalije in njihovih nemških prijateljev je ob lepem vremenu silno hitro poteklo troje tednov odidha. Ko so se pripeljali, jih je domovina sprejela z dežjem. Ali takoj, ko so se razšli na domove, njihovi prijatelji pa na izlete po Jugoslaviji, se je nebo zvedrilo in odletel skoraj ni bilo kaplje dežja. Bila je krasna prehodna doba iz poznega poletja v prvo jesen. Rojaki iz črnega revirja so se na obiskih lahko razgledali okrog domačije in se znova zaljubili v svojo prelepo domovino. Njihovi nemški prijatelji, ki jih je bilo okrog 90, pa so zlasti pohiteli k morju in ob vrnitvi v Ljubljano niso mogli prehaliti nepozabnih vtisov in doživljajev. Iz Vestfalije smo medtem preje-

li pismo nekega našega nemškega prijatelja, ki nam sporoča: Nemški izletniki pišejo v domovino toliko hvale, da napravijo vsakikrat v krogu svojih prijateljev in sorodnikov vedno propagando za Jugoslavijo kakor 50 zaporednih oglasov v kakšnem nemškem dnevniku.

Kakor smo poročali se je večja delegacija vestfalskih rojakov udeležila tudi romanje na Oplenac, kjer so položili venec na grob Viteškega kralja. V četrtek pa so se izletniki začeli spet zbirati v Ljubljani, ker se je že približal dan vrnitve. Delegacija vestfalskih rojakov je danes dopoldne še pohitela k Sv. Križu in se poklonila na grobu dr. Gregorja Žerjave. Položili so krasen venec s trobojnim trakom.

Ob 11. je na glavnem kolodvoru že stal pripravljeno dolg poseben vlak, v katere-

sem se dobro zavedal, kaj in kako, se je onkraj borštov že zasrebrila bela nitka Save globoko pod nami, pred oknom so se zamajale podobne na široko razstreseni Domžal, Mengša, ki se vije ob cesti skoraj brez kraja, pa Homca in Kamnika zadaj pod vnožjem gora s samotnim Sv. Primožem pod vrhom Velike planine. Na to in na vse strani pa brezkončna preproga zelenih travnikov in pisanih polj, na njih pravkar ajda zori — preproga, ki sta jo iz skupnega truda stikala zemlja in človek, da stopita nekoč po nji v svoj veliki dan.

Na levi se je iz solnčnega bleśka, ki nam je naklonil najlepši popoldan, prikazala cerkev na Šmarni gori s širokim hrbtno Grmade, pod nami so se razprostirali temni gozdovi, ki se vlečejo od tod čez vse Sorsko polje. Na desni se je zazibal božji hram v Vodicah, ki mu drži bela cesta iz Smlednika prav na portal, kakor so do cerkvenih pragov speljane pač vse ceste na Slovenskem. Okrog cerkve kup hiš, ponosno kritih z rdečo opeko — vas, v kateri je najbrž še zmerom nekaj blagostanja doma. Tam za gozdovi se skriva Komena, a komaj se dobro okrenem, je avijon že preletel sivobele strehe Šenčurja: same vasi so na to stran, ki so njih imena tako značilna znamenja naše male zgodovine iz preteklih in današnjih malo znamenitih dni.

Ko se je Junkers onkraj Šmarne gore jel vzpenjati pod nebo, da dobi razdaljo, kolikor je je treba do zemlje za prestop Karavank, je na vratih kabine zažarel prijazen poziv: Bitte anschaulen! Ah, ti zlata duša, pilot, premalo so ti trije, s 1125 HP brneči motorji za skrb, še na bednega popotnika za svojim hrbtno misliš in njegovi siromasčini vdano streš vso pot. Toda kdo bo še mislil na vezanje za sedež in na brezračne prostore nad brogovi Karavanki? Človek, ki ima v takšnem Junkersu enkrat Devico Marijo, pa še celo Šmarno goroz za sabo, je že zdavnaj goreč privrže-

nec vožnje po zraku in polagoma rase pričanje v njem, da je takšne vožnje pač najlepši, najmirnejši, najudovitejši način potovanja po svetu. Pa najbrž — brez šale — tudi najvarnejši način. Resnica je namreč, da še nismo čuli o karambolu v zraku, in če izvzamemo vročo domovino generala Franca in japonske manevre na Kitajskem, kjer se bombniki pod nebom pogovarjajo med seboj, se vse prometne nesreče dogajajo na zemlji.

Na zeleno pobodo Storiča se je stisnil starodavni Golbič, nekoč roparsko gnezdo vitezov, danes pribežališče bolnikov, pa smo že nad vrhom Kriške planine, ob desno krilo letala se je skoraj obregel rahel oblak, ki hiti iz Koroške na našo stran. Malo Trčka na levi, Putehof sredi klanec nad njim, pa se že raztegnje bele serpentine pod Ljubeljem. Skoraj dvatiso metrov pod nebom smo, pa smo tako blizu zemlje, da bi človek skoraj spoznal straho pred uradno hišo na prelazu, ki avtomobilistu pregleduje papirje. Zdjaj je pod nami že prijateljica Avstrija, pred nami še nekaj nerodnih, robatih vrhov in peščin, tamle neke bo Obir, srebrni pramen pod nami, ki ga visoko v zraku pravkar prestopamo, bo Drava, a to so že prve hiše Celovca in tisto belo zrcalo tamle na vzhodu bo Vrbsko jezero. Skoraj nisem opazil, kdaj smo se spustili nad strehe in je pilot začel v svedrastem zavoju iskati tal pod seboj. Na zapadu nas je pozdravila še Gospa Sveta sredi polja s stariim slovenskim vojvodskim stolom, skritim v gaju pred njo. Potem so koleša rahlo nekajkrat poljubila tla, dokler ni srebrni ptič varno sedel na zemljo in so nas pred vrati sprejeli uradni predstavniki republike.

Bore sedemindvajset minut nam je bilo treba, da smo iz Ljubljane prispeli do tod, pa je bilo dovolj sproščeno doživljanje v njih, da človek zasluži vso lepoto in slast, ki jo nudi vožnja pod nebom. L. Mrzel.

Blagodejno vplivajo na nežno kožo

ELIDA MILA

ELIDA CVETIC MILO

posebno blago in učinkovito čudovitega vonja

Razstava mladih

Na razstavi, ki bo danes ob 10.30 otvorena pod okriljem Kluba mladih v Jakopičevem paviljonu, sodelujejo slikarji Zoran Didek, Stane Kregar, Zoran Mušič, Maksim Sedej, kot zastopnika najmlajših Niko Omersa in Marij Pregelj, in pa kiparji Zdenko Kalin, Nikolaj Pirnat in Karol Putrich. Kot gosta se bosta udeležila razstave še zastopnika mlade hrvatske slikarske generacije Frano Šimunović in I. Šohaj. Otvoritveno besedo, ki jo bo prednašala tudi radijska oddajna postaja, bo sta govorila Pirnat in Mušič. Prireditelj so poskrbeli za prav živahen spored. Poleg dveh recitacijskih večerov, ki bosta brez dvoma privabila na razstavo mnogo ljubiteljev lepe slovenske besede, je na sporedu tudi cela vrsta koncertnih nastopov, na katerih bodo sodelovali najboljši člani in članice naše opere, ne da bi se za te prireditelji vstopnina kaj zvišala. Kot prva nastopi danes ob 19. mlada, pred kratki angažirana članica opere Ksenija Vidaličeva. Občinstvo je vabljeno, da v čim večjem številu obišče razstavo ter njene koncertne in recitacijske nastope.

Pod vlak zaradi bolezni

Ptuj, 11. septembra. Kako smo poročali, se je v četrtek ponoči na železniški progi Ptuj proti Čakovcu vrgel neki možki pod vlak. Ker mrtvec ni imel pri sebi nobenih dokumentov, sprva niso mogli vedeti, kdo je neznanec. Proti večeru pa se je dognalo, da gre za Silotnega učitelja Antona Vnuka iz Kicarja, pristojnega v Rogoznici. Starček je v zadnjem času bolehal, zato se je odločil, da hoče umreti.

Vnuk je v četrtek popoldne sam rekel posestniku Toplaku v Kicarju, da bo šel pod vlak, ker ne bo več živeti. Vrgel se je pod tovorni vlak, ki prihaja ob 22.10 iz Čakovca v Ptuj. Njegovo truplo so pokopali na mestnem pokopališču.

Stara delavska garda izumira

Jesenice, 11. septembra. V petek zjutraj je po daljši bolezni v 82. letu starosti preminil g. Odar Jakob, upokojenec bratavske skladišne na Jesenicah. Pokopnik je pred dolgimi desetletji prišel iz bohinjskih železarn v tvornico KID na Jesenice in kasneje na Javornik. Bil je zaposlen polnih 40 let, dokler ni bil l. 1930. upokojen.

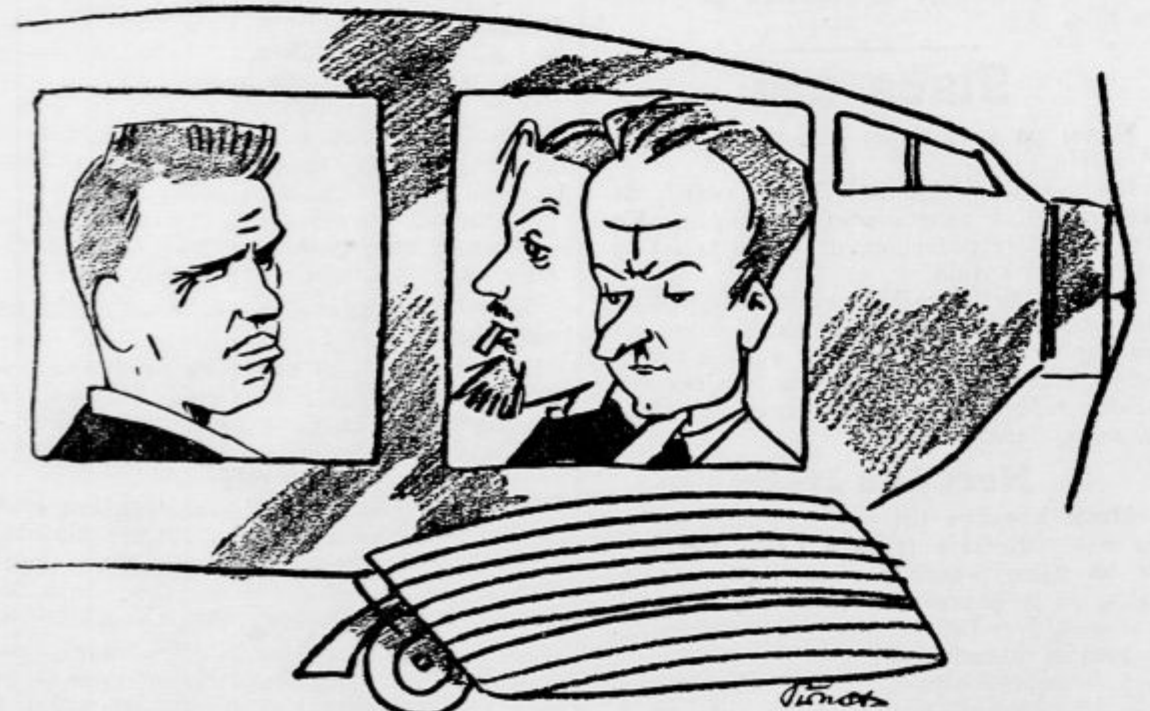
Istega dne opoldne je na Javorniku po kratki bolezni v 73. letu starosti umrl g. Markizeti Janez, prav tako upokojenec bratavske skladišne.

Tudi Markizeti je prišel pred nedavnimi leti iz Bohinja na Jesenice. V tovarni KID je delal polnih 55 let.

V grob sta legla dva delavca iz stare bohinjske železarske garde, ki tu polagoma izumira. Bila sta priči postanka železarske industrije in njenega velikega razvoja. Oba sta bila pridna in vestna delavca in dobra družinska očeta. V politične borbe se nista vmešavala nikoli, a bila sta napredna in sta svoje napredno in narodno prepričanje kazala tudi na zunaj, kadar je bilo treba. Bodi obema ohranjen lep spomin, hudo prizadetim preostalim pa naše iskreno sožalje!

Točno plačaj »Jutro« naročnino Varni svojcem zavarovalnino

Korak skozi zrak — od Ljubljane do Celovca

Morda spadata tudi vi v vrsto tistih dobrih, treznih, preračunanih ljudi, ki se v vseh rečeh držijo stare mere in vage. Človek je že tak: najrajši bi do konca izhajal v koži. Kakršno mu je bog na začetku dal, samo nikakih st'nih novotarj! Odtod tisto nespametno, brezglavo hrepenenje po prostorih in minutah, ki smo nekoč že skozi šli, odtod tista vroča želja po mehku, topleni zavetju neke na koncu po-

ti, ki je samo varljiv spomin na zdavnaj izgubljeno skrbno materino roko. Nespametno, brezumno je to hrepenenje, ampak ne da se pregnati iz srca in se ne da.

Ko so me povabili, naj sedem v avijon, da se odpeljem na kratek sprehod čez Karavanke, sem prvi bil vztrepetal. Svoj živ dan si nisem zaželel vožnje po zraku, kaj vem zakaj. Malo morda iz komoditete, malo iz strahu. Zmerom sem bil zagrižen

sovražnik mode, nikdar se n'sem hotel pehati za rečni, ki so za njimi hrumele reke ljudi. Malo pa resda tudi iz strahu. Še na zemlji nisem vaju visin, nerodno mi je na terasah visokih palač, pa bom letal pod oblake? Nazadnje pa je človeka le strah, da bi priznal — nič drugega mu ne kaže, kakor da se ljubeznivo pokloni in gre.

Nikakor mi ni bilo, ko sem na letališču stopil po nerodnih stopnicah v trup velikega srebrnega ptiča iz Junkersovih tvornic, ki so ga poslali iz Evrope, da bi skrbel za zračno zvezo z zemlje s svetom. Brez vsakršnega občutja sem šel skozi prostor, ki je dolg in širok, da nudi sedežev za šestnajst ljudi, in sem na gesto svojih tovarišev, dveh starih, lahkomiselno prešernih mačkov iz starih, sedel v prvo kabinu, kjer se je na steni blestel prostodušni, pomirjačji napis: Für Raucher. Sedel sem in začel iskati okrog sebe jermenja, da se priklenem, zakaj vso pot mi je v podzavešni tlela ena sama lačna misel: brezračni prostori, na lepem ti v višini zmanjka podlage, pa zdrneš za petdeset, za sto metrov navzdol. Pa se nisem pripel, vse mi je bilo tako tuje in od rok, propelerji so se že zavrteli, veliki ptič iz duraluminijske se je težko, neokretno prestopil po zemlji.

Tisti hip mi je prišlo spoznanje, kako je prav za prav z gibanjem človeka po svetu. Nič ni bolj nerodnega in bednega, kakor sta hoja in vožnja po zemlji — zato tudi napravila letalo v minuti pristanka in odleta tako neboljen vtis — toda ribe v vodi vedo, kaj je lahkota in prostost, da ne govorim o ptičah pod nebom. Tedaj so se koleša odtrgala od tal, in ko se je srebrni ptič zazibal, da se v ostrem zavoju dokoplje do višin, me je skozi okno iz Polja prijazno pozdravila Devica Marija s svojim gosposkim, bahatim pročeljem, kakor skrbeča žena narahlo pripognjena k njivam in travnikom pred seboj. Na ono stran se je nagnil Grad z Ljubljano, a še preden

Gospodarstvo

Zasedanje češkoslovaško-jugoslovenskih zbornic

Dne 9. in 10. t. m. je v prostorih jugoslovensko-češkoslovaške gospodarske zbornice v Beogradu zasedal skupni odbor češkoslovaško-jugoslovenske zbornice v Beogradu. Po soglasni ugotovitvi podrobnih navodil za načrtno in skladno delovanje obeh zbornic je odbor končal svoje delo. O zasedanju je bil izdan naslednji komunikat:

Izpolnjuje v pravih določeno nalogo, je skupni odbor češkoslovaško-jugoslovenske zbornice v Beogradu ugotovil na svojem prvem zasedanju v Beogradu. Skupni odbor je v popolnem soglasju sestavil načrt skupnega dela obeh zbornic za nadaljnjo izpolnitev načrtnega in trajnega gospodarskega sodelovanja na vseh področjih obeh zaveznih držav in bratskih narodov. Prepričan je, da bosta obe zbornici z navdušenjem sprejeli ta načrt in kar moči vestno delali za njegovo izvedbo. Objektivni pogoji za to sodelovanje so zelo ugodni. Delovno področje je prav široko. Pri tem je mogoče upoštevati upravičeno koristi češkoslovaškega kmetijstva in jugoslovenske industrije. To za obe državi koristno gospodar-

ske sodelovanje bo hkratu okrepilo tudi malo antano, ki je najbolj zdrava osnova zunanje politike obeh dežel in ena izmed najbolj dragocenih pridobitev za ohranitev miru, zlasti v srednji in jugozahodni Evropi. Vse, kar pospešuje okrepitev teh stikov, pospešuje obenem poglabitev miru. Delo za nadaljnjo izpolnitev načrtnega in trajnega sodelovanja med Češkoslovaško in Jugoslavijo ne nasprotuje koristim nobenega drugega naroda. Nasprotno, prav v lepem skladu je s praviimi koristmi vseh narodov.

Dolgoletno delo praške zbornice na tem področju je naletelo na popolno razumevanje tako pri pristojnih činiteljih kakor v krogih češkoslovaških gospodarstvenikov. Enako razumevanje uživa tudi beogradska zbornica s svojim dosedanjim delom. Skupni odbor je prepričan da bosta ti dve naši zbornici s svojim bodočim razširjenim delovanjem deležni še večje naklonjenosti in da se bodo gospodarstveniki njihovih uslug v še večjem obsegu posluževali.

Skupni odbor bo v bodoče zasedal pogostejše, da bi mogel nadzirati izvedbo določenega načrta o skupnem delu obeh zbornic, kakor tudi zaradi njegovih morebitnih izprememb in dopolnitev.

Znatno povečanje državnih davčnih dohodkov

Po podatkih finančnega ministrstva je bil v mesecu juliju donos državnih davkov prav znaten. Tako je znašal donos neposrednih davkov 285 milijonov Din, to je za 34 milijonov več nego v lanskem juliju. Donos taks se je nasproti lanskemu juliju povečal za 13,9 na 94,3 milijona Din, donos carin za 22,1 na 79,2 milijona Din in donos monopolov za 23,9 na 183,2 milijona Din, le donos trošarin se je zmanjšal za 2,5 na 73,0 milijona Din. V celoti so bili davčni dohodki v tem mesecu za skoro 92 milijonov Din večji nego lani.

V prvih štirih mesecih t. l. je znašal donos neposrednih davkov 719 milijonov Din, to je za 125 milijonov več nego lani v istem razdobju. Donos trošarin se je povečal za 22 na 295 milijonov, donos taks za 37 na 365 milijonov, donos carin za 82 na 326 milijonov in donos monopolov za 62 na 677 milijonov. Skupaj je znašal donos davkov v prvih štirih mesecih 2382 milijonov, to je za 328 milijonov ali za 14% več nego v istih mesecih lanskega leta.

Žrebanje Vojne škode

Na 27. žrebanju loterijske 2½ odstotne državne rente za vojno škodo, ki je bilo 1. septembra (z naknadnim žrebanjem 4. septembra) so bile izžrebane za dobitke naslednje obveznice (prva številka označuje serijo, druga pa številko obveznice):

Dobitek 200.000 Din: 5801 — 50.

Dobitka po 100.000 Din: 8035 — 168; 9114 — 917.

Dobitki po 50.000 Din: 5640 — 432; 5884 — 260; 6871 — 346; 7515 — 392; 8333 — 318.

Dobitki po 20.000 Din: 5309 — 612; 5315 — 757; 6242 — 157; 6276 — 105; 6359 — 82; 6431 — 557; 6533 — 944; 6730 — 258; 6859 — 127; 7383 — 239; 7558 — 150; 8534 — 288; 8730 — 138; 9092 — 303; 9331 — 632.

Dobitki po 5000 Din: 5166 — 806; 5188 — 707; 5198 — 181; 5271 — 375; 5334 — 243; 5461 — 868; 5610 — 791; 5657 — 400; 5843 — 153; 5998 — 240; 6016 — 197; 6045 — 492; 6254 — 865; 6272 — 506; 6342 — 853; 6345 — 137; 6414 — 126; 6466 — 543; 6513 — 70; 6554 — 863; 6674 — 540; 6855 — 424; 6893 — 822; 7088 — 690; 7641 — 119; 7706 — 405; 7798 — 489; 7870 — 774; 7886 — 700; 7905 — 82; 7978 — 11; 8026 — 644; 8070 — 217; 8197 — 363; 8355 — 468; 8355 — 568; 8366 — 115; 8492 — 377; 8513 — 123; 8545 — 156; 8646 — 643; 8744 — 505; 8768 — 470; 8790 — 670; 8820 — 768; 8863 — 140; 9080 — 917; 9091 — 893; 9307 — 190; 9342 — 670.

Dobitki po 3000 Din: 5077 — 738; 5080 — 543; 5094 — 722; 5129 — 158; 5155 — 84; 5223 — 325; 5229 — 972; 5255 — 369; 5354 — 816; 5418 — 65; 5421 — 243; 5520 — 345; 5527 — 100; 5609 — 564; 5685 — 995; 5718 — 197; 5799 — 430; 5925 — 229; 5956 — 697; 6027 — 614; 6059 — 114; 6185 — 13; 6201 — 749; 6332 — 980; 6386 — 488; 6437 — 154; 6487 — 774; 6494 — 135; 6584 — 257; 6769 — 44; 6849 — 706; 6986 — 4; 6989 — 406; 6999 — 873; 7004 — 858; 7050 — 628; 7069 — 469; 7116 — 758; 7199 — 556; 7251 — 960;

7255 — 964; 7258 — 364; 7260 — 855; 7291 — 673; 7295 — 194; 7322 — 558; 7338 — 318; 7367 — 996; 7373 — 222; 7374 — 8; 7454 — 705; 7463 — 547; 7500 — 540; 7574 — 938; 7622 — 958; 7703 — 862; 7771 — 876; 7789 — 758; 7793 — 994; 7876 — 658; 7886 — 968; 7913 — 793; 7935 — 769; 7994 — 37; 7996 — 479; 8006 — 775; 8068 — 692; 8086 — 620; 8101 — 226; 8242 — 661; 8303 — 930; 8384 — 69; 8398 — 398; 8452 — 570; 8487 — 321; 8531 — 193; 8565 — 68; 8568 — 49; 8588 — 909; 8595 — 270; 8603 — 343; 8645 — 181; 8664 — 900; 8682 — 718; 8691 — 705; 8780 — 989; 8813 — 232; 8906 — 32; 8915 — 647; 8921 — 593; 8932 — 661; 8941 — 923; 8983 — 260; 8994 — 304; 9026 — 255; 9120 — 778; 9186 — 537; 9252 — 475; 9280 — 493; 9351 — 869.

Gospodarske vesti

== Dobave. Strojni oddelek direkcije drž. železnice v Ljubljani sprejema do dne 14. septembra ponudbe za dobavo raznega materiala za električne instalacije. Dne 14. t. m. bo pri tehniški komisiji št. 1. na Vrhniki licitacija za dobavo 2500 kg karbonskega. Direkcija drž. rudnika v Brezi sprejema do 19. t. m. ponudbe za dobavo azebestnih zapuščav. Direkcija drž. rudnika Vrdnik sprejema do 30. septembra ponudbe za dobavo razne žice. Komanda podvodnega orožja Kumbor sprejema do 30. t. m. ponudbe za dobavo specialnih žepnih svetilk. Do 5. oktobra za dobavo naprave za električno varjenje in do 15. oktobra za dobavo raznega jekla. Komanda pomorskega arsenala v Titvu sprejema do 21. t. m. ponudbe za dobavo bombaža za čiščenje, petroleja, masti za usnje, konsistentne masti, raznega olja, vazelina, mila in sode za pranje, raznega avtomateriala, konopnenih požarnih cevi, potrebščin za ognjegase in do 27. t. m. za dobavo ognjegašnih aparatov. Komanda mornarice kr. Jugoslavije v Zemunu sprejema do 28. t. m. ponudbe za dobavo 4000 kg kremenskega peska za čiščenje.

== Licitacije. Olfertne licitacije za dobavo svežega govejega mesa za potrebe vojaštva za čas od 1. oktobra t. l. do 31. marca 1938. bodo: 13. t. m. v intendanci štaba dravske divizijske oblasti v Ljubljani in v Slovenski Bitrici, 15. t. m. v Mariboru in Bohinjski Beli, 17. t. m. v Ptuj, Novem mestu in Mojstrani. Dne 20. t. m. bo pri dravski stalni vojni bolnici v Ljubljani licitacija za dobavljanje hrane za bolnike za čas od 1. oktobra t. l. do 31. marca 1938 (telečeje meso, mleko, jogurt, cikorkija, marmelada, suhe slive in suho grozdje).

Borze

Na ljubljanski borzi je znašal preteldi teden devizni promet 4.24 milijona Din nasproti 6.48 in 10.07 v zadnjih dveh tednih. Na deviznem tržišču ni bilo večjih sprememb. V teku tedna je popustila nemška klirinska marka od 13 na 12.74—12.80. Na svobodnem deviznem trgu stanejo švicarski franki 11.04, ameriški dolarji 47.90 in francoski franki 1.75.

DEVIZE

Curh. Beograd 10, Pariz 15.43, London 21.53, Newyork 435.375, Bruselj 73.30, Milan 22.90, Amsterdam 239.4250, Berlin 1711.70, Dunaj 79.30, Stockholm 111, Oslo 108.20, København 96.10, Praga 15.20, Varšava 82.25, Budimpešta 80.25, Atene 395.

Blagovna tržišča

ZITO

+ Chicago, 11. septembra. Začetni tečaj: pšenica: za sept. 104.50, za dec. 106.50, za maj 108.75; koruza: za sept. 105, za dec. 62.625.

+ Winnipeg, 11. septembra. Začetni tečaj: pšenica: za okt. 126.50, za dec. 123.50, za maj 125.125.

Vlomilci so v dežju obiskali Pauschinovo trgovino in šentpetersko župnišče

Okrog 90.000 Din je postalo plen vlomilcev in tatov

Ljubljana, 11. septembra.

Zadnji čas smo imeli v Ljubljani pred kriminalnimi obiski večjega obsega precej miru, danes ponoči pa sta bila na dveh različnih koncih mesta izvršena dva drzna vlom, ki sta prinesla storilec izredno bogat plen, hkratu pa jim je uspelo, da izginijo brez sledu. Pred velesojem je policija izvršila nekaj obsežnih racij, da je iztrebila iz mesta klatže in sumljivce, očitno pa jim je ušlo iz mreže nekaj najdrzejših tipov velikega stila, ki so izrabili temno deževno noč in obiskali trgovino Alojzija Pauschina v Wolfvi ulici in šentpetersko župnišče. Iz trgovine so odnesli razne zlatnine in denarja v skupni vrednosti okrog 75.000 dinarjev, v župnišču pa so imeli nekaj skromnejše sreče.

Tvrdka Alojzija Pauschina, ki ima svojo prodajalno steklovine in porcelana tik znan gostilne pri Belem volku v Wolfvi ulici in katere lastnik je trgovec Adolf Knebel, je dober znana ne samo ljubljanskemu kupujočemu občinstvu, temveč tudi deželnom, ki prihajajo v Ljubljano po opravih. Ko je davi prišel sluga v delavnico, je našel v železni blagajni dvojice velikih odprtih okrog nje pa nekaj raztresenega papirja. Takoj je razumel, kaj se je zgodilo, pa je poklical oba nameštence, ki sta bila ž v trgovini, Matka Poglita in Friderika Dangle, nato pa so o dogodku obvestili še svojega šefa, ki stanuje v prvem nadstropju iste hiše. V trgovino so kmalu nato prispeli organi kriminalnega oddelka z daktiloskopsko Podobnikom, ki pa ni mogel ugotoviti kakšnih oprijemljivih znakov, ker so v lomilci delali v rokavicah. Ko so odprli blagajno, so dognali, da je vlomilec iz gorjnjega predala pobral za okrog 1600 din raznih kovancev, z njim pa je izginila tudi cela majhna zakladnica zlatnine in dragocenosti, hranjenih v blagajni. Tu je bila zlata, dragocena moška ura, par zlatih uhanov z manjšimi briljanti, par zlatih uhanov z velikimi briljanti, vrednih okrog 30.000 din, zlata zapetnica z zlatim dukatom v sredi, zlata broša z velikim briljantom, kakšnih 10 raznih zlatih prstanov z briljanti in rubini in damska ovratna verižica s tridelnim obeskom. A kar bo na vsem kriminalu sprožilo še posebno zapletljive je dejstvo, da vse te dragocenosti niso bile lastnina trgovca, temveč jih je dobil samo v zastavo od raznih svojih odjemalcev. Vlomilci so odprli tudi spodnji predal, kjer se je razen knjig in papirjev nahajalo okrog 30.000 din papirnatega denarja, pa so bankovce na srečo prezrli.

Kakor vse kaže, so se tatovi ponoči, naj-

BOMBA

+ Liverpool, 10. septembra. Tendence stalna. Zaključni tečaj: za sept. 5.27 (prejšnji dan 5.28), za dec. 5.30 (5.31), za maj 5.43 (5.43).

+ Newyork, 10. septembra. Tendence komaj stalna. Zaključni tečaj: za sept. 8.98 (9.12), za dec. 8.97 (9.13).

brž po eni, priplazili v hišo z vrta gostilne pri Belem volku ali pa z vrta hiše v Selenburgovi ulici, ki meji na Pauschinovo dvorišče z štiri metre visokim zidom. Prišli so v najhujšem nalu, ko so bili varni pred nezaželenimi pričami, žumenje dežja postrelah in vrtovih pa je obenem prikrivalo ropot njihovega nečednega posla. V lokal so se priplazili skozi pritrilčno okno na dvorišni strani, ki je od zunaj zaprto s steklenimi oknicami, znotraj pa z železnim rolojem. Sipo so tiho strli, v rolo pa so si zarezali odprtino s svinjsko nogo. S svinjsko nogo so navrtali tudi blagajno. Da pride drzin neznancem na sled, je danes policija odredila novo racijo, a tatovi so s plenom najbrž že daleč. Kakor v vseh podobnih primerih večjega obsega, so bili tudi pri Pauschinu bržkone na delu kakšni specialisti iz Trsta.

Najbolj pa preseneča dejstvo, da so imeli tudi v šentpeterskem župnišču skoraj istočasno v gosteh vlomilce. V varnem zavetju dežja ee je tat priplazil preko obširnega župnikovega vrta, z nekakšnim železnim drogom odlomil križ na pritrilčnem oknu župnikove pisarne in pritrilčopol v hišo. Prabrekal je obe sobi, ki služita pisarni, a našel je samo okrog 3000 din v srebrnem drobižu in stotakih. Župnik Alojzij Košmerlj prvi hip ni mogel navedi točne vloste, ker je denar od raznih cerkvenih zbirk, nad katerimi je težko vršiti evidenco. Glavne blazine, v kateri je bilo nekaj več denarja, pa se nevaljeni gost ni lotil, ker po vsej priliki ni imel pravnega orožja s seboj. A da je bil na delu mož večjega kalibra priča dejstvo, da je pred vlomom na treh mestih prerezal telefonsko žico, da bi tako onemogočil vsak stik župnišča z zunanji svetom za primer, da ga na delu zasadijo. Tudi za njim daktiloskop ni mogel nabrati nikakih zanesljivih sledi, dež pa je dobodra izpral tudi neznane stopinje na vrtni. Zanimivo je, da župnikova kuharica in dekla, ki spita takoj zraven pisarne, nista čuli notenega ropota, a tudi pes na sosednjem dvorišču se ni oglašil.

S kriminalnega vidika manj zagonetna, a mnogo izdatnejša tatvina pa se je večer pripetila v neki hiši v Studentovski ulici. Domača gosepa je za nekaj minut odšla na obisk k sosedovim, pa je pustila vrata stanovanja odprta za seboj. Ko se je vrnila, je opazila, da je bil medtem v hiši neznan tat in ji odnesel 11.000 din, ki jih je imela spravljena med perilom v omari. Tudi za tem neznanec, ki je najbrž čisto slučajno prišel do tolikšnega plena, ko je potrkal na vrata in videl, da nikogar ni doma, ni sledu.

plin. Pri reševanju svojih tovarišev so se smrtno ponesrečili vsi prvi štirje reševalci, med njimi predelavalec Josip Boljanec, Josip Vlačič in Dane Bičič iz Labina. Rov so tedaj zaprli. Naslednje sredo se je vršil pogreb prvih 9 žrtve, ki se ga je udeležilo več tisoč rudarjev in članov njihovih družin, pa tudi vse kmečko prebivalstvo iz okoliških vasi.

Uboj zaradi dolga

Maribor, 11. septembra.

Na povratku iz službe proti domu se je kurjač državnih železnice Alojz Mohorko ustavil v Zgornji Gorici pri Pragerskem, kjer je na dvorišču Jakoba Predikake neka družba popivala. Na praznik 8. t. m. je bila namreč v Gorici gasilska tombola z veselico. Ker je ostalo še nekaj pijače, so jo »pospravili« naslednjega dne. Komaj je Mohorko prestopil dvorišče, je navil nanj 77-letni preuizitkar Anton Celofiga ter mu, ne da bi spregovoril kakšno besedo, porinil nož v vrat. Mohorko je bil na mah v krvi.

Napadalec je zavedajoč se svojega dejanja zbežal, okrvavljeni Mohorko pa za njim. Naposled je dohitel svojega napadalca in se spopadel z njim. Zaradi zevajoče rane na vratu, pa so Mohorka kmalu zapustile moči, dokler ni končno omagal in se nezavesten zgrudil na tla. Odpremili so ga takoj k bližnjemu zdravniku dr. Klasincu, ki je ugotovil, da ima Mohorko precezo glavnice žilo odvodnico. Odredil je takojšen prevoz v mariborsko bolnišnico, kjer pa je napadeni Mohorko večer popoldne podlegel smrtonosni poškodbi.

Napadalec Celofiga, ki so ga orožniki medtem aretirali in odvedli v zapore mariborskega sodišča, se »izgovarja, da je dejanje izvršil v skrajni razdraženosti, ker mu pokojni še dolguje neki znesek za prodano hišo.

Slaba ura

Danes pa spet nekaj podobnega za naše Metlarje.

Recimo, da imate uro, ki po vsakih desetih minutah zaostane za eno minuto. Kako minut je potrebno, da obide veliki kazalec urno kazalo.

Uganite to in pošljite rešitev najpoznejše do petka uredništvu »Jutra«. Rešitev naj bo napisana na dopisnici in v kotu naj bo pripis »Rešitev ugank kluba Metlar. Med pridne reševalce bo stric Matic spet razdelil nekaj lepih nagrad.

Nerodno štetje

Štetje korakov pri zadnji uganki je bilo za naše Metlarje težaven oroh. Večina si je ob njem polomila zobe. Rešitev pa je taka, da je napravil A vsega 790, B pa 789 korakov. Ker pa sta zaradi slabe ceste oba napravila hkratu tudi precej korakov nazaj, je dejansko prvi prehodil 474, drugi pa 526 korakov ali skupno tisoč korakov.

Med redke reševalce, ki so poslali vsaj približno pravilno rešitev, je razdelil stric Matic pet knjižnih nagrad, in sicer po žrebu:

H. Chromy iz Studenca 6. p. Stična, Neveica Prelog iz Maribora, Maistrova 23-II. Rudolf Peitauer iz Ljubljane, Šmartinska 21, Ante Potočnik iz Podređe in Lucija Tavčar iz Skofje Loke vsak po eno knjigo revije »Življenje in svete.

NOVA

PALMA

GUMIJASTA PETA

POVIŠA ELASTIČNOST
HOJE, PREPREČI
PONOŠENE PETE.
ZELO TRPEŽNA IN
POCENI.

Dobi se pri vsaki
obiskani modici.

JUGOSL. IZDELEK.

PALMA

GUMIJASTA PETA

SOKOL

Iz murskega sokolskega okrožja. Za rlet murskega sokolskega okrožja, ki bo danes 12. t. m. v Gornji Raigoni se je prijavilo lepo število telovadskih, ker se sokolstvo dobro zaveda važnosti svojega nacionalnega delovanja v obmejnem srezu. Zletu dela sicer velike težkoče občina, ki ne da za ta nastop primernega zemljišča, sokolstvo pa bo kljub temu prihitelo v velikem številu na mejo, da tam manifestira za nacionalno in sokolsko Hejo, ki bo obenem velika javna proslava rojstnega dne Nj. Vel. kralja Petra II., našega prvega Sokola. Poleg telovadnega nastopa, ki se začne ob 15. se bodo naši Sokoli poklonili in položili venec padlim Maistrovim borcem. Skušnje telovadnih oddelkov bodo ob 11. ob 14.30 bo sprejem gostov pri vlatu in odhodi na telovadišče. Sokoli, meja vas kliče!

Sokolsko društvo »Šmartno ob Paki« bo imelo dne 19. septembra ob 15. uri letni telovadni nastop na telovadišču pri svoji telovadnici. Po nastopu bo veselica s plesom. Vsa okoliška društva vabimo, da se ga udeležijo v čim večjem številu.

Iz Kranja

r— Kino Narodni dom bo predvajal danes senzacionalni vefilim sezone »Mayerling«. Tragedija habsburške rodbine!

Iz Trbovelj

t— Danes popoldne vsi na sokolsko tombolo, ki bo ob 14. uri na letnem telovadišču. Preskrbite si srečke! Dobitki pressegajo na vrednosti in lepoti vse dosedanje tombole!

Iz Novega mesta

n— Kino »Dome« v Sokolskem domu bo predvajal danes, v nedeljo, ob 16. 18.30 in 20.30 veliki glasbeni film »INTERMEZZO«. Prežgira: Paramountov zvočni tednik.

Z Jesenic

s— Zvočni kino Radio bo predvajal v nedeljo 12. t. m. vefilim »Prisega in ljubezen« v Birgolum in Knoteckovo v glavnih vlogah. Film je iz poljskih osebnostnih bojev v letu 1890. Med dodatki tudi glasbeni film »Čuda varietej« in Paramountov zvočni tednik. Sledi vefilim »Cesar Kalifornije«.

Iz Radovljice

DR. SLIVNIK

V RADOVLJICI

od 12. sept. ZOPET REDNO ORDINIRA

Iz Hrastnika

h— Smrtna kosa. Zahrbna jetilka je pobrala 22-letnega Viktorja Kneza, delavca v steklarni. Nadalje je umrla po dolgotrajni mučni bolezni 68-letna Marija Ratajčeva, žena upokojenega rudarja. Oba so pokopali preteklo nedeljo na trboveljskem pokopališču. Naj v miru počivata!

h— Nesreče. Na Mali Šmaren je nekdo kolesarka iz Zagorja zapeljala pri občinskem mostu blizu Drnovskove gostilne pri železniški postaji naravnost v potok Boben. Nesrečnica je dobila pri padcu hudo rano na obrazu. Prvo pomoč ji je nudil zdravnik g. dr. Vidmar. Ker se je na tem mestu zgodilo že več enakih nesreč, bi bilo potrebno, da se most in njegova bližina z ograjo še bolj zavarujeta. — Ko se je isti dan vračala večja družba iz Loke pri Zidanem mostu, je padel iz vozečega se avtobusa neki deček, ki pa je dobil pri padcu k sreči le praske na nogah. — V sredo pozno zvečer se je vozil čez hrib iz Trbovelj v Hrastnik znani hrastniški mesar g. Franc Ribnikar. V temni noči sta zavozila konja pri eni izmed številnih serpentin prevec na rob ceste, tako da je padel konj na robu v globel na njega drugi konj in nanj še voz z voznikom. Prvi starejši konj se je tako poškodoval, da so ga morali drugi dan usmrtiti. Drugi, mlajši konj, voz in voznik se po srečnem naključju niso poškodovali.

h— Danes popoldne vsi v Trbovlje na sokolsko tombolo!

h— Zvočni kino Sokol bo predvajal danes zvočni film »Poročnik Bobby«. V glavni vlogi Gustav Fröhlich.

Iz Ptuja

j— Uradni dan Zbornice za trgovino, obrt in industrijo bo za Ptuj in ptujsko okolico, Ormož, Ljutomer, Mursko Soboto in Lendavo v četrtek 16. t. m. v prostorih Zdravstva trgovcev za mesto Ptuj, Narodni dom.

j— Z nožem nad brata. 19-letni sin posestnika Franca Ploha iz Rotmana se je te dni, kakor je sam v bolnišnici izpovedal, z bratom Antonom prepiral zaradi nekega dekleta. Beseda je dala besedo in naposled ga je brat z nožem zabodel v stegno leve noge.

j— Tatvina kolesa. Te dni je neznan poletin pred nako gostilno v Turnišču ukradel skoro novo kolo znamke »Nero«, lasti veleposvetstva v Turnišču. Kolo ima tvorniško številko 623.393 in je bilo brez evidenčne tablice.

Danes zaključek velesojma

Danes je zaključni dan velesojma in novinarske razstave. Kakor vsako jesen, bo jutri na velesojmu tekmovalje harmonikarjev in se bo tekmovalo v sedmih skupinah vseh kategorij harmonik in vseh ansamblov, kjer je harmonika glavni instrument. Prijav je

zelo veliko. Tekmovalo se bo za dva pokala, poleg tega pa je še mnogo drugih nagrad. Dopoldne bo izbirna tekma, popoldne od 3 do 6 pa zaključna tekma.

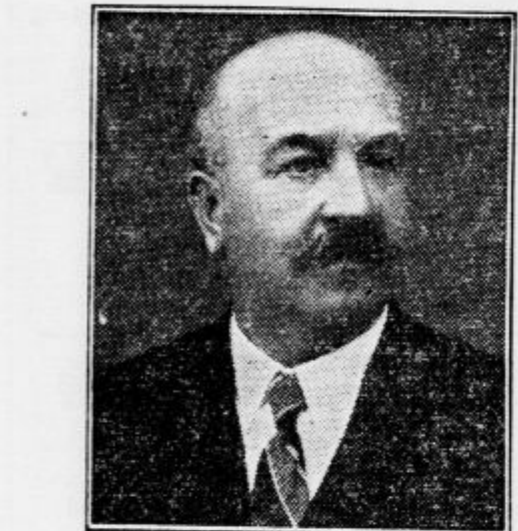
Tudi včeraj je bil navzlic slabemu vremenu posej velesojma prav dober. Zadnje

dni je bilo precejšnje zanimanje obč

Naš Ljubo

Kdo ga ne pozna? Kdo ga nima rad? Vedno nasmejan in dobre volje hiti po ljubljanskih ulicah z aktovko v roki. Vedno se mu mudi, saj pa je v neutrudnem delu in posredovanju za narodna društva in razne organizacije, za prireditve in kongrese, za veselice in zabave, za znanje in prijatelje. Kljub obilici poslov pa ga je sama šala in smeh. Saj veš, kako! Takšen je naš Ljubo, ljubljanski dobričina!

Z avgustom t. l. je bil upokojen strokovni učitelj na drž. gluhonemnici v Ljubljani, g. Ljubo Dermelj. Ko je leta 1901. dovršil drž. moško učiteljsko v Ljubljani, je služboval prvo dobo v Grahovem in Cerknici, kjer se je že v mladih letih poleg uspešnega poliklonskega dela z vsem mladostnim navdušenjem in s prirojeno spretnostjo posvetil tudi izvenšolskemu društvenemu in narodnemu delovanju. Kmalu so ga spozna-

in v ljubljani najširši krog, bil je visoko cenjen in povsod spoštovan organizator v raznih narodnih društvih. Njegove izredne šolske in vzgojiteljske zmožnosti in sposobnosti so spoznale šolske oblasti že v predvojni dobi zato so ga pozvale k najtežjemu, a tudi najbolj hvaljenemu pedagoškemu delu in ustvarjanju, na ljubljansko gluhonemnico, kjer je deloval nad trideset let kot strokovni učitelj. In kako deloval! O tem najbolje pričajo stotine gluhonemnih otrok, ki so tekem treh desetletij izšle iz njegove šole, katerim ni bil le nad vse sposoben strokovni učitelj in požrtvovalen vzgojitelj, temveč zares pravi oče. Če bi ga že nihče drug, ta bedna deca ga bo ohranila v najboljšem spominu ves čas svojega življenja. S svojim neumornim poklicnim delom je naš Ljubo v polni meri dokazal, da ne samo, kar velewa mu stan, kar more, to mož je storiti dolžan.

A tudi v Ljubljani se naš Ljubo ni omejeval zgolj na svoje poklicno delo. Pripravljen, navdušen in značilen narodnjak je tudi tukaj takoj vstopil v sokolski krog in zagrabil za sokolsko delo. Kaj pomeni Ljubo za Sokol in Tabor, vedo najbolje njegovi ožji sodelavci, dobro pa zna ceniti njegovo vztrajnost, nesebično in požrtvovalno delo tudi najširša sokolska javnost. Od rojstva domačega društva Sokol i nadalje je bil eden izmed najboljših, najsposobnejših in najvtrajnejših njegovih delavcev in organizatorjev. Delavec v popolnem pomenu besede, ki ne dela in ustvarja zato, da bi njegovo ime blestelo v javnosti, temveč tih in skromen delavec v skritem, podrobem, a toliko potrebnem delu, ki ga ne išče in ne vidi vsak, za kakršno vsakdo ne prime, ker tega ne zna in ne more. Spominjamo se ob tej priliki le njegove brezprimernosti požrtvovalnosti in delavnosti ob vseslovanskem sokolskem zletu v Ljubljani.

Njegove odlične organizatorne sposobnosti in zmožnosti prav dobro poznajo, cenijo, pa tudi uporabljajo ostala društva in organizacije. Ni kongresa in večje prireditve v Ljubljani, da ne bi klicali našega Ljuba na pomoč in sodelovanje. In česar koli se loti, mora uspeti. Tudi odlični pevec je naš Ljubo. Nad trideset let je že član pevskega zbora Glasbene Matice v Ljubljani, s katero je na njenih turnejah ponesel slovesne pesmi daleč naokrog, ki pa ga je odlikovala s podelitvijo častnega članstva.

Takšen je naš Ljubo Dermelj kot učitelj in vzgojitelj, kot sokolski in narodni delavec, kot spoštovana in značajna javna osebnost. Ob njegovi prezgodnji upokojitvi mu želijo neštetje njegovi znanci, prijatelji in sodelavci ter vsa narodno čuteča slovenska javnost še mnogo sreče in zdravja v krogu ljubezne ženske in dragega sinka!

ZOBOZDRAVNIK pacientu: »Zakaj pa vendar tako kričite, saj se vas še dotaknil nisem.

Pacient: »Vem da ne, toda stojite na mojih kurjih očesih!«

Na velikem slavlju naših rojakov v Nemčiji

Razvije prapora, ki mu je kumovala kraljica Marija

Jugoslovanska Narodna Centralna Zveza v Nemčiji je 15. avgusta proslavila 15 letnico svojega delovanja in na prav slovesen način razvila jugoslovanski zvezni prapor pod Najvišjim pokroviteljstvom Njenega Velicanstva kraljice Marije.

Lepo slavlje se je vršilo v Marlu Brassertu, najmlajšem vestfalskem mestu, ki se je v zadnjih desetletjih razvilo v jako središče vestfalske rudarske industrije. Z razvojem mesta Marl Brassert je po naključju zvezano tudi društveno delovanje Jugoslovanske narodne centralne zveze, ki se je pod vodstvom g. Pavla Bolhe baš iz te sredine razvilo v močeno nacionalno organizacijo naših vestfalskih rojakov.

Marl Brassert je 15. avgusta sprejel na tisoč in tisoč jugoslovanskih gostov, vestfalskih rudarjev, ki so od blizu in daleč prihajali, da se udeležijo redkega jubileja zveze. Prišli so stari in mladi iz rudarskih okolišev Essena, Gelsenkirchena, Duisburga, Wanne, pa celo naši rudarji iz aachenskega rudarskega revirja niso izostali. Vse kar je naše, kar čuti jugoslovansko in se v daljni nemški tujini zbira v jugoslovanskih delavskih narodnih društvih je napolnilo dvorano do zadnjega kotička. Dvorana je bila svečano okrašena s cvetjem in zelenjem in je vsa blestela v živopisnih barvah nešteti jugoslovanskih in nemških zastav.

Milijoni

so ohranili zdravje svojih zob; vzemi tudi Ti

Dve veliki umetnini Frana Tratnika

Licej, ki mu pišemo samo še testament, skriva v sebi zakladnico. V njegovi telovadnici sta nastali dve veliki umetnini Franceta Tratnika, dve kompoziciji, ki se bo o njih lahko dostojno razpisala zgodovina slovenske likovnosti. Namen teh vrst je samo, da opozori na obe mojstrovini, ki kronata vse dosedanje delo Franceta Tratnika.

Stopil sem v telovadnico, ko je mojster ravno privraval obe sliki in ju upravljal k pravilni svetlobi. Tam ob novi knjižnici univerze je šumela v sinji luči male maše svečanost na čast pokojnemu pesniku. Tu je v tišini umirajočega zavoda praznovala svoj god čudovita poezija slovenskega slikarja. Pri Francetu Tratniku povsem mnogokrat ena sama kretnja desnice in en sam smehljaj več, kakor pri drugih tropa besed in izjav. France Tratnik je v besedah tako skop, kakor je premožen, neskončno bogat v svojih barvah. Zato za uvod samo tole iz pomenka:

Obe kompoziciji je lani naročila mestna občina za bežigraske osnovno šolo in sicer na pobudo inž. Mušiča. France Tratnik je predložil osnutek za okras obeh strani odra ondote dvorane z dvema velikima slikama. Svoj predlog je utemeljil tako prepričevalno, da živo zamisljajo, da je zmagal v vseh štirih magistratnih odborih: V kulturnem, gradbenem, finančnem in še v enem, kdo bi vsem vedel imena!... Resnično, niti najmanjšega ugovora ni bilo in tako se je France Tratnik lahko s plamtovo vnetostjo lotil dela. Vendar enkrat veliko zaželeno naročilo! Zamisel je bila spočetka, toda tako velik načrt je treba prekuhati, premisliti, zasnitek mora dozoriti.

Tole sem delal brez vsake skice — kaže Fran Tratnik na Poletje — tako plastično sem imel vse zasnitek v svojih mislih.

Zavoljo vrstnega reda, kakor sta bili umetnini ustvarjeni, si oglejmo najprej Pomlad.

Sredi podobe stoji vrtnar v nadnaravni velikosti. Uravnava mlado drevo in ga privzguje. Zarjavo stopa na nekoliko oddaljeni njivi sejalec v zamahu setve. Na levi pa je sklonjena kmetica z motiko in jersbasom v roki, v spoju otroka, ki se v ospredju slike igra z rožo. V ozadju je vzvišen holm, na njem se pase čreda ovac, za njimi je naznačena vasica. Dalje se pno v nebo Kamniške planine. Slika je arhitektonično zgrajena v diagonalni in vsa prepojena z nadihom pomladne poezije.

Poletje. Sredi slike stoji žanjica z desnicco dvignjeno čez glavo, v desnici drži srp, z levico pa snop pšenice. Na levi nekoliko v ozadju zasenečen klepeč kosce koso. Na desni pa sedi na snopu prekrasna mlada mati žanjica in doji otroka. V ozadju je v čudovito toplih tonih valovito žitno polje in v enakem lahkem ritmu vzvalovano gričevje z gospodujočo šmaro goro in Karavankami. Slika je v podvečernem nastrojenju, z žarko večerno zarjo na oblake.

Obe veliki umetnini sta slikani v znanosti tehnični čistega realizma, ki živo izpričuje radost stvaritve, obe v topli, sončni barvitosti. S Pomlad diha jutrnja, s Poletja poznopopolnanska ubranost z vsoto čistočnega barvnega kolorita. Izbrano oko začne strožje motriti fragmente obeh kompozicij in se veselo preveriti, da je tudi vsak del zase umetnina. Vse pa se organično druži v celoto in zapuška nepozaben vtis harmonije.

To je torej sad celoletnega pripravljavanja in skrivnega spočetja v licejski telovadnici, ki je edina lahko po svoji višini in prostornosti nudila zavetje velikemu slovenskemu mojstru paleta. Kompoziciji sta visoki 3.20 m in široki 2.20, pa si blagovolite sami izračunati njuno površinsko veličino. Redkim gostom je doslej bilo dano videti obe stvaritvi. Kadar je Tratnik pri delu, ne privoli »prisluskovati«. Zdjati sta umetnini gotovi, dogovorjeni rok pa bo potekel šele v nekaj dneh. V tem intermezzu so lahko pogledali obe sliki nekateri naši strokovnjaki in njihova soglasna sodba se glasi, da takšnega umetniškega okrasa nima še nobena naša javna zgradba.

Tu se poraja vprašanje: ali naj te dve Tratnikovi veliki umetnini res poromata v telovadnico bežigraske šole, da bosta čez nekaj let — zaprašena in obsumani, šele

po izdatni obnovi — priromali v Narodno ali bodočo Moderno galerijo, kamor spadata po božji in človeški pravici in kjer je France Tratnik itak preskromno predstavljen?

En šena misel se poraja ob teh dveh stvaritvah: Kdaj dobimo Tratnikov zbornik? Mar morajo biti takšne izdaje pri nas res zvezane s puhlimi obletnicami in jubileji? Ali ne bo spodobneje, ako velika dela dajo spodbudo k zborniku, v katerem bomo spoznali mnoge, po svetu razmetane umetnine tega splavarskega krepkega in s poezijo štajerske krajinske lepote prepojenega umetnika. Na pomlad namerava France Tratnik razstaviti v Jakopičevem paviljonu zbirko svojih novjših stvaritev. Čas je, da se poznavalci njegove umetnosti zganijo in dotlej predstavijo Tratnika naši in evropski javnosti.

Tratnikovi veliki kompoziciji naj bi budili k

zgodovanju, kako se pri javnih zgradbah podpre likovna umetnost. Italija, Češkoslovaška, Francija imajo zakon, po katerem je pri vsaki javni zgradbi določenih 10% proračuna za umetniški okras. Tudi v Jugoslaviji je že izšla pobuda k takemu zakonu, in sicer iz Zagreba. Ali dokler zakona nimamo, naj bo našim odločujočim možem v velik opomin Tintorettova razstava v Benetkah. Vsa Tintorettova znamenita dela so bila ustvarjena po javnih naročilih. Vsa renesanca je dala največje umetnine po naročilih mecenov in gradbenikov. Javna naročila so vedno osebno naročena. Natečaj ali naročilo? Umetnik naj jamči s svojim znanjem, da bo zamisljeni umetniški resnično kos. Pri konkurenci lahko marsikatera skica vara. Od skice do izvršitve je dolga pot. Anonimna skica lahko marsikaterega razsodnika premoti in se je tudi v Jugoslaviji že zgodilo, da so dobili naročila možje, ki potem niso zmogli dejanja.

Tratnikovi novi umetnini bosta pritegnili nase pozornost slovenske javnosti. Obe sta izvršeni popolnoma v modernem, individualnem, svojstem slogu, razodevata pa Tratnikovo fino socialno občutje in imata ob svoji lirčnosti močno, pristno slovensko socialno noto. V barvah in kompoziciji počiva na obeh nadih slovenske zemlje, njene lepote in blage poezije človeka, ki se trudi na naši grudi.

Ko sem vprašal umetnika, koliko časa je delal na slikah, mi je nekoliko z nasmehom odgovoril: »Nekako trideset let, glejte, toliko je poteklo časa, odkar sem dovršil mladošne akademске študije in začel sem misliti, kaj mi je početi v življenju ter si prizadevati, da bi kaj ustvaril, kar bi imelo in ohranilo v sebi resnično življenje. Tudi ti dve sliki sta rezultat duševnih in materialnih borb dolge dobe. Izvršijo se slike potem včasih razmeroma hitro. Odvisno je mnogo v kakšnih okoliščinah in v kakšnem razpoloženju človek stvar v roke vzame. Te okoliščine in razpoloženja so za slovenskega umetnika v naših ozko stisnjenih razmerah pač premonogkrat nepopolne. Kljub temu upam, da ni videti na teh mojih slikah kakega zmučenja, saj se nikdar nisem bil pri delu psihično tako prost in prožen, kakor se počutim sedaj.

D. Ravljen

Italijanski književnik in novinar o razstavi slovenskega novinarstva

Znani tržaški književnik Umberto Urbani je v predvečerašnji popoldanski izdaji »Piccola« objavil daljše poročilo o letošnjih posebnih razstavah v okviru ljubljanske jesenskega velesejma. Posebej se je ustavil pri jubilejni novinarski razstavi, o kateri je izrazil laskavo sodbo.

Ugotavlja, da je ta razstava zbudila splošno zanimanje ne le v naši ožji domovini in državi, nego tudi v inozemstvu, kar je povsem razumljivo, če se pomisli, da se mora slovensko ljudstvo zahvaliti za ves svoj kulturni, gospodarski in politični napredek v najtežjih razdobjih svojega »narodnega obstanka« prav novinstvu. Urbani navaja v nadaljevanju nekaj statističnih podatkov o razvoju našega tiska, očitno pa so ga posebno zanimala zgodovinska izda-

je ter slike in kipi naših književnikov in novinarjev v ročnici. Podatki o nekaterih izmed njih so bili zbrani tudi za veliko italijansko enciklopedijo, ki bo še letos ali prihodnje leto v celoti izšla. Prav poseben vtis je napravil na Urbanija Kočgovčev Deseti brat, simbol anonimnega delavca novinarja.

Urbani je posebej omenil še oddelke »Avala« in »velešimske« »Ljubljanske novice«, ob zaključku pa pristavi: »Razstava je nov dokaz organizacijskega duha, ki jo je Slovincem pritojen Sprčo sode, ki jo je izrekel ustanovitelj moderne novinske znanosti D'Estier, ki je poudaril, da ta razstava ni pomembna le za Slovenijo, nego vohče za novinarstvo, ker je obogatila splošno novinsko znanost, jim nadaljnja priznanja pač niso potrebna.«

obvestila. — 13.15: Koncert koloraturne operne pevke gđe. Pavle Bergotove, pri klavirju Darko Zupanič. — 16: Za kratek čas (kvartet Fantje na vasi in mandolinistični trio). 17: Kmetijska ura: Pripravimo se na trgatve (g. F. Kalol). — 17.30: Tekma harmonikarjev z velesejma. — 18: Radijski orkester. — 19: Čas, vreme, poročila, spored, obvestila. — 19.30: Nacionalna ura Od plemen do narodne nacije (S. Djokić). — 19.50: Plesne točke (plošče). — 20.05: Prenos Leharjevga večera z Dunaja. — 21.45: Plošče. — 22: Čas, vreme, poročila, spored. — 22.15: Prenos lahke glasbe z velesejma.

Ponedeljek 13. septembra

Ljubljana 12: Glasbene slike daljnih dežel (plošče). — 12.45: Vreme, poročila. — 13: Čas, spored, obvestila. — 13.15: Valček za valčkom (plošče). — 14: Vre-

me, borza. — Prenos žrebanja gl. dobika 34. kola drž. razr. loterije iz Zagreba. — 19: Čas, vreme, poročila, spored, obvestila. — 19.30: Nac. ura: Hrvatska v začetku XVI. stoletja (Arsen Vencelides). — 19.50: Dumajski napevi (plošče). — 20.10: Odnos naše mladine do glasbe (g. Dragotin Cvetko). — 20.30: Kmečki trio. — 21.15: Radio jazz igra za ples, vmes poje g. Mirko Premelj. — 22: Čas, vreme, poročila, spored. — 22.15: Radio orkester.

Beograd 17.20: Orkestralni in pevski koncert. — 18.30: Narodni napevi. — 20: Prenos opere iz Nar. gledališča. — Zagreb 20: Godalni kvartet in petje. — 21.30: Koncert tamburaškega zbora. — 22.20: Lahka in plesna muzika. — Praga 19.20: Lahka godba orkestra. — 20.05: Zvočne slike. — 20.45: Orkestralni in klavirski koncert. — 22.20: Lahka glasba s plošč. — Varšava 20: Šramli in petje. — 22: Koncert poljske glasbe. — Dunaj 12: Lirični spevi. — 12.20: Valčki in korčnice. — 16.05: Plesi in odlomki iz zvočnih filmov. — 17.40: Pesmi. — 19.25: Kratka opera s plošč. — 20.35: Koncert vojaške godbe. — 21.30: Bachov koncert: umetnost fuge. — 22.30: Lahka godba orkestra. — 23: Nadaljevanje koncerta. — Berlin 18: Prenos vojaške parade in Hitlerjevega govora iz Nürnberga. — 22.20: Slavnostna muzika. — 24: Mirozov. — München 18: Kakor Berlin. — Stuttgart 18: Kakor Berlin.

Torek 14. septembra

Ljubljana 12: Iz čeških logov in gajev (plošče). — 12.45: Vreme, borza. — 13: Čas, spored, obvestila. — 13.15: Koncert Radio orkestra. — 14: Vreme, borza. — 19: Čas, vreme, poročila, spored, obvestila. — 19.30: Nac. ura: O jesenskih vojaških manevrih (Andrija Božanovič). — 19.50: 10 minut zabave. — 20: Harmonistični pojo (plošče). — 20.10: Podpore v zavaruvanju za starost, onemoglost in smrt (g. Rudolf Smersu). — 20.30: Koncert: sodelujejo: gđd. Milica Polajnarjeva (soprano) in operni šramel. — 22: Čas, vreme, poročila, spored. — 22.15: Koncert Radio orkestra.

Beograd 17.50: Ruske romane. — 17.50: Plošče. — 18.30: Lahka godba orkestra. — 20: Plošče. — Narodne pesmi. — 21.30: Skladbe za celo. — 22.20: Violinski koncert in plesna muzika s plošč. — Zagreb 20: Prenos opere iz Nar. gledališča. — Praga 19.35: Lahka godba orkestra. — 21.05: Orkestralni in pevski koncert. — 22.20: Fibichov klavirski ciklus »Iz go-ra«. — Varšava 19.15: Komorna glasba. — 20: Plesni komadi. — 21: Delni prenos Verdijeve opere »Don Carlos« iz Rima. — Dunaj 12: Plošče. — 13.10: Lahka godba. — 16.05: Koncert orkestra. — 17.30: Koncert na dveh klavirjih. — 19.45: Plesna muzika iz Amerike. — 20.10: Klavirske skladbe. — 21.10: Zvočna igra. — 22.20: Lahka godba orkestra. — 23: Nadaljevanje koncerta. — Berlin 19.15: Schubertove skladbe. — 20.10: Mali orkester. — 21: Koncert berlinskih filharmonikov. — 22.30: Lahka godba in ples. — München 19: Priljubljene operne scene. — 20.10: Dve uri zabave in smeha. — Stuttgart 19: Lahka in plesna muzika. — Stuttgart 19: Vedra glasba za delopust. — 20: Program za odhiti. — 22.40: Kakor München. — 24: Nočni koncert s plošč.

Pestani in ostani član Vodnikove družbe!

državo ter je v svojem umetniškem ustvarjanju vzljubil jugoslovanske motive in jih dostojno propagiral na ponovnih razstavah svojih slikarskih umetnin. Njim so se pridružili novinarji vseh večjih zapadno-nemških časnikov in mnogi drugi nemški javni delavci.

V kolikor je častna udeležba oficijelnih nemških gostov povdarila iskrenost jugoslovanskega razmerja in vse boljše medsebojnega spoznavanja baš preko naših izseljenjskih organizacij, je zanimanje jugoslovanske, posebno pa še slovenske nacionalne javnosti za proslavo jasno dokazalo globoko povezanost in ljubezen domovine do svojih dragih bratov in sester v daljni tujini. Prijateljska naklonjenost naših zaslužnih političnih in nacionalnih osebnosti, manifestantna požrtvovalnost mnogih posameznikov, moralna in materialna podpora naših nacionalnih organizacij v banovini so bili vidni izrazi odkritega stremjenja ožje domovine, da tudi v teh težkih časih priporome s skromnimi močmi k čim slovesnejši proslavi petnajstletnice jugoslovanske narodne centralne zveze in naše rojake vzpodbudi k nadaljnjemu uspešnemu delu za našo nacionalno in jugoslovansko stvar v tujini.

Državni osrednji zavod za domačo žensko obrt ki je pod spretnim vodstvom g. ravatelja Račiča zadobil je mednarodni sloves, je za zvezo izvezel krasen jugoslovanski prapor, pravo umetnino slovenskih ženskih rok. Na zastavi se sredi trobojnice blesti v zlatu, srebru in baržunu velik državni grb z zgodovinskimi pozivom: Čuvajmo Jugoslavijo. Ta prapor lahko štejemo med najlepše jugoslovanske zastave sploh. Saj je upravičeno vzbudil pravo občudovanje nemških krogov, polnih hvale nad kra-

soto in umetniško izdelavo tega lepega poklona domovine našim izseljencem.

Vodstvo zveze je pravilno ocenilo nacionalno važnost proslave in je v želji, da slavlju da najlepši in najdostojnejši izraz jugoslovanske svečanosti, prosilo Nj. Velicanstvo Kraljico Marijo, da prevzame Najvišje pokroviteljstvo kot kumica ob razviti zastave.

Najvišja čast, ki jo je poklonila Nj. Vel. kraljica Marija našim izseljencem, jim mora biti pač v največji ponos in zadoščenje za globoko vdanost do naše narodne dinastije, saj so jo izseljenci na Vestfalskem navdušeno priznavali v vsem svojem narodnem delovanju in hotenju. Visoko pokroviteljstvo pa je tudi laskavo priznanje Zvezi za njeno neumorno delo na socialnem, narodnem in prosvetnem polju naših vestfalskih izseljencev.

Krasen zlati trak, ki ga je poklonila Nj. Vel. kraljica Marija preko posebnega izaslanika poslaniškega tajnika g. Panduroviča, je posvetil zvezin prapor za vidnega čuvaja nacionalnih dobrin naših izseljencev in še čvrsteje za vedno navezal naše vestfalske izseljence na ljubljeno narodno dinastijo. Lepa svečanost je pač dosegla vrhunec navdušenja naših in nemških gostov, ko je Pandurovič po kratkem slovenskem nagovoru prišel na pravor Najvišje odklovanje Kraljice Ob zvokih naše nacionalne himne se je dvignila cela dvorana in do solza ginjena pela Bože Pravde.

Domovino je na proslavi zastopal g. Rudolf Pleskovič, narodni poslanik Prihleti je med vestfalske rojake kot odposlanec vse ožje in širše nacionalno čuteče domovine.

G. poslanec je na proslavi naslovil na naše jugoslovanske izseljence sledeče to-

ple, pozdravne besede in tolmačil radost jugoslovanske domovine prilikom te pomembne izseljenjske proslave:

»Dragi bratje in sestre! Vašo letošnjo proslavo odlikuje poseben pomen v življenjskem razvoju naših vestfalskih Slovincov. Slavite petnajstletnico obstoja in vsestransko plodonosnega delovanja Vaše zasluzne zveze ter v njej včlanjenih društev. Praznujete danes uspeha Vašega dolgoletnega truda, ki ni rodil sadov le na čisto društvenem priprisku, ampak se danes jasno kaže na kulturno socialnem, prosvetnem, posebno pa na nacionalnem polju našega vestfalskega izseljenca in delavskega borca. S posebnim zadoščenjem sem se odzval željam Vaših mnogobrojnih prijateljev in domovini in pozivu jugoslovanskih nacionalnih združenj, ter prišel med Vas kot zastopnik vseh tistih, ki so danes z Vami enega srca in ene misli, vseh onih, ki že leta in leta vneto delujejo za Vas ter jim je socialni napredek in nacionalna samozavest vestfalskih rojakov globoka in iskrena srčna želja. Vsa naša ožja in širša nacionalno čuteča domovina je danes z Vami. Ves jugoslovanski narod se veseli Vašega slavlja in baš v teh težkih dneh ve čeniti važnost nacionalnega obeležja proslave.

G. minister dr. Kramer, Vaš zaslužni prijatelj! zasluznik me je odredil kot osebnega zastopnika in tolmača njegovih najiskrenjših čustev, katerim dodajam njegovo toplo željo za vse lepši napredek Vaše zveze in še vse bolj nacionalno strnjeno vrst naših Vestfalcev.

Savez Sokola Kraljevine Jugoslavije Vam je od vrvega začetka Vašega delovanja naklonil vso pozornost in Vam baš v zadnjem letu dal obilo dokazov, s kako top-

Vse za šolo Vse za pisarno - Vse za tehniko

v trgovinah M. IČAR - Ljubljana - Telefon 2934

Šelenburgova ulica 1. Sv. Petra cesta 26.

Domače vesti

* Predstavniki rudarjev iz cele Jugoslavije so se zbrali v Sarajevu k anketi, ki jo vodi inž. Simon Milošević, ravnatelj osrednje direkcije državnih rudarskih podjetij. Ministrstvo zastopa odposlanec Zahradnik. Predstavniki rudarske zveze Mato Marić je navedel, da rudarji zahtevajo povišanje mezd za 30%, podaljšanje letnega dopusta, višje premije, kategorizacijo profesionalcev in draginske doklade za žene in otroke. Predstavniki raznih organizacij so stavili še višje zahteve, med drugim povišanje stanarine na 200 din za ne- oženjene in na 400 din za ožene. Predstavniki absolventov nižje rudarske šole iz Celja g. Kranjc je izrazil mnenja, da se morajo predelavci s kvalifikacijami te šole izločiti iz nameravane kolektivne pogodbe in da se zanje sestavi poseben pravilnik. Anketa se nadaljuje.

* Službeni list državne banovine prinaša v 73. številki od 11. septembra pravilnik o oddajanju državnih zrebecev javnim in zasebnim napravam in zasebnim konje- rejcem za plemenitev in uporabo, dalje odločbo o izpombi v cestnih prehodih, razne objave in naslednje izpembe v staležu državnih in banovinskih služben- cev: policijski stražnik prvega razreda Franc Beltram je premeščen iz Ljubljane k policijskemu komisariatu na Jesenice. Policijski stražnik pri policijskem komisa- rijatu na Jesenicah Blaž Razborec je pre- meščen v Ljubljano. Janez Štrekl pa je postavljen za policijskega stražnika pri- pravnika v Mariboru. Upokojen je Alojzij Zupšek, žigosac-zvaničnik pri kontroli mer v Celju. Banovinska dnevnica Roza Golobova je postavljena za banovinsko uradniško pripravnik pri bolnišnici v Mur- ski Soboti. Banovinska zvanica Kristina Frankova pri banški upravi v Ljubljani je povišana v drugo skupino.

Bodoče matere morajo skrbeti, da se izognejo vsaki lenivosti prebivali, posebno zapeki, z uporabo naravnega »Franz-Josefove« gorenice. — »Franz-Josefov« voda se lahko pije in deluje v kratkem času brez neprijetnih pojavov.

* Vojaško napredovanje. Za letalskega kapetana je napredoval Josip Rugele.

* Ivana Cankarja delo: »Hlapec Jernej in njegova pravica« čita v esperantskem jeziku ves svet. Vsakemu je omogočeno čitanje najboljših del svetovne literature v mednarodnem jeziku esperanto. Nova učna knjiga drž. dipl. učitelja za esperanto prof. Rudolfa Rakuše Vam to omogoča že po treh mesecih. Založil in razpoložljiva Klub esperantov Ljubljana. Cena 16 din.

* Poroka. Včeraj sta se poročila v fran- čiskanski cerkvi v Ljubljani dunajski zdrav- nik g. dr. Werner von Troll-Obergfell in gđ. Sonja Rožmanova, hčerka g. prof. dr. Rožmana. Kot priči sta prisostvovala g. dr. Marij Rebek, univ. prof. in g. stavbinj svat- nik inž. Ante Matko. Ugledni dvojici naše iskrene čestitke!

* Ob svoji 70letnici sem prejel številne čestitke. Vsem, ki so se me ob tej priliki spomnili, najlepša hvala! Lovša Ivan, Ko- čevje.

* Novi grobovi. V ljubljanski bolnici je umrla gospa Vančič-Havlikova, soproga tr- govskega skladiščnika. Pogreb bo jutri ob 17. — Nadalje je umrl v ljubljanski bolnici g. Anton Kegeč, višji sodni oficial. Pogreb bo danes ob pol 18. — V Polakovi ulici 13 v Šiški je umrl g. Miha Hafner. Uglednega pokojnika bodo pokopali jutri ob 15. — Pokojnim blag spomin, žalujcim naše iskreno sožalje!

lim razumevanjem spremlja društveno de- lovanje vestfalskih rojakov. Kot njegove- mu odposlanca in zastopnika zveznega podstarešine g. Engelberta Gangla, Vašega vneta prijatelja, mi je posebno prijetno, da vam tolačim iskrene čestitke Saveza in podstarešine k lepi proslavi. Pooblaščen sem, da v znak posebnega priznanja veli- kih nacionalnih zaslug Vaše zveze priprnem savezni trak na Vaš divni jugoslovanski prapor. Naj bo ta trak vidni znak globoke povezanosti naših neuklonljivih sokolskih borcev z našo vestfalsko emigracijo in poziv k novemu delu in napredku za blagor naše jugoslovanske domovine.

Prinašam vam pozdrave in tople želje dičnega nacionalnega združenja Narodne Odrane, preizkušene narodnega dru- štva onih veleslužnih prvoboriteljev za dobro naše domovine, ki so se v predvojni letih s težkimi borbami pripravljali ustvariti velike Jugoslavije in danes celo preko cele Kraljevine plodonosno delujejo za njen procvit. Trak centralnega izvrš- nega odbora Narodne odrane, ki ga pripe- njam na prapor je nov dokaz, kako zna ju- goslovanska nacionalna javnost ceniti de- lovanje bratov izseljencev v tujini.

Matica naših slovenskih nacionalno obrambnih združenj, CMD, ki vam je že od nekdaj prijateljsko naklonjena, se iskreno raduje Vaše proslave in vam pre- ko mene istokot pošilja tople pozdrave in čestitke, ter želi zelo lepo in plodonos- no bodočnost.

Naj vam kot trboveljski rojak in politi- čni zastopnik našega največjega rudarske- ga okraja izročim čestitke tisočev Vaših so- drugov trboveljskih rudarjev, ki so Vaši stari znanci, kakor so Vaši znanci rudoko- pi, kjer ste iskali prvega zaščitnika.

Naša kraljevina ve vse bolj ceniti važ- nost izseljenškega problema in lahko vam zatrdim, da vse naše državne institucije in še bolj privatna društvena iniativa po-

* Rudarski kongres v Leobnu, rudar- skem središču Avstrije, je bil pred neko- liko dnevi zaključen. Udeležilo se ga je preko štiri sto rudarskih inženjerjev iz raznih držav. Tudi naša država je bila zastopana z nekaterimi strokovnjaki, ta- ko po univ. prof. inž. Pehaniju in drugih. V vrsti raznih strokovnih razprav je bilo posebno zanimivo predavanje našega ro- jaka g. inž. Stanka Planinška o »Rudiščih zlatu v Jugoslaviji«.

* Most preko Save in Krke pri Brež- cih bo zaradi popravila zaprt za vsak vozni promet od ponedeljka 13. t.m. ob šestih zjutraj do sobote 18. t.m. ob istem času.

* Stoletna jubilejanka. V Središču ob Dravi so v četrtek praznovali nenavadno ju- bilej. Terezija Surinova po rodu Kolarčeva je praznovala stoinprvo leto svojega živ- ljenja. Še vedno je dobro ohranjena. V Čakovci in Ormož, kamor je še pred nekaj leti nosila na trg, pa še more več. Spomin je še ni zapustil in še ve pripovedovati o burnih dogodkih leta 1848. Zanimivo je, da njeni starši nikakor niso bili trdnega zdravja. Oče ji je umrl star 45 let, mati pa v 32. letu.

BOUVIER
ŠAMPANJEC
GORNJA RADGONA

* Izšla je povečana, obilno ilustrirana številka družinske revije »Žilke«. Vsebinska je naslednja: Lovrenčič: Jesen; Ingolič: S splavarji po Dravi in Donavi; Bačar: Krvniki in mučitelji med živalmi; Lafca- dio Hearn: Poulična povka; René Pinon: Ali mleko pospešuje raka?; Pirnat: Ka- ko se je Martinek selil na oni svet; Val- migère: Sedem hčera Kanigujevih; Oro- slava: Prvi intervju. Sledi zdravniška posvetovalnica za bolno deco, ki jo vodi primarij dr. Dragaš in »Gospodinjski ko- tiček«, ki prinaša obilo praktičnih nasvet- ov. Družinsko revijo »Žilke« prejema brezplačno vsak interesent, v glavnem pa družji v svojem krogu vse ljubitelje žike. (Žika je žitna kava i zrži in ima pred na- vadno ječmenovo kavo vse tiste predno- sti, ki jih ima rž pred ječmenom, ne- pri- merno bolj okus, večjo redilnost, ugod- nejše delovanje na prebavne organe, pre- d- vsem pa večjo količino sladkorja). Če želi- te stalno prejemati list »Žilke«, pošljite tri kontrolne listke, ki jih najdete v pol- kg zavitkih žitne kave žike, na naslov: Pražarna žika, Ljubljana.

Negovana žena
pije vedno ROGASKO SLATINO, ker ji s čiščenjem notranjih organov varuje mla- dostno svežost.

Rogaska Slatina

* Žikine higienične krušne drobtine iz najfinejšega, posebnega pečiva so absolutno snažne, okusne in zdrave. Dobite jih v ličnem četrtkilogramskem zavoju v vsaki specerijski trgovini.

* Opozorjamo na današnji oglas reno- mirane ljubljanske trgovine s papirjem, šolskimi in pisarniški potrebščinami Mat. Gerber na Kongresnem trgu 4.

* Obidele obleke barva v različnih bar- vah in plisiru tovarna JOS. REICH. 1.

ŽREBANJE DRŽAVNE RAZR. LOTERIJE

dne 10. septembra 1937.

Din 1.000.— št.: 15.739, 33.068, 46.109, 46.178, 89.865, 95.706, 95.745, 95.767, 95.771,

ZADRUŽNA HRANILNICA, Dalmatinova 6.

svečajo posebno pozornost rojakom v tu- jini. Vestfalski rojaki so danes dobri znanci in prijatelji ne samo v slovenski, temveč tudi srbski in hrvatski javnosti. V istem tempu kot se pri nas izpopolnjuje socialno skrbstvo za domače delavstvo, napreduje tudi v izseljeniškem pravcu. Pripravljeni smo, da nam bo v dohodnem času v pri- jateljskem sodelovanju z velikim nem- škim narodom mogoče uresničiti vse Vaše želje za dobro vestfalskih izseljencev.

Zavidna višina vsestranske konsolidaci- cije naše Kraljevine je delo vseh zavednih jugoslovanskih državljanov, pa tudi Vaše delo in Vaš uspeh.

Ko danes visoko dvigamo Vaše jugoslo- venski prapor in divni grb velezaslužne ju- goslovanske dinastije Karadjordjevičev in govorimo o velikem napredku naše domo- vine, hitijo naše misli k Viteškemu kralju Ureditelju Aleksandru I., kateremu gre prva in največja zasluga za našo lepo Ju- goslavijo. Kraljevskemu mučeniku, ki je v pravem narodnem zanosu ustvarjal, vodil in utrđil našo Kraljevino in jo v smrtnih borbah zapustil kot svoje najdražje s po- membni mvzlikom: Čuvajmo Jugoslavijo.

Rojaki, čuvajmo Jugoslavijo v dobro na- šega jugoslovanskega naroda in njegovih idealov edinstva, čuvajmo domovino pod žezlom mladega kralja Nj. Vel. Petra II., ki se pripravila na svoj visoki kraljevski po- ključ pod skrbnim vodstvom Nj. Vel. kra- ljice Marije, Vaše današnje najvišje po- kroviteljice. Vdanost do visokega kraljev- skega doma nam budi vsem prva jugoslo- venska dolžnost, vam rojakom izseljencem pa največja opora in pobuda za novo delo na vseh poljih našega izseljenškega po- kreta.

Slava Kralju Mučeniku Aleksandru I., Bog živi Nj. Veličanstvo kralja II., Nj. Vel. kraljico Marijo in dom Karadjordje- vičev.

* Spored priljubljenih izletov »PUTNI- KA« Maribor z luksuznimi avtokari: September: 16. GRAZ, jesenski velesojem, vključno vizum 100 din, 17. do 20. Inns- bruck in Grossglockner, popoln aranžman 1.100 din, 18. do 19. GRAZ, velesojem, vključno vizum 110 din, 19. do 22. Dolomiti in Benetke, popoln aranžman 900 din, 25. do 27. BRNO, mednarodne avtomobil- ske dirke, vožnja 400 din. Oktobar: 1. do 5. München, »Oktobertfest«, popoln aranž- man 1.100 din, prijave do 22. sept. Pros- pekti, informacije in prijave »PUTNIK« — MARIBOR. Turistične lire, potovalne mar- ke, vse valute in vozne karte!

* V par dneh je ubil štiri ljudi. Zako- vanega in ob močnem spremstvu so pripe- ljali v zapore v Mitrovici pobelega zločin- ca Dušana Ostojica. Zločinec je pred dva- ma mesecema s štirimi tovariši kazneni pobežnil iz kaznilnice v Mitrovici. Štiri be- guncje so kmalu prišli, Ostojica pa se je spretno akiral. V tem času je obremenil svojo vst s štirimi strahovitimi razbojni- štvi. V Kupinovem je ubil poštarico Bosilj- ko Budančičev, nato pa še čolnarja Ma- tijo Vrška, ker ga ni hotel prepeljati na drugo stran Save. Nato je v Mihaljevcih ubil gostilničarja Zivojina Božinovića in njegovega sina. V Rumi je skušal ubiti še neko služkinjo. Naposled je pobežnil proti Beogradu. Pri Zenunu so orožniki streljali nanj. Precej ranjen se je doslej zdrvil v bolnici v Beogradu, zdaj pa je bil prepe- ljan nazaj v Mitrovico. Vešala mu ne uide- jo.

Vaš dom bo udoben

če ga opremitte z okusnim pohištvo in zlasti s stolci domače tovarne

Remec-Co., Duplica-Kamnik

* Tragedija matere in hčere. V Zenu- nu si je končala življenje ga. Matilda Hol- čkova, soproga železniškega kontrolorja. Po- kojnica je bila mati nesrečne Matilde, uradnice Singerjeve podružnice v Požarev- cu, ki je pred tremi meseci šla prostovolj- no v smrt, ker je bila osumljena neke manjše poverebe. Ožaloščena mati ni mo- gla prenesti žalosti za ljubljeno hčerko in je tri mesece čakala na ugoden trenutek, da pojde za hčerko v grob. To ji je zdaj uspelo. Usmrtila se je z navadnim žepnim robcem.

* Mož naj plača zdravniške stroške lju- bimen svoje žene. Nenavadno zadevo mora obravnavati sodišče v Somboru. Gospa Ilonka je na glasu lepotice. Žal pa njena lepota ni v skladu z značajem. Gospa Ilon- ka je namreč že nekaj časa varala moža z nekim lepim mladeničem. Poleg ljubezni je mladi ljubavnik pri gospe Ilonki dobil tudi bolezen. Ves okraj je že govoril o tem, edino mož je moral izvesti tragiko- mično zadevo poslednji in še to — od- vednika. Nedavno je namreč dobil od ne- ga opomin, naj plača 230 din, za zdravni- ške stroške. Plačljivo v treh dneh! Niš hudega sluteti je gospod soproj slopil k odvedniku, kjer je na svoje zaprepačenje našel onega mladeniča, ki mu je skupno z odvednikom pojasnil, da je od gospe Ilon- ke dobil bolezen in da je torej mož odgo- voren za ono, kar je povzročila njegova so- proga. Mož se je kregal in razburjal. To- da vse skupaj mu nič ni pomagalo. Ko je zaloputnil vrata in hitel domov, da nabu- ka ženo, je odvednik že sestavljal tožbo. In zdaj bo somborsko sodišče imelo prilo- ko obravnavati to zadevo, ki je v sodni kroniki pač edinstvena. Res je marsika- ra zakonska nevestnost že prišla pred so-

dišče, ali da bi bil mož tožen še za zdrav- niške stroške hišnega prijatelja, tega so- dna praksa Jugoslavije doslej ni poznala. Razume se, da se potek procesa pričakuje s precejšnjim zanimanjem.

* Vpisovanje v drž. priznane trgovsko učilišče Christofor učni zavod, Ljubljana, Domobranska 15, je redno vsak dan dopol- dne in popoldne do 16. septembra. Letos je otvorenja še ena nova učilnica, zato se lahko sprejme še večje število dijakov in dijakin. Otvori se tudi nova edinstvena strojepisnica s 25 pisalnimi stroji. Tukaj- šnji zavod je potrjen od ministrstva trgo- vine in industrije in izobražuje učence — ke za vsakovrstne pisarniške službe in za sa- mostojno vodstvo trgovskih podjetij. Izpri- čevala so odobrena od ministrstva in slu- žijo tudi za dokaz dovršene vajenske do- be in poldruga leta pomočnice prakse. Poučujejo profesorji srednjih, trgovskih in drugih šol. Pojasnila daje ravnateljstvo na željo pošilja brezplačno šolska naznanila. Pisite ponje. Zavod je znan kot eden izmed najsolidnejših tako glede strokovnega po- uka, ki je na sodobni višini, kakor tudi glede zmerne šolnine. Lastno šolsko po- slopije!

* Enoletni trgovski tečaj pri Trgovskem učnem zavodu v Ljubljani, Kongresni trg 2. naznanja, da bo tudi letos vsled velike- ga zanimanja in vpisa otvoril paralelko. Reflektante, pa tudi vse one, ki so si me- sto na našem zavodu že rezervirali, opo- zarjamo, da traja čas rednega vpisa samo še do srede, t. j. 15. t. m. — Vodstvo in učno osebje kvalificirano, pouk vzoren, disciplina najboljša. Položaj tega privat- nega trgovskega učilišča, ki razpolaga z velikimi, higieničnimi učilnicami in stro- kovnimi zbirkami, je edinstven v sredi- šču mesta. Učni načrt, pravilniki in ve- ljavnost izpričeval je bila odrejena za ta zavod — kot prvu v Sloveniji — s pra- vilniki ministrstva trgovine in industri- je in odloki Kraljeve banke uprave. Vpis in pojasnila dnevno od 9. do 12. in od 15. do 18. ure. Šolnina 110 din oz. 230 din.

ZVOČNI KINO SOKOLSKI DOM
v Šiški — Telefon 33-87

Gustav Fröhlich, Elma Bulla, Tibor v. Halmay v razkošnem filmu

IGRA LJUBEZNI

Krasna inscenacija, eleganca, sport.

PREDSTAVE v nedeljo ob 5, 7 in 9, v ponedeljek ob pol 9.

V torek: **Za vedno Tvoja**
Grace Moor

Iz Ljubljane

u— Mestna organizacija omladine JNS, poziva svoje člane, da se udeležijo v nedeljo ob pol 10. banovinske skupščine omladine JNS, ki se vrši v veliki dvorani Kazine. Kdor se nima vstopnice, naj se javi te- kom dneva v našem tajništvo.

u— Pavel Francaliski spet v Ljubljani. Te dni je vnovič obiskal Ljubljano ugled- ni bolgarski pejsaizist Francaliski, ki je bil v minuli sezoni priredil v Jakopičevem pa- vilonu lepo uspešno razstavo motivov iz bolgarske in slovenske gorske pokrajine. Po svojem povratku v domovino je Franca- liski priredil več propagandnih predavanj o lepoti naših krajev, živo zanimanje pa so vzbudile razstave njegovih slik iz naših planin. Zdaj je vnovič obiskal Slovenijo, da se še kak mesec pomudi na Gorenjskem in nabere novih motivov. Uglednemu pri- jatelju našega naroda iskreno dobrodošli- co!

Šivalni stroji

prvovrstnih znamk — skoraj novi poceni naprtdaj (tudi na obroke) pri PROMET. (Nasproti križanske cerkve).

u— Askerčeva cesta bo med Emonsko cesto in Gorupovo ulico do nadaljnjega na- radi tlakovanja zaprta za ves vojni pro- met.

KINO MATICA
TEL. 21-24

Danielle Darrieux poznana iz nepozabnih filmov »Mayerling« in »Tara Bulba« v najnovejšem filmu velikega veselja in brigi mladosti...

KLUB ZALJUBLJENIH DEKLET

SLOGA
TEL. 21-30

Veliki kriminalni film
ZA CENO ŽIVLJENJA
Carl Ludwig Diel, Kitty Jantzen, Theo Lingen

UNION
TEL. 22-21

Pustolovski film
KOZAK IN SLAVČEK
v glavnih vlogah: Svetislav Petrović in Jarmila Novotna.

Predstave danes ob 15., 17., 19. in 21. uri

u— Udruženje rezervnih oficirjev prazu- je svojo slavo vsako leto na dan 15. sep- tembra ob obletnici prebitja solunske fron- te. Vabimo člane in vse rezervne oficirje na sestanek, ki bo v proslavo tega zgodovinskega dogodka v sredo 15. septembra ob 20. v društvenem lokalu na Kongresnem trgu 1-II. Uprava ljubljanskega pododbor.

u— Zbirka v korist vojnih žrtvam. Na dan slave Udruženja rezervnih oficirjev 15. septembra se bodo po vsej državi zbirali prispevki v korist vojnih žrtvam. Prosti- mo cenjeno obnovo, da kupuje cvetice in odkupne znake, ki jih bodo v ta namen prodajale članice ljubljanskih ženskih dru- štev, ki so velikodušno prevzela za huma- no nalogo. Udruženje rezervnih oficirjev, pododbor Ljubljana.

u— Zapis do šol. dopolnovec šole v Ljubljani konča se v ponedel 15. IX. 1937 v 15. hod. v budovi mestškega lycea, Blei- weisova 23.

Tudi drugi garantirajo 5 let ali za PERMA TEX to še ne pomeni vse, ker je izdelan iz čiste mlečne gumije, ter je zato kot diš rin in elastičen. PERMA TEX omogoča po- poln užitek.

Vremenska poročila

Dozdevno vreme v septembru po sto- letnem koledarju

Dan je dolg 13 ur 46 minut do 11 ur 46 mi- nut in se do konca meseca skrči za 1 uro 40 minut

N. 12. Ime Marije	lepo
P. krajec ob 21.57	
P. 13. Franciš. K.	deževno toplo,
T. 14. Povišanje	lepo sončno vreme
av. Kriza	
S. 15. Nikomed	močno deževje in
	vztrajno
C. 16. Ljudmila	
P. 17. Lambert	
S. 18. Irena	
N. 19. Januarij	
P. 20. Evstahij	vedro, stanovitno jesen-
ščip ob 12.32	sko vreme s hladnimi
	nočmi
T. 21. Matevž	
S. 22. Mavricij	
C. 23. Tekla	

lovanjem pripravila pogoje za nemško ju- goslovensko zbliznanje na vseh javnodržav- nih in tudi privatno-gospodarskih področ- jih.

Proslava se je zaradi slabega vremena vršila v nabito polni dvorani Erwig. Izvr- neta je v manifestaciji nemško-jugoslo- venskega sodelovanja in je našla širokega odmeva v vsem zapadnonemškem časopi- su, ki je že par dni pred slavljem v daljših člankih opozarjal na nemško javnost na petnajstletnico v Marlu in je posebno po- črtilo socialno gesto Nj. Vel. kraljice Ma- rije, da je izseljencem poklonila Najvišje pokroviteljstvo.

Zapadno-nemško časopisje je od naj- manjšega dnevnika pa do največjega in- dustrijskega časopisa v obnihkih člankih izrazilo svoje zadoščenje nad sijajnim po- tekem proslave in jo označilo za prvo ob- letnico tujih delavskih kolonij, ki se je vršila tako svečano v razpoloženju nemško jugoslovanskega prijateljstva. V dnevnikih se je opozorilo na dejstvo, da je emigraci- ja pri pravilni organizaciji lahko važen steber v izgradnji priručnih meddržavnih odnosov, kar je pač najbolj pokazalo za- služno delo Jugosl. nar. centr. zveze na po- lju jugosl. nemškega zbliznanja.

K petnajstletnici so čestitali pismeno in brozjavno med drugimi g. min. dr. Albert Kramer, uredništvo »Jutra« in »Domovi- ne«, Zveza kulturnih društev, Zveza bivših vestfalskih rudarjev v Sloveniji, Savez So- kola, Narodna Odrana je čestitala s po- sebno spomenico, dalje CMD, Narodni iz- seljenški odbor, Nar. Strokovna zveza in številni prijatelji naših Vestfalcev iz do- movine. Odbor za proslavo je poslal Nj. Vel. Kraljici Mariji v imenu vseh vestfal- skih narodnih društev priručno vdanostno brozjavko.

Oficielnemu delu proslave, ki se je vr- šila v vzornem redu, je sledila lepa narod- na zabava.

Vaš fotoaparati

najkulantneje zamenjamo za Leica, Contax ali Rolleiflex!

vedno na zalogi fotoaparati

Se najljubšeje priporoča

Foto Tourist Lojze Šmuc

spec. fotografovina
LJUBLJANA — ALEKSANDROVA C. 8.
podr. Prešernova 9.

u— Namesto evetja na grob gospe Minke Kostanjevevi daruje gospa Ivana Goršetova, lastnica restavracije »Pri novem svetcu«, 200 din za slepe.

Priv. telovadni tečaji

Jos. Kozaka

za dame in gospode

vsak ponedeljek — sredo — petek

od 6. do 9. zvečer

v telovadnici učiteljskega

Resljeva cesta.

Pričetek 15. septembra

PRILJAVE IN POJASNILA ISTOTAM

u— Novo fasado je dobila hiša na Karloviški cesti 30, last pekovskega mojstra Franca Posavca, ne pa trgovca g. Lupše, kakor je bilo pomotoma objavljeno.

u— V hotelu Slon so kljub adaptaciji tujske sobe na razpolago. Vhod iz Franiškanske ul. 3.

KINO IDEAL

MARTA EGGERTH v opereti

Škrjanček poje, žvrgoli

(Wo die Lerche singt.)

Danes ob 15., 17., 19. in 21.15 uri

u— Poslednjič se pozivajo člani in članice, naj javijo svoje točne naslove kakor tudi način zaposlenja, ker jih društvo potrebuje zaradi važnih ukrepov. Sedanji imenik je starejšega datuma, zaradi česar marsikateri naslov ni pravičen in popoln. Spremembe lahko javite tudi na društvenem sestanku, ki bo v četrtek 16. t. m. ob 20. v običajni dvorani restavracije Zvezde. Predaval bo na splošno željo g. Viktor Pirnat o naših pomorskih tržiščih. Zanimivo predavanje bodo pojasnjevale številne skioptične slike. Ker se bodo na sestanku pobirale tudi prijave za razne jezikovne tečaje, je upati, da bo udeležba pomembnejša. Društvo absolutovov drž. trgovskih šol.

Spomenke — grobnice — kapele — stavbna dela — obloge v marmorjih — po zelo nizki ceni izberete pri kamnoseško-kiparskem podjetju **FRANJO KUNOVAR** pokopališče pri Sv. Križu. LJUBLJANA

u— Sentjakobčani se pripravljajo na otvoritev. Očna dvorane v Mestnem domu so spet večer za večerom razsvetljena. V letošnji sezoni so si zastavili Sentjakobčani nalogo, da posvetijo posebno važnost domači literaturi. Zato se vneta pripravljajo na otvoritev sezone z Ivana Mraka dramo »Lincoln«. Režija bo precej obsežna, saj nastopi okoli 30 oseb, treba bo novih kostumov, nove scenarije. In še eno nalogo si je zastavilo Sentjakobsko gledališče: da zbere pod svoj krov čim več mladih moči, da jih zainteresira, vzgoji in izobrazi na dramskem polju. Zato vabijo Sentjakobčani vse one, ki čutijo veselje in zmožnost do igranja, da se do torka 14. t. m. zglasijo v Mestnem domu.

Prostovoljna sodna dražba
v zapuščinu pok. FURLANA RUDOLFA, posestnika v Ljubljani, Zitnikova ulica št. 8 spadajočega hiše v Zitnikovi ulici številka 8 in pripadajočega vrta — zemljišča pod vlož. št. 215 kat. obč. Gradsko predmestje — se vrši v pisarni podpisane sodnega komisarja v Ljubljani, Tavčarjeva ulica št. 6, v soboto, dne 25. septembra 1937, ob 10. uri popoldne. Dražbeni pogoji so na vpogled istotam, med uradnimi urami. — Ogled hiše in tozadevne informacije daje upraviitelj hiše na licu mesta dnevno med 4. in 6. uro popoldne.

V LJUBLJANI, dne 9. septembra 1937.

HAFFNER MATE, javni notar kot sodni komisar.

u— Vpisovanje v brezplačno gospodinsko nadaljevalno šolo v Mostah bo 14. t. m. ob 20. na osnovni šoli v Mostah.

u— Registr. blagajne in knjigovodstvene stroje, Vam strokovno popravi Boris V. Simandi, Ljubljana, Dvofakova ul. 3. telefon 24—07.

u— Solsko leto na drž. konz. trgovskem učilišču Christofom učnem zavodu v Ljubljani, Domobranska cesta 15, se prične 14. septembra. Tega dne se zbere učenci v šolskih prostorih. Dne 15. septembra bo otvoritvena služba božja, 16. septembra pa redni pouk. Ker je letos otvoritvena še ena nova učilnica, sprejmemo še večje število dijakov in dijakov. Vpisovanje traja do 16. septembra redno vsak dan. Sólnina zmerna!

DR. MED.

Eleonora Jenko-Groyer

REDNO ORDINIRA

od 8. — 1. — Miklošičeva 13/II.

Dr. JOSIP MUSTER

ZOBOZDRAVNIK, NOVI TRG 4

ordinira od 15. septembra naprej

od 8. — 12. in od 14. do 18. ure.

Zobozdravnik

Dr. SAVO PIRC

zopet redno ordinira.

u— Nova medijska brošura. Ljubljanski specializirani za ženske bolezni in porodništvo dr. Ivo Rakuljič-Zelov je izdal brošuro »Profilaksa raka maternice« (Kako se že v naprej ubranimo raka maternice). Dobi se v vseh knjigarnah. Brošura je last vsake žene in vsakega inteligenta, zato tudi ne bo nobene reklame.

u— Popolnoma nov in svojevrsten film bodo predvajali te dni v Elitnem kinu Matici. Znana je visoka umetniška kakovost francoskih filmov, v katerih se — kakor v njihovem kulturnem ustvarjanju — izrazi izredna finoča galeškega duha. Francozi znajo tudi najdelikatnejše stvari izdelati na dostojanstven način. Film, ki se danes teče v kinu Matici se imenuje Klub ljubavnic, glavno vlogo pa igra Daniela Darrieuxova. Režiral je prosluli mojster francoske revije Jacques Dval. V pogledu vsebine, fotografije vsebine in igre vseh nastopajočih je ta film nenavadno lepa in zanimiva stvaritev, zato lahko ogled priporočamo.

Iz Maribora

a— 6163 učencev in učenek v mariborskih šolah. Po pravkar zaključenih podatkih je v mariborskih šolah 6163 učencev in učenek nasproti 5878 v preteklem šolskem letu.

a— Gledališke novice. Za nizko vsoto, ki jo odplačujejo letos v osmih zaporednih obrokih (od 8 din navzgor), prejmete 14 dramskih, 7 glasbenih predstav in en koncert. Letos bodo po dolgem presledku spet redne operne predstave. Repertoar je skrbno izbran ter bo tako v drami kakor tudi v operi in operi pester in ustrežajoč na vse plati. Ker je letos osem obrovov (lani le sedem), bodo mesečni obroki sorazmerno nižji od lanskih. Lanskim abonementom so rezervirani dosedanjí sedeži le do sobote 18. t. m.

a— Ustanovitev alpinistične sekcije SPD v Mariboru. Te dni so navdušeni mariborski alpinisti ustanovili na pobudo matičnega odbora SPD posebno alpinistično sekcijo SPD v Mariboru. Njen namen je popularizirati alpinizem med mariborsko mladino ter vzgojiti kader požrtvovalnih alpinistov.

Danes ob 15. uri ljudska igra

Od Pohorskih pavrov vam hočem zapet...

v letnem gledališču Sokola Ruše

a— V Slovenskih goricah neprestano gor. V Velki v Slov. goricah je upepelil ogenj gospodarsko poslopje posestnice Amalije Janušove, ki trpi radi požara nad 30.000 dinarjev škode. Orožniki so aretirali nekoga moškega, ki je osumljen, da je zanelil požar.

a— Na dekliškem zavodu »Vesna« v Mariboru bo vpisovanje 13. in 14. sept. od 9. do 12. in od 15. do 17.

a— Iz vinarske in sadjarske šole. Dvo-dnevni tečaj za konserviranje sadja in zelenjave bo 17. in 18. t. m. na vinarski in sadjarski šoli v Mariboru. Tečaj je brezplačen, teoretičen in praktičen in bo trajal vsak dan od 8. do 12. in od 14. do 18. Udeležbo je prijavitelj v dopisnico ravnateljstvu šole.

ANTON ČERIN ml.

TAPETNIK IN DEKORATER

Koroška 8.

se priporoča za prevzem vseh tapetniških in dekoraterskih del, tudi izven Maribora po najnižjih cenah in v znano trpežni izdelavi. — Prosim, prepričajte se, da ste pri meni res dobro postreženi!

a— Mladolletna deklica, strah mariborskih kolesarjev. Mariborska policija je aretirala neko 16-letno Betko, ki je bila strah mariborskih kolesarjev. Imela jo je že dalje časa na sumu, da je identična s tatvico, ki je v zadnjem času kradla po Mariboru razna kolesa. Pri zasliševanju je Betka priznala tatvino petih koles, ki jih je spravila na deželo ter prodala za majhen denar. Betka pa je tudi kradla druge predmete, ki jih je policija našla na njenem domu v Einspielerjevi ulici. Oddali so jo v zapore tukajšnjega sodišča.

Iz Celja

e— Sokolske medžupne tekme v odbojki v Celju. Danes ob pol 9. dopoldne se bodo pričele na Glaziji med kranjsko, ljubljansko, mariborsko in celjsko sokolsko župo tekme v odbojki za prvenstvo v dravski banovini. Tekmovala bodo vrste članov in članic. Ker bodo nastopili najboljši igralci, bo tekmovalje zelo zanimivo in bo brez dvoma privabilo mnogo sokolstvu naklonjenega občinstva na Glazijo.

e— Glasbena šola Glasbene Matice v Celju. Vpisovanje začetnikov in lanskih gojencev traja dalje. 14. septembra bo razdelitev učnih ur. Gojenci uživajo pouk posamezno, kakor privlačno. — Skupen je samo pouk teorije in zbor. petja, za kar ni posebne ukovine. Vpisujte svojo dečo v Matico, kjer poučujejo priznane in kvalificirane učne moči. Vse podrobnosti so na tabli v zavodu Solskov trg 10-I. Prijavi se lahko tudi po dopisnici.

e— Električni tok je usmrtil rudarja. V hiši uradnika katastrske uprave g. Čeka na Pristavi pri Celju je stanoval 30-letni, v pregovorniku v Pečovniku zaposleni rudar Jože Kolar. Po delu v rudniku je večkrat pomagal doma. Ko se je vrnil v petek z dela, je pomagal doma stiskati sadje. Ko se je stemnilo, je sklenil okrog 20. napeljati električno žico od Čekovega gospodarskega poslopja k sosedovemu gospodarskemu poslopiju, kjer imajo električne luči. Priključil je žico na električni vod in jo napeljal čez travnik. Ker je bila žica prekratka, jo je s stikalom zvezal z drugo žico in pritril na drugi konec žarnico, ki je po stiku takoj zažarela. Žico z žarnico je nesel k sosedovemu gospodarskemu poslopiju. Z eno roko je držal stikalo, z drugo pa nasprotni konec žice z žarnico. Zemlja je bila zaradi dežja mokra, pa tudi Kolar je bil ves premočen. To je postalo zanj usodno. Z mikro roko je prišel nenadno v stik z električnim tokom v stikalu. Kolar je zakrčal in se nato zgrudil nezavesten. Vsiel Kolarjevega

dotika z električno strujo, ki je imela 220 voltov napetosti, je nastal kratek stik. Ljudje, ki so opazili nesrečo, so takoj obvestili celjsko reševalno postajo. Reševalci so odbrzeli na kraj nesreče z reševalnim avtomobilom in se skoraj dve uri trudili, da bi spravili Kolarja z umetnim dihanjem k zavesti, ves trud pa je bil zaman. Kolar je bil že mrtev. Včeraj zjutraj sta prispela na kraj nesreče mestni fizik dr. Podpečan in vodja kriminalnega oddelka celjske policije g. Zaveč, ki sta ugotovila dejanski stan, nakar so Kolarjevo truplo prepeljali v mrtvašnico na okoliško pokopališče.

e— Velike goljufije v vinom. Pred malim senatom so se zagovarjali v petek 35-letni mesarski pomočnik Franc Hotko iz Zagreba, 34-letni posestnik Ivan Požeg iz Rudeša pri Zagrebu in 36-letni posestnik Andra Djuretek iz Vrapč pri Zagrebu. France Hotko je delomržen in nasilen človek, ki je nevaren za javno varnost in imovino. Bil je že obsojen, stitrikat zaradi tatvine in stitrikat zaradi prevare. Prevare izvršuje pod krinko imovitega gostilničarja in vinskoga kupca. Pojavlja se pri kmetih, kupi od njih vino, ga da odpeljati z najetim voznikom na določen kraj, sam pa odide s prodajalcem, češ da mu bo na domu izplačal kupnino, nakar se mu spotoma pod lažno pretvezo izmuzne in izginje. Na tak način je izvalil lani 19. julija posestniku Jožetu Zagnajstru v Blatnem pri Globokem 700 l vina po 3.50 din, in dva soda, 23. decembra posestniku Juriju Ferencaku v živnici pri Klanjcu 377 l vina po 3 din in dva soda, letos 25. marca posestniku Mihi Radanoviču v Vrhju pri Kapelah 412 l vina po 3.50 din in dva soda, 1. aprila pa posestniku Mihi Štefanoviču na Kapelskem vrhu pri Klanjcu 433 l vina po 3.50 din in sod. Omenjene posestnike je oškodoval skupno za okrog 8.400 din. Predstavil se jim je kot gostilničar Franc Kraljič iz Vrapč pri Zagrebu. V treh primerih mu je vozil prigorjufano vino Djuretek, v enem pa Požeg. Hotko je pri razpravi priznal vse prevare, Požeg in Djuretek pa sta zaničala krivdo in izjavila, da sta bila samo najeta voznika in da nista vedela za Hot-

kove prevare. Hotko je bil obsojen na 3 leti robiže in izgubo častnih pravic za dobo 5 let, Požeg in Djuretek pa sta bila oproščena.

e— Huda nesreča pri prevažanju opeke. Ko je 65-letna posestnikova žena Marija Tepeševa iz Klenovca pri Humu ob Sotli vozila v četrtek opeko, se je voz prevrnil na Tepeševu in ji zlomil obe nogi. Tepeševu so prepejali v bolnišnico.

KINO METROPOL, prinaša danes

samo ob 14. uri matinejo »TARZAN«, izredno zanimiv in napet film. — Ob 16.15, 18.15 in 20.30 krasen film »NA STAREM DUNAJU«. V glavni vlogi nastopa Paul Hörbiger, kot dunajski kočijaž. — Jutri zadnjikrat »NA STAREM DUNAJU«.

Iz življenja na deželi

RIBNICA. Sokolski zvočni kino bo predvajal danes ob 15.15 in 20. eloodstotni češki film »Maryša«. Za dodatek nov Paramountov zvočni tednik.

Iz Škofje Loke

Šl— Dva nova grobova. V četrtek smo spremili k večnemu počitku ugledno gostilničarko iz Fužinskega predmestja go. Heleno Kavčičevo. Žalni sprevod, ki je krenil s Spodnjega trga po mestnih ulicah na domače pokopališče, je izredno lepo izpričal velike simpatije, ki jih je uživala blaga mati in žena med nami. Med pogrebi so bili v posebno lepem številu zastopani gostilničarji škofojloškega okraja, ki so poklonili svoji stanovski tovarišici tudi krasen venec. Dan prej so pokopali na ljubljanskem pokopališču g. Pavla Zabukoveca, orožniškega stražarstva v p., ki je služoval dolgo vrsto let v Škofji Loki ter se preselil šele pred nekaj leti v Ljubljano. Dosegel je 64 let. V sprevodu je bilo tudi precej škofojločanov, kajti pokojnikova družina je ohranila živahne stike s Škofjo Loko. G. Zabukovec je bil odločno naprednega mišljenja in vsa njegova družina je zvesta škofojloškemu Sokolu. Oba pokojnika bomo ohranili v lepem spominu!

Rezultati nagradnega glasovanja za najboljši oglas

Vsega je bilo oddanih 5123 glasov, največ glasov pa je dobil oglas avtomatičnega bifeja »Daj-Dam«

Ljubljana, 11. septembra

Nagradno glasovanje čitateljev za najboljši in najučinkovitejši oglas, ki smo ga razpisali preteklo nedeljo, je izzvalo v vsej naši javnosti, zlasti pa med naročniki in čitatelji »Jutra« največje zanimanje. Uprava »Jutra« je prejela v okviru tega nagradnega glasovanja preko 5000 odgovorov. Naročniki in čitatelji »Jutra« so se v tako lepem številu odzvali našemu pozivu ne samo zaradi razpisanih nagrad, temveč tudi zaradi tega, ker jim je »Jutro« s tem glasovanjem dalo priliko, da sami sodijo o učinkovitosti reklame, ki je njim namenjena. Današnji čas, ki nam nudi tako malo priložnosti svobodnega glasovanja, je tudi mnogo pripomogel k lepemu odzivu. Kar pa je bilo najbolj privlačno, je gotovo to, da pri tem glasovanju ni odločal žreb, temveč je bila za dosego nagrade mero-dajna pravilna presoja čitatelja glede lepote in učinkovitosti objavljenih oglasov in glede vprašanja, koliko čitatelj bo po vsej priliki glasovalo za dotični oglas, ki si ga je čitatelj izbral.

Zanimiv rezultat glasovanja

Glasovanje je prineslo zanimiva presenečenja. Največ glasov ni morda odpadlo na enega največjih oglasov, temveč na razmeroma majhen, toda zelo efektin in učinkovit inersat avtomatičnega bifeja »Daj-Dam« v Ljubljani, kar nam priča, da lahko inersat tudi z razmeroma majhnim prostorom, če ga zna pravilno izkoristiti, doseže prav lep efekt. Glasovanje pa nam je tudi dokaz, kako uspešno se da uporabljati pri oglasih lepa slika, če je zvezana s kratkim, jedratim in prepričujočim besedilom. Vse te odlike najdemo prav posrečeno združene v oglasu avtomatičnega bifeja »Daj-Dam«.

Značilno je, da skušata tudi ostala dva inersata, katerih oglasa sta dobila za oglasom »Daj-Dam« največ glasov, doseči efekt z lepo sliko in s kratkim, logičnim ter jedratim besedilom. To sta oglasa tvrdke Philips-radio (H. Suttner) in »Jugoslavije«, splošne zavarovalne družbe v Ljubljani (pri kateri so, kakor znano, zavarovani naročniki »Jutra« za

slučaj nesreče). Omenjeni trije oglasi so pritegnili skoro eno tretjino vseh oddanih glasov. Kdor prelsta zadnjo nedeljsko številko »Jutra«, mora priznati, da so ti trije inersati v resnici najlepši in najučinkovitejši. Naši naročniki in čitatelji so s tem glasovanjem pokazali, da imajo zares smisel za lepoto. Glasovanje pa je dalo prav reklamnim strokovnjakom, ki vedno zatrjujejo, da mora biti besedilo oglasa enostavno, logično in prepričljivo, brez pretiravanj in superlativov.

Najboljši oglasi

Rezultat glasovanja je bil glede na število na posamezne oglase oddanih glasov naslednji:

1. Avtomatični bife »Daj-Dam« 679 glasov,
2. H. Suttner v Ljubljani, Aleksandrova 6 (oglas za Philipsove radijske aparate) 482 glasov,
3. »Jugoslavija«, splošna zavarovalna družba, 467 glasov,
4. Oglas za propagando uporabe premoga 389 glasov,
5. Moda F. Lukič, Ljubljana, Stritarjeva ulica, 327 glasov,
6. »Karitas«, ljudsko zavarovanje, 321 glasov,
7. »Jutrov« oglas o razpisu nagrad 303 glasov,
8. Stavbno podjetje Miroslav Zupan, 289 glasov,
9. V. A. Janež, delikatesna trgovina na Aleksandrovi cesti, 254 glasov,
10. Nikse, električno čudo, 234 glasov,
11. »Peko«, tvornica čevljev, 213 glasov,
12. Minerva radio (Radioval Ljubljana) 205 glasov,
13. »Kaldontz« 192 glasov,
14. Goli, Selenburgova ulica, 126 glasov,
15. »Kolynos«, zobna krema, 124 glasov.

Ostali oglasi 518 glasov. Skupaj je bilo oddanih 5123 glasov.

Kakor nam kažejo gornje številke o številu glasov, ki so odpadli na posamezne oglase, so bili glasovi precej

Oglas avtomatičnega bifeja Daj-Dam, ki je dobil največje število glasov

Tako izvrstno kapljico, kakršno dobite v vinskih goricah, toči

Daj-Dam

Ljubljana * Telefon 2308
Vsak čas topla in mrzla jedila

rezultati in je skoro slučaj odločil o tem, kateri oglas bo dobil največ glasov. Seveda pa je odločil pri presoji za najboljši oglas tudi predmet, kateremu je inersat namenjen, in je pač znamenje časa, da je največ glasov odpadlo na vino, radio in zavarovanje. Pregled oddanih glasovnic pa nam tudi kaže zanimivo dejstvo, da je bilo največ glasov oddanih v Ljubljani in Mariboru, kjer so čitatelji lahko oddali svoje glasove neposredno upravi »Jutra«, medtem ko je bilo manj glasov s podeželja, kjer so morali čitatelji žrtvovati 1 Din za poštino.

Kako veliko zanimanje je vladalo za to nagradno glasovanje, nam priča glasovnica, ki smo jo prejeli iz Zagorja ob Savi od pripravljalnega odbora omladine JNS. Glasovnica je bila nalepljena na poko papirja, na kateri je bilo 76 podpisov.

Za nagrade so v smislu razpisa prišli v poštev samo glasovalci, ki so glasovali za oglas avtomatičnega bifeja »Daj-dam«, ker je ta dobil največ glasov; med njimi pa zopet oni, ki so najbolj pogodili, koliko glasov bo oddanih za ta oglas. Pregled glasovnic nam kaže, da mnogi glasovalci pogojev glasovanja niso prav razumeli in so bili mnemja, da je njih naloga oceniti, koliko bo v celoti oddanih glasov (za vse oglase). Zato imajo glasovnice po večini označeno previsoko število glasov, ki sicer precej ustreza celotnemu številu oddanih glasov, ne pa številu glasov, oddanih za dotični oglas. Priznavamo, da je bilo v resnici težko presojati, koliko glasov bo odpadlo na posamezni oglas. Seveda pa je prav v tem smisel glasovanja za nagrado, da glasovalec dobro pretehta, kako bodo glasovali drugi, predvsem pa da dobro prouči pogoje razpisa za nagrade.

Denarne nagrade

Najbolj je pogodil število glasov, oddanih za oglas avtomatičnega bifeja »Daj - dam« g. Tarmar Ivan »(Barutana«, Kamnik), ki je navedel število 678 glasov, in se je torej zmotil le za en glas. V prihodnjih dneh bo dobil nakazano nagrado 1.000 Din.

Druga nagrada v višini 500 Din pripade g. Antonu Golji v Dravogradu, ki je navedel 670 glasov (zaradi nakazila nagrade prosimo g. Goljo, da nam pošlje točnejši naslov).

Tretja nagrada v višini 300 Din pripade gđ. Veri Blanč, Ljubljana VII, (Kino Šiška), ki je navedla število 685 glasov.

Četrta nagrada v višini 200 Din pa pripade Adolfu Rudi, Ljubljana, Baragova 9, ki je navedel 790 glasov.

Tolažilne nagrade

Ostalih 26 tolažilnih nagrad v obliki »Jutrovih« romanov po izbiri pa dobe (v oklepaju število glasov, ki so jih glasovalci navedli): Gnidovec Franci, Ljubljana (423), Pavla Puc, Celje (449), Tone Trdan, Velika dolina—Jesenice (450), Julij Savelli, Ljubljana (450), Adam Vahčić, Ljubljana—Videm Krško (454), Časl Bojan, Loče pri Poljčanah (480), Janko Tomazič, Bohinjska Bistrica (500), Drago Kočmut, Maribor (519), Tilde Hlebš, Ljubljana (530), Inkret Valda, Celje (560), Vlado Igljič, Ljubljana (580), Cirila Karba, Celje (590), Marica Lovrič, Cerklje (650), Spacapan Jožanda, Ljubljana (725), Selan Slavica, Beograd (726), Jošp Zure, Semič (750), Fedora Zupan, Ljubljana (750), Janez Oblak, Stara vas—Ziri (759), Franc Kutin, Ljubljana (759), Igljič Marjan, Ljubljana (760), Milan Osredkar, Ljubljana (800), Zofija Golja, Podpeč (800), Miloš Heršič, Ljubljana (800) Karel Kos, Ljubljana (824), Franc Lončar, Jesenice (850), Lucij Mihalkin, Ljubljana (855), Miklič Boris, Ljubljana (913).

Navedene nagrade glasovalce prosimo, da nam sporočijo, kateri »Jutrov« roman v obliki knjige naj jim pošljemo. Na razpolago so naslednje knjige: 1. Heller: »Blagajna Velikega vojvode«, 2. Jean de la Hire: »Lucifer«, 3. Maurice Leblanc: »Tigrovi zobje«, 4. Verdicus: »Pater Kajetan«, 5. James Oliver: Curwood: »On kraj pragozda«, 6. Oskar Hubicki: »Roman zadnjega cesarja Habsburžanac«, 7. Zevacco: »Papežinja Favašt«, 8. Zeligler: »Brat: »Ugrabljeni milijoni«, 9. Zane Grey: »Zelezna cesta«, 10. Sinclair—Gluck: »Zlati rentere«.

HOTEL AUGUST

Abbazia (Opatija)

Centralni položaj, kraj morja. Prvorazredna kuhinja. Govori se slovenski.

ZA DAME

NAJVEČ NOVIH MODELOV ZA JESEN IN ZIMO, NAJSOLIDNEJŠO IZDELAVO IN NAJBOLJŠI KROJ NUDI V PLAGI, KOSTUMIH IN PALETOVIH KONFEKCIJAH

PAULIN - Ljubljana - Kongresni trg 5

Rafael Sabatini:

MORSKI KRAGULI

Gusarski roman

»Ne? Za tri tisoč filipov ne?«
 »Niti za trideset tisoč ne. Moja je in ne dam je. Zdaj poznaš moje voljo, in ker bi nama bilo obema nevarno, če bi se še obotavljala, te prosim, da greš.«
 Kratak premolk je nastal. Ne Fenzile ne sir Oliver nista bila opazila napetega zanimanja na Rozamundinem bledem obrazu; nobeden izmed njiju ni slutil, da razume »linguo franko«, v kateri sta se razgovarjala.
 »Torej je ne daš iz rok, a?« je vprašala Fenzile in stopila tik pred gusarja. »Ne bodi tako samozavesten, prijatelj! moral jo boš dati — ako ne meni, pa Asadu. Asad je že na poti semkaj.«
 »Asad?!«
 »Asad ed Din.« In spet je jela siliti vanj: »Nu, daj! Bolj pametno je, da skleneš z menoj dobro kupčijo, kakor da bi sklepal s pašem slabo.«
 Sir Oliver je zmajal z glavo. »Ne s teboj ne z njim se ne bom spuščal v kupčije. Ta sužnja ni naprodaj.«
 »Asadu se misliš upreti? Verjemi mi: vzame ti jo, ne glede na to, ali je naprodaj ali ni.«

62

»Aha — razumem.« Oči so se mu zožile. »To je torej vzrok tvoje muhe. Pa nisi dovolj prebrisan, Fenzile. Zaveš, da tvoj lastni mik gineva in da bi ti utegnili postati tolikšna ljubkost nevarna, te navdaja s trepetom.«
 »Če bi bilo tako, kaj tebi mar?« je bil jezni odgovor.
 »Morda mi je mnogo mar, morda le malo,« je zaničljivo odvrnil.
 »Pa bi ti smelo biti mnogo mar,« mu je zasopla segla v besedo. »Kaj ti nisem bila zmerom prijateljica? Ali nisem pri paši zmerom govorila zate?«
 V oči se ji je zasmejal: »Res si govorila zame?«
 »Smeš se kolikor hočeš, resnica je vendarle. Če padem, izgubiš najboljšo zaveznico. Pomisli, o Sakr el Bahr: kaj bo, ako pride na moje mesto druga, ki bo z lažmi zoper tebe zastupljala Asadu duha? In to frankovski dekle te pač ne more ljubiti.«
 »Zastran tega nikar ne bodi v skrbeh, o Fenzile,« je malomarno odvrnil. »Ta sužnja ne bo nikoli zasedla tvojega mesta ob Asadovi strani.«
 »Norec! Asad se ne bo menil za to, ali mu jo hočeš prodati ali ne. Vzame ti jo!«
 »Če mi jo more iztrgati, jo še veliko lažje vzame tebi, o Fenzile. To si gotovo že pretehtala in si izmislila kak mrščan siliški izhod. Ali pa misliš tudi na to, kaj poreče Asad, ko zve, da si mu izpodbila načrte?«
 »Kaj se menim za to!« je vzkliknila v nenadni besnosti. »Takrat bo ženska že davno ležala na dnu pristanišča. Asad me bo dal bičati, a s tem bo

stvar končana. Kdo naj ga potolaži nad izgubo, če mene ne bo?«
 Tako, zdaj je vendar že poznal njen načrt. Norec, da je ni bil takoj pregledal. Skomignil je z rameni in ji obrnil hrbet. »Pojdi v miru, o Fenzile. Ne dam je nikomur — naj mu bo ime Asad ali šejtan.«
 Njegov poudarek je bil dokončen. Menda to, kaj razumela. A njen odgovor je prišel tako hitro, kakor da bi bil pripravljen:
 »Teda! jo gotovo misliš vzeti za ženo? A to moraš brž storiti, kajti zakon je edini branik, ki ga Asad ne bo porušil. Noben glas ne bi bil mogel bolj nedolžno zveneti. Asad je pobožen in bo seveda spoštoval takšno vez.«
 Toda vkljub njenemu hinavskemu prostodušju je bral v nji kakor v odprti knjigi: »In tvoji nameri bi bilo s tem prav tako ustrezno, je li?«
 »Da, prav tako,« je priznala.
 »Reci: še bolje, o Fenzile. Prejle sem rekel, da nisi zvita. Zlagal sem se, tako mi kurana! Prekanjena si kakor kača... a Sakr el Bahr vidi, kam ležeš. Če bi ubogal tvoj svet, bi dosegla dvojnega namena. Ta sužnja bi bila odtegnjena Asadovim rokam, in jaz bi padel v nemilost. Kaj bi te moglo bolj potolažiti?«
 »Krivico mi delaš...« Ta mah se je prekinila in prislunila. Iz okolice Bab el Veba so se razlegali klici v tiho noč. Fenzile je planila k naslonu in se sklonila naprej.
 »Glej, glej!« je vzkliknila z glasom drhtečim od

strahu. »Ze prihaja!«
 Sakr el Bahr je stopil k nji in opazil gručo ljudi, ki je pri svitu plamenic zavila na dvorišče.
 »To pot si menda govorila resnico, o Fenzile, čeprav drugače ni tvoja navada.«
 Strupeno ga je pogledala, toda njen glas je bil hladan:
 »Se trenutek, pa ti ne bo ostala niti senčica dvoma. A kaj naj jaz storim?« Tesnobno je vrgla vprašanje iz sebe. »Tukaj me ne sme najti, ubil bi me.«
 »O tem sem prepričan,« ji je pritrdil Sakr el Bahr. »Vendar, kdo naj te spozna tako našemljeno? Beži torej, preden pride Asad. Skrij se na dvorišču, dokler ne odide mimo. Ali si sama?«
 »Komu naj bi bila zaupala, da grem k tebi?« je vprašala. In gusar se je nehote začudil njenemu močnemu sicilskemu pogumu, ki ga niti dolga leta v paševem haremu niso bila mogla utrniti. Hitro je planila k vratom in na pragu še enkrat obstala: »Torej mu je res ne daš?«
 »Bodi brez skrbi,« je odvrnil tako trdno, da je zadovoljna odšla.

TRINAJSTO ZOGLAVJE

V pričo Allaha

Ko je Fenzile izginila, je Sakr el Bahr zamišljen obstal. Še enkrat je pretehtal vsako njeno besedo ter pomislil, kaj naj odgovori Asadu in kako naj ga odbije, če bi paša res terjel Rozamundo od nje.

Slavija - Ljubljana

in še trije pari so na vrsti danes - Tekma na igrišču ob Tyrševi cesti se začne ob 15.45

V letošnjih tekmah v ligi sta skupini udeležencev iz Beograda in Zagreba močnejši kakor lani in posledica je, da je v letošnjem sporedu precej srečanj domačih nasprotnikov. Finančna stran takih tekem je precej problematična, predvsem v primerih, kadar se klubi ne morejo sporazumeti za skupne dvojne prireditve. Tako je potem edino sredstvo ono, ki sta se ga v tem kolu poslužila tudi beograjska Bask in Jedinstvo, da sta namreč svojo tekmo preložila že na danes. O njenem izidu poročamo na drugem mestu.

Za danes ostanejo potemtakem na sporedu samo še štiri tekme in sicer

v Ljubljani: Ljubljana : Slavija. O podrobnostih te tekme smo pisali že zadnje dni, danes bi rekli le še to, da bi po tradiciji Ljubljana to tekmo morala dobiti. Še mnogo več razloga, da bi morala zmagati pa ima zato, ker v prvih dveh nastopih v Zagrebu še ni dobila nobene točke in si je nabrala že precejšnjo kopico golov na negativni strani. Tekmo bo sodil beograjski sodnik Popović in bo na igrišču ob Tyrševi cesti.

V Beogradu imajo samo lokalni »derby« med BSK in Jugoslavijo. Tu gre za vprašanje prestiža; kdor bo med obema moštvoma danes spravil obe točki, bo obenem že lahko z večjimi izgleidi računal na morebitni naslov državnega prvaka. Po današnji formi sta obe enajstori izenačeni. Lani je bilo 1:2, pa 2:2.

V Zagrebu imajo zagrebški »derby«, in sicer med Gradjskim in Haškom, torej trenutno najboljšima dvema enajstoricama v Zagrebu. Gradjski nastopa kot državni prvak, Hašk pa kot močno ojačeno moštvo že z dvema efektnima zmaganja iz tega prvenstva. Iz sezone 1936-37 se blestita dve zmagi po 4:0 za Gradjskega.

Slednjič imajo v Splitu tekmo med Hajdukom in Concordijo. Mlada Concordia bo gotovo napela vse sile toda vprašanje je veliko, če bo mogla na domačih tleh Hajdukovcem storiti kaj žalega. Presenečenja pa tudi v tej tekmi niso izključena. Lanska tabela izkazuje 5:0 in 1:1.

Spored, ki obeta marsikaj novega!

Prvenstveni spored LNP.

Drugo današnje kolo prvenstvenega tekmovanja LNP v jesenski sezoni obsega naslednje tekme:

v Ljubljani: na igrišču Jadrana ob 8. Slavija—Mladika, ob 9.30 Mars—Kranj, ob 11. Jadrana—Reka, na igrišču Hermes ob 8.45 Slovan—Svoboda, ob 10.30 Grafika—Korotan ter na igrišču Zaloga ob 16. Zalog—Moste;

na Jesenicah: na igrišču Bratstva ob 16. Bratstvo—Hermes, v Mariboru: na igrišču Rapida ob 15. Rapid—Maribor rez., ob 16.30 Rapid—Maribor, na igrišču Železničarja ob 16.

Prvi sportni dan v Slovenjgradcu

Na praznik dne 8. t. m. je SK Mislinja v Slovenjgradcu skupno s Koroško kolesarsko župo in s sodelovanjem Marenberga, Šoštanjca, Borca iz Šmartne ob Paki, Korotana iz Mežice in Pece iz Prevalj priredil svoj prvi sportni dan za Koroško. Prireditve je potekala ob velikem zanimanju občinstva in je bila prava manifestacija sportne misli na naši severni meji.

Sportni dan se je začel ob 8. s startom kolesarjev glavne skupine za župno prvenstvo na etapni dirki Slovenjgradec—Črna in nazaj (76 km). V prvi etapi je Grabec v odličnem spurtu prehitel Gregorič in prispel za pol kolesa pred njim na cilj. V drugi in tretji etapi se je Gregorič posrečilo, da je bil obakrat malo bolj od Grabca in Pajerja. Skupni rezultat je bil 1. Gregorič Janko 1:49:08.1, 2. Grabec Janko (oba Mislinja) 1:49:08.2, 3. Janko Pajer (Korotan) 1:49:08.4. Tehnično vodstvo te dirke je bilo v rokah g. Cajnika in Kokola in je bilo brezhibno.

Eno uro kasneje je bil start juniorske skupine na progi Slovenjgradec—Misljinje in nazaj (26 km), v kateri je zmagal

Santin, član Misljinje s časom 56:30. V dirki kmetijskih fantov na progi Slovenjgradec—Dovže in nazaj (18 km) si je osvojil prvenstvo mladi in nadarjeni Ivan Rojnik, član Misljinje, s časom 39:10.

Po opoldanskem odmoru je ob zvokih mestne godbe krenila povorka vseh tekmovalcev in nogometnih moštev na igrišče. V prvi tekmi je enajstorična Marenberga z 1:0 zmagala nad moštvom Šoštanjca, nato pa je domače moštvo Misljinje nastopilo proti Borcu. Domači so z lahkoto zmagali s 7:2. Kot tretji par sta nastopila oba premaganca in so šoštanjčani šele v zadnjih minutah odpravili Borca z 2:0. V naslednji tekmi so nato domači igrali proti Marenbergu in zabeležili zmago z 1:0. Kot zadnji par sta slednjič nastopila Misljinja in Borec, kjer so domačini tudi zmagali in si osvojili krasen pokal. Gledalcev je bilo okoli 600.

Zvečer je bila v Sokolskem domu razdelitev nagrad in sportna zabava, pri kateri priliki je imel predsednik Koroške kolesarske župe g. Vinko Cajnik krasen priložnostni govor, v katerem je izrekel tudi zdravico najvišjemu sportnemu pokrovitelju, mlademu kralju Petru II.

Prvi sportni dan v Slovenjgradcu je dosegel lep uspeh in je v naši Koroški vzbudil novo zanimanje za sport.

Kolesarske dirke v Velikih Laščah

Prireditve je brezplačno izvedlo obrtniško društvo

K tradicionalnim športnim prireditvam smemo že pritevati vsakoletno kolesarsko tekmovanje Obrtniškega društva v Velikih Laščah. Vse hvala vredno je, da društvo poleg svojega ostalega stanovskega in socialnega programa vzbuja med tamkajšnjim ljudstvom zanimanje za kolesarski sport. V krajih, kjer ni drugih zvez in kjer so ceste kolikčak uporabne, je postalo kolesarstvo splošna življenjska potreba, zato se ne smemo čuditi, da je bila v nedeljo, 5. t. m. ob 13 uri popoldne, ko je dal agilen predsednik društva znak za start kolesarjev, tekmovalcev, na prireditvenem prostoru na Rašici zbrana velika množica iz Velikih Lašč in okolice.

K tekmovanju se je prijavilo 13 kolesarjev. Tekmovalna proga je bila dolga preko 15 km ter je šla po precej težavnem terenu: izpred gostilne pri Žužku na Rašici, čez Podkonej, Kralovico, Malo Slivico, Velike Lašče ter na Rašico nazaj. Doseženi so bili lepi rezultati. Prva sta prišla na cilj Janič Alojzij in Galé Josip v času 29:35 min, sledili so Peterlin Josip v času 29:50 min, Rupert Ludvik (39:55) in Andolšek Andrej, ki so si delili kot nagrade lepo kolo, kolesarske dele itd., v skupni vrednosti 1000 Din.

Po razglasitvi rezultatov tekmovanja, ki je potekalo brezplačno s sodelovanjem požrtvovalnega odbora in članstva Obrtniškega društva se je razvila živahna prosta zabava.

Da je ta prireditve tako lepo uspela ter prinesla poleg moralne tudi gnotno korist, se ima društvo najbolj zahvaliti tamošnjim upravnim oblastem, posebno sreskemu načelniku, županu Vel. Lašč g. Jelencu, županu občine Videm g. Strnadu in ostalim, ki so poleg predsednika g. Lenarčiča vodili tekmovalno komisijo.

Pozdravljamo vsako pobudo, ki je znak napredka.

Otvoritev Diskovega igrišča v Domžalah

Domžale, 11. IX. 1937.
 V sredo 8. t. m. se je v Domžalah izvršila otvoritev igrišča DISKA združenja s športnim dnevom in braturnim srečanjem. Sodelovali so SK Kranj SK Mengeš, SK Domžale in DISK.

Pred skoro tisočglavo množico se je izvršila otvoritev, takoj za tem pa se je začel prvi turnir. V prvi tekmi je Disk s koristno in lepo igro porazil SK Mengeš z rezultatom 1:0. V drugi tekmi so nastopili Kranjčani proti SK Domžalami, ki so bili ojačeni z polovico Kamničani. Prvorazredni Kranj je z lahkoto premagal Domžale z 4:1. V tretji tekmi je Kranj premagal DISKA, ki je dal lepo igro z 3:1. Značilno je, da so v tej tekmi padli vsi golji po enajstmetrovkah. V zadnji igri je zmagal SK Domžale SK Mengeš z 3:2. Pokal domžalskega župana si je zasluženo priborilo kranjsko moštvo. Domžale pa so dobile tožalni pokal: nogometno žogo. Sodil je g. Kušar, jako energično.

Kdo je ta Junak? Dunajski »Sport-Tagblatt« objavlja naslednjo zanimivo vest iz Londona: 50 letni Jugosloven Pavel Radimilović (?) namerava še letos preplavaljati Rokavski preliv. Radimilović je bil v mladih letih baže najboljši plavalec na svetu in je menda dosegel takrat tudi prvenstvo Anglije na dolgih progah. Jugosloven je hotel svoj sedanji načrt izvesti že prej, pa je bil nekoliko obolel. Seveda je zdaj precej domovljivo, ali mu bo stvar uspela, ker je res že precej v letih, razen tega pa je za ta plavanja tudi že zelo pozna sezona. Morda bomo o njem slišali še kaj?

Zveza slovenskih lahkoatletskih klubov (Službeno) Predsedstvo poziva vse atlete, ki pridejo v pošteve zveze zastopance dravske banovine, ki bo konec tega meseca v Ljubljani nastopila proti reprezentanci Juliske Benečije, naj redno, sistematično in resno trenirajo.

SK Reka: Danes ob 10. naj bo v garde-robli I moštvo za tekmo proti Jadrana.

Plavalna sekcija SK Ilirije. V ponedeljek 13. t. m. bo članski sestanek v klubskem lokalnu (Prešernova ulica 6/II) ob 18. Vabljeni vsi seniorji in vse plavalce.

AFRIŠKI domačin je našel na obrežju košček zrcala. Ves začuden je strmel v steklo in mrmral: »Moj ubogi dragi oče.«

Vzel je zrcalce seboj domov in ga skril v kot svoje kočice. Večkrat na dan je pogledal vanj in vedno nekaj mrmral.

Zeni je postalo njegovo obnašanje sumljivo. Prebrskala je vse kote in našla zrcalce. Ko je pogledala vanj, se je naglo razburila in vzkliknila: »To je tvoj tista grda ženska, za katero on zdaj noriš!«

Pritisk na gumb, — in...

Poslušalcu radia je dostikrat težko znati se v prebogati izbiri novih sprejemnih aparatov, ki jih vsako leto spravlja na trg radijska industrija. Najboljše je zaradi tega, da se zanesa na to ali ono znamko, ki uživa v svetu dober sloves. Vzemimo n. pr. »Radione«. Izdelki te trdnice vsebujejo vse, kar si le more želeli razvijati poslušalec.

Ze najmanjši aparat »Radione«, namenjen za potovanja in montažo v avto, ima vse odlike modernega super — sprejemnika: štiri elektrone, tri valovna območja, zvočno zaslonko in možnost za priključek drugega zvočnika. Posebno prikladen je kot prenosni aparat zaradi tega ker se lahko napaja iz izmeničnega omrežja ali pa iz 6.voltne akumulatorske baterije.

Temu sprejemniku je precej sličen na oko njegov večji bratec »Midget-super« tipa 5038u, ki ima prav tako vsa tri valovna območja, šest uglasenih krogov, dinamični zvočnik in seveda vsa druga dopolnila, ki skrbje za blagovestnost glasbene reprodukcije. Gradi se za priključek 2.voltni akumulator ali pa kot univerzalni aparat na enakomerni ali izmenični tok.

Nekaj novega med izdelki radijske industrije je štiri elektronski oktodni super tipa 438, ki se gradi v treh variantah za izmenični, za enakomerni tok ali pa kot baterijski sprejemnik. Laboratorij tovarne »Radione« je našel elegantno rešitev za oskrbovanje baterijskih sprejemnikov z anodnim tokom. Novi baterijski aparat namreč potrebuje samo 2.voltni akumulator, dočim nadležna anodna baterija, ki jo je bilo treba zamenjati, odpade. Namesto te se dobi majhen adapter, v katerem se tok iz akumulatorja dvigne na napetost 120 voltov, za katero je poprej skrbel baterija. Ze v enem letu se nabava tega aparata izplača in potlej je anodna baterija v prenešenem smislu zastoj, ker je več ni treba. Ta duhoviti anodni adapter trdnice »Radione« bo nedvomno pridobil baterijskim sprejemnikom armado novih prijateljev.

Letošnji luksuzni sprejemnik »Radione« je tipa 538, kakor vsi njegovi predniki prejšnjih sez, opremljen z vsemi najnovejšimi tehničnimi izpopolnitvami kakor n. pr. magično oko in se lahko smatra za vzor tehnične in zvočne dovršenosti. Luksuzni sprejemnik je n. pr. opremljen z zvočno kompenzacijo, ki preprečuje popačenje tonov, širina pasu zvočnih frekvenc je spreminljiva, kar omogoča v zvezi s posebnim zvočnim filtrom, da se lahko v ugodnih

okoljih slišijo glasbene oddaje res v vsej svoji zvočni briljanci. Postaje v vseh treh valovnih območjih se dajo s pomočjo frikcijskega vzvoda, kar najlažje nastavlja. H krasni, povsem naravni zvočni reprodukciji, po kateri se odlikuje ta aparat, dosti pripomore tudi njegova kasetna, ki v svoji formi in dimenzijah odgovarja najnovejšim izsledkom akustike.

Kot naslednji večji model gradi »Radione« tipo 638, ki ima poleg vseh odlik tipa 538 dvakrat tolikšno izhodno energijo in velik koncertni zvočnik, s čemer se doseže naravnost idealen glas v pogledu obsega in dinamike. Sprejemnik ima 4 valovna območja.

Krona vseh sprejemnikov »Radione« in hkrati nekakšna vizija bodočnosti pa je aparat »Motoselect«, ki predstavlja moštvo strojno radijske tehnike. Tu ni potrebno nikakršno nastavljanje več. Aparat ima posebno vrsto gumbov in trepa, je samo pritisniti na tega ali onega, pa se zaželeni postaja sama in na las točno nastavi. Dvajset gumbov pomeni dvajset najboljših postaj, s čemer pa seveda zmoglost aparata nikakor ni izčrpana. Enako dobro se namreč slišijo tudi vse druge postaje označene na skali, samo da jih je treba z roko približno nastaviti. Točno nastavo, ki je nujno potrebna za naravnost glasu, pa spet poskrbi aparat sam s pomočjo silno duhovito urejenega električnega stika. Na ta način je zmerom zajamčena najlepša zvočna reprodukcija, ker je netočna nastavitve na postajo, ki se lajaku kaj rada primeri, onemogočena. Lahko se pa ta sprejemnik, ki ji je precej težek in bi bilo neprijetno prenašati ga iz enega prostora v drugega, dopolni s posebno tastaturo, s pomočjo katere se nastavlja na daljavo od koderkoli. Večje komodnosti in lepšega glasbenega užika kakor ga nudi ta aparat, si niti zdaj niti v glednem času ne bo moči želeli.

»Motoselect 6038a« je res res vizija bodočnosti, s katero je »Radione« prehitel današnji čas.

Vsi aparati so opremljeni z novimi, takmoenovanimi rdečimi »E« elektronkami, ki za 20% znižajo izdatke za tok.

Zastopstvo radijski aparatov »Radione« ima v Sloveniji »Radio«, reg. zadruga na Miklošičevi cesti št. 7 v Ljubljani, ki ima poleg tega tudi bogato izbero vseh najnovejših aparatov svetovnih znamk »His Masters Voice«, »Telefunken«, »Ingelen«, »Orion« in »Schaube«.

Umrli nam je naš ljubljani, zlati oče, soprog, stari oče, brat, stric, tast in svak, gospod

MIHA HAFNER

Pogreb našega draga bo v ponedeljek 13. septembra ob 15. uri, izpred hiše žalosti šiška — Polakova ul. št. 13, na pokopališču k Sv. Križu.

Sv. maša zadušnica se bo brala v torek, dne 14. septembra ob pol sedmih zjutraj v župni cerkvi v šiški.

V LJUBLJANI, 11. septembra 1937.

Zalujoče rodbine:

HAFNER, SLAMIC, DOKTORIC in ostalo sorodstvo.

ZAHVALA

Ob težki izgubi draga soproga, očka, sina, brata, strica, svaka

primarija dr. Hugona Robiča

izrekamo tem potom iskreno zahvalo vsem za izraze sožalja in darovano cvetje.

Prav posebno se zahvaljujem g. primariju dr. Radšču in g. dr. Houšid za požrtvovalno pomoč, vodstvu in upravi bolnice ter ostalim gg. zdravnikom in čast. sestram za njih trud v poslednjih dneh.

Nadalje se zahvaljujem zastopniku gosp. bana, predstavnikom kr. vojske, zdravniškega, sokolskega in lovškega društva ter strelskih družin, zastopstvu avtokluba in Jadranske straže, kakor tudi čast. šolskim sestram in vsem prijateljem in znancem za spremstvo na zadnji poti.

Iskreno se zahvaljujemo gospodom govornikom za poslovilne besede!

MARIBOR, dne 11. septembra 1937.

Anica Robičeva
in sorodstvo.

Točno plačuj „Jutru“ naročnino
varuj svojem zavarovalnino!

Kraljestvo mode

Jesenski klobuki

Novi jesenski klobuki se v barvah spajajo z jesensko naravo: sivkasto in rumenkasto zeleni so, kakor listje, preden začne odpadati, bleščeče vinski rdeči in modri, kakor grozjice ali pa rumenkasto rjavi, kakor gobe, ki se skrivajo v mahu. In namah je tudi modna slika na ulici vsa drugačna. Še bolj kakor novi kroji oblek in volnene, jesenske tkanine, jo izpremenijo vsa ta nova pokrivala v sočnih, jesenskih barvah, z višjim oglaševanjem in drzno upogojenimi krajevci.

Kakor že nekaj let sem, se je tudi topot v začetku jeseni oglašje klobukov povišalo in daje ženskim obrazom drugačen, resnobnejši izraz, kakor nizki slamniki in nezmatne čepice toplega poletja. Vendar pa v oblikah novih klobukov ni tiste okornosti, ki se tako pogosto družijo z višjo obliko oglašja. Za to gre predvsem hvala letos modernim nesimetričnosti in pa včasih dokaj drznim prepenjavam, ki dajejo novim

jesenskim klobukom nekaj mladeniškega smelega. V takšnem klobuku ima vsaka ženska dva obraza, kajti krajevci so precej enostransko upogojeni: na eni strani globoko zasenčijo lica, na drugi jih odkrivajo.

NAJNOVEJŠE MANUFAKTURA
MODNE
IBANINE Souvan

In okrasje? Seveda mnogo perja, saj je sedaj jesen, sezona lova in moda se vselej ravna po letnih časih. Toda topot modi več ne zadošča tisto nekoliko groteskno kurje pero, ki osamljeno stoji v višini, ne, vse več razkošja se ji hoče. Na sportnih čepicah se sicer zadovolji s skromnim peresom, izrezanim iz klobučevine, zato pa na promenadnih in popoldanskih klobukih lahko včasih vidimo kar cele ptičje farne.

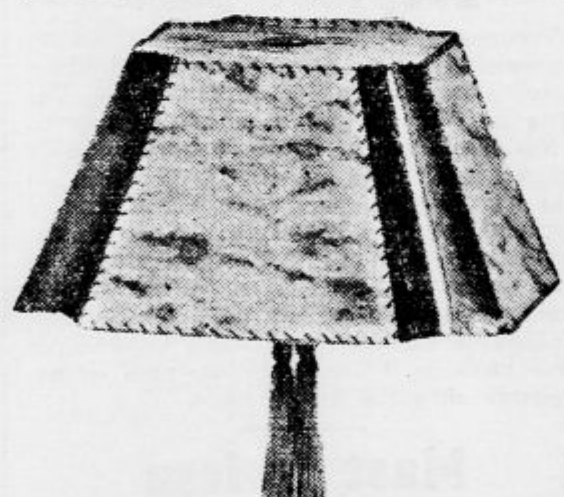
ELITNA KONFEKCIJA
Mastek MARIBOR
prinaša vedno najnovejše!

Predvsem je moderno petelinje perje, ki ga v bogatem šopu pritrjujemo za oglašje, po načinu starih žandarjskih klobukov. Tudi novejše perje se počasi zopet uveljavlja, tako krasi dvojce ali troje novejih peres v nežno izbranih barvnih odtenkih rob krajevcev ali vrh oglašja. Tu je potem še dragocena rajčica, pa iz raznobarnih peres sestavljeni ptički ali črne in bele ptičje peruti. Torej nekakšno posnemanje predvojne mode klobukov!

Kot tvorijo se seveda na prvem mestu klobučevina, potem pa pride v poštev žamet, slednji prevsem za nove, drapirane turbane, ki so letos zopet v modi. Trakovici iz grozgraina ali kontrastno barvne klobučevine.

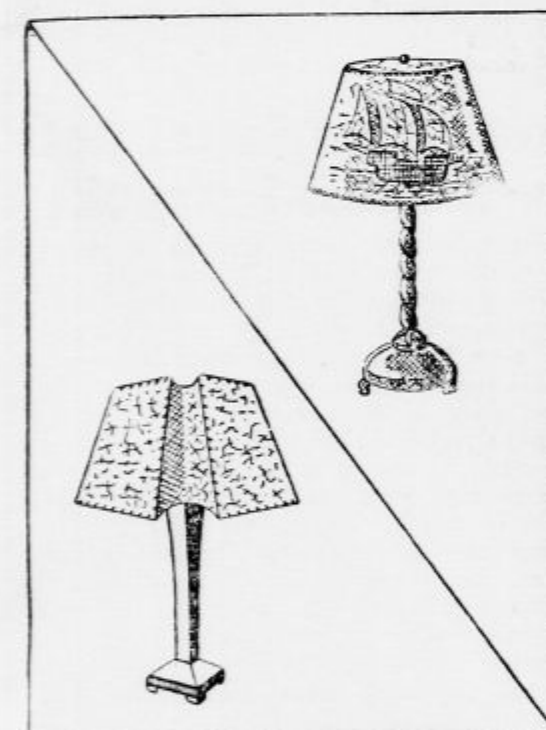
Vzor preprostega, jesenskega klobučka vidite na prvem mestu. Tu je oglašje skoraj kvadratično, sprednji del je pošit z drobnimi robovi, zaključuje pa ga trak iz grozgraina (1. skica zgoraj).

Naslednji klobuček ima originalno obliko

PERGAMENTNI IN CELON SENCNIKI
po najnovejših osnutkih pri M. Tičar — Ljubljana. — Posebni oddelek za senčnike.

Za starinske in moderne svetilke

Zopet cenimo v modernem stanovanju posamezne starinske kose, ki s svojo individualno izdelavo in tistim posebnim čarom, ki jim ga daje preteklost, odzamejo moderno opremljeni sobi mnogo brezosebne trdote, tolikanj značilne za gladke, ravne ploskve modernega pohištva. Starinska svetilka je takšen kos, ki bo v vsaki moderni sobi prijetno učinkoval. Toda dostiokrat smo v zadregi, s kakšnim senčnikom bi jo pokrili? Bolj kakor svila ali brokat je tu na mestu poslikan ali naraven pergament, s starinsko razpokano ploskvijo, ki učinkuje v slogu in obnem najprijetnejše propuščanje svetlobe. A tudi za moderne svetilke so pergamentni senčniki najbolj priljubljeni. S prijetno, milo svetlobo izžareva takšna svetilka domačnost, ki za njo moderna stanovanjska kultura tolikanj stremi.

Štramba v budoarju

On je sedel, pred njim pa je stal njegov bratitelj (vzrj se je k advokatu in se bridko nasmejeval).

»Torej bi radi izvedeli, kako sem napravil to reč? Nu, če ne želite nič drugega, naj bo ... Opazujam vas pa, da tega ne smete izdati porotnikom, kajti to bi jih jedva zadovoljilo. Torej zgodilo se je tako ...

... Najprej sem bil izvedel, da je lastnik hiše imovil človek, čigar sopotga ima mnogo dragocenega lišpa. Oba sta imela navalo, če je bilo lepo vreme, odpotovali vsako soboto na nedeljski oddih. O rad priznam! Weekend je imenitna iznajdba! Pravijo sicer, da prinaša gledališkimi blagajnam škodo. Ampak meni ni do takšne škode. Za ljudi moje vrste so pa takšni izleti velik blagoslov.

Predstavite si samo vsa stanovanja, ki so prazna od sobote zvečer do ponedeljka jutraj! Človek reče skoro ne vé, kje bi začel ... Težko je izbirati, še težje izbrati ... Samo ob sebi se razume, da naroči gospoda ob svojem othodu služkinji. »Ančka, dobro pazite na vse ... Ostanite doma ... Zaklepite vrata, zaprite okna. Ali pa bihniku: »Peter, dobro čuvajte hišo! Ponoči izpuskite psale. Toda v človeški naravi je že tako, da se Ančka manj zmeni za gospodarjevo stanovanje kakor za ples. Petru je pa prav malo mar, če je kdo doma ali pa če je hiša sama brez stanovalcev ... Tisto soboto je žgalo božje sonce kakor

vojaške čepice. Robovi so obkiti s umnjato vrvice, zadaj pa sta oba robova prevezana s širšim usnjnim trakom. Skoraj vodovodno pritrjeno pero je izrezano iz barvaste klobučevine. (2. skica).

Polširoke, na eni strani navzgor zalikane krajevce ima eleganten model iz črne klobučevine, ki ga krasi velik šop zelenkastega, petelinjega perja (leva skica spodaj).

Mladostno učinkuje majhen klobuček z navzgor zavihanimi krajevci in končastim oglašjem. Sredino oglašja krasi droben ptiček iz raznobarnega perja (desna skica zgoraj).

Jako elegantno učinkuje klobuk z visoko navzgor zavihanimi krajevci in v veliko pentljo iz svetlega grozgraina (desna skica).

Iz žameta in gros-graina je sestavljen klobuček, ki ima nekakšno obliko prevezanega turbana in ki ga lahko zastira fina tenčica (zadnja skica).

Krznno

fino in ceneno v velik izberi — pri trdk

L. ROT

»Sprejema kožuho v črno barvo.«

Mestni trg 5 — Ljubljana

Zdravniška posvetovalnica

Neprijetnost: Resnica glede vaše bolezni, bo najbrže v sredini. Mislim namreč, da imate oboje t. j. vnetje, predvsem pa znižanje maternice. Vsled tega abnormalnega položaja maternice je prizadet tudi sečni mehur, ki vam povzroča opisane težave. Razumljivo je, da vam sredstva, ki jih omenjate v pismu, ne morejo dosti pomagati. Edino uspešno sredstvo je operacija. Na ta način, ki je sicer malo neprijeten, nikakor pa nevaren, boste najhitreje in zanesljivo rešeni težav, ki jih imate sedaj.

A. N. Celje: V vašem primeru bi človek najprej mislil, da trpite na vnetju rebre mrene. Nadaljnja možnost pa je vnetje desne ledvice, mogoče tudi vnetje žolčnika. Ako vas boli po desni strani posebno, pri globokem dihanju in ako ne opazate nikakih sprememb v izločevanju seči, odnosno v seču samem je najbolj verjetno, da imate vnetje rebre mrene. Sigurno, vam seveda na daljšavo vaše bolezni ne morem presoditi in se morate glede tega obrniti pač na zdravnika.

Z. Ljubljana: Dasi se zelo bojite operacije, vendar mislim, da bo to za vas vendar najboljši izhod. Možno je zdraviti to bolezen sicer tudi na drugi način, ki pa zahteva precej denarja in časa. Bivati morate namreč več mesecev v krajih, ki leže približno 800 m visoko. Razen tega morate uživati še posebno zdravlila. Precej važna je tudi dieta. Mesa, alkohola in kave se morate izogibati. Ako imate tedaj dovolj gmočnih sredstev na razpolago, lahko poskusite ta način zdravljenja. V nasprotnem slučaju, pa svetujem operacijo.

Vsak

nima toliko denarja, da more potovati v kopališče

Toda

Vsakdo

bi moral dati za zdravje letno 100—150 dinarjev in piti mesec dni mesto druge vode

RADENSKI ZDRAVILNI VRELEC
onega z rdečimi srci.

Gimnastika in ples

Gotovo ste se v svojih prostih urah že poglabili vase in mislili nase, na svojo osebnost, na svoje duševno in telesno življenje. Pri tem ste nemara tudi pomislili, kako radi bi postali lahki in veseli — toda vaše telo je postalo težko in trdno od dela iz dneva v dan, iz leta v leto. In skorajda vam postane žal, da ste razmišljali o sebi. Da, končno bi morali vsi spoznati, da naša moč in življenje duha in telesa enakovredno razdeljena, da zahteva naše telo

Kako? Menite, da se izvrstno izražajo? Kaj ne, da je tako? Nu, vidite, da razumem svoj posel. Le še malo poprpite, slisali boste še čudovite stvari. Torej zašel sem šum. Zdelo se mi je, da je nekdo odprl vrata. Korakoj so se začeli približevati ... Nekdo je bil v stanovanju. A kdo vendar? To sem prav kmalu izvedel.

Gospodar se je vrnil. Čemu? To je njegova soproga razložila preiskovalnemu sodniku. Med vožnjo sta se v avtomobilu sprla, on je odločil ženo pri njej stariši in se sam vrnil v Pariz. Siromak! Če ne bi se bila tisto popoldne skregala v avtomobilu, ali pa če bi bil on popustljiv kakor običajno, bi se bila vsa reč mame drugače iztekla ...

Torej mi ni preostalo nič drugega, nego da sem urno smuknil za debele pliskaste zastore pri oknih, kjer sem menil, da me tam ne bo videl. Stopil je v sobo. Prižgal je svetilko. Skozi odprta vrata njegove sobe je bila svetloba v budoar. Čepel sem za zavese, katere sem tiščal z obema rokama. V začetku sem videl le nerazločne poteze gospodovega obličja. Stal je s hrbitom proti meni in je strel v se navrtano železno omario. Videl je vse: moj kovčeg, ki je stal odprt na mizici, orodje za delo, posodico s kisikom ... skratka, vse. Potem se je ozrl okoli sebe in malo, prav malo je manjkalo da ni glasno zavpil: Leroux! Paul Leroux!

Da, da, služaj prinaša tudi takšne položaje! ... Paul Leroux je bil namreč moj prijatelj iz mladih let. Ko sem bil v deasetem ali petnajstem letu, sva se igrala sku-

prav tako visoko kulturo, kakor naš duh, sicer nikakor ne moremo storiti v nobenem oziru kaj popolnega.

Gimnastika — to so praznične ure telesa. Gibljemo se, dihamo in skakamo z ono intenzivnostjo, ki je potrebna, da postanemo gibčni in prožni ter odporni — to je: zdravi in lepi. V začetku vadimo telo kot celoto, ponavljamo gibe instinktivno, potem pa, ko smo spoznali veselje nad gibanjem, nadaljujemo s podrobnejšimi oblikovanjem posameznih vaj. Tedaj začutimo, koliko neizrabljenih možnosti živi v telesu, koliko dela je potreba, da naredimo iz našega telesa duha vredno orodje in koliko veselja izžareva telo po tako dolgo pogrešanem gibanju.

Po gimnastiki opazite, da vam ostane čelo tudi v delovnem času gladko in vedro in da ohranijo vaše oči svoj veseli blesk. Kaj ne mislite, da bi morali posvetiti del svojega prostega časa svojemu telesu?

Katja Delakova

ŠAH

Slovenska šahovska zveza priredi v nedeljo, dne 19. t. m. v Trbovljah za vse svoje klube moštveni brztournir za zvezno prvenstvo. Zmagovito moštvo prejme prehodni pokal. Prireditve bo v proslavo 15-letnice obstoja Trboveljskega šah. kluba.

Na Semmeringu sta pred začetkom moštverskega turnirja odigrala dr. Euwe in Flohr match dveh partij. Srečanje med svetovnim prvakom in njegovim oficelnim najresnejšim tekmeccm ni prineslo zanimive borbe, kvaliteta partij ni bila na višku. Dr. Euwe je sicer igral prvo partijo odlično, Flohr pa daleč pod svojo formo, tako da je bil v španski partiji kot beli že prav kmalu izgubljen. Končno je v brezupni poziciji prekoračil čas. Druga partija je končala že po 19 potezah remis. — Pri žrebanju za turnir so dobili udeleženci sledeče številke: 1. Elikases, 2. Reshevsky, 3. Capablanca, 4. Flohr, 5. Keres, 6. Fine, 7. Petrov, 8. Ragozin. V prvem kolu je Reshevsky porazil Petrova, Eliskases pa remiziral z Ragozinom. Capablanca je prekinil v boljši poziciji s Fineom, Flohr v nejasni poziciji s Keresom.

V Zopputu pri Gdanskju se je vršil dvo-krožni turnir štirih mojstrov. Udeležili se ga je tudi L. Steiner, ki se je pravkar vrnil s turneje po Avstraliji, Hol Indiji in južni Afriki. Zmagal je Nemes Rellstab s 5 iz 6, drugi je bil Stahlberg s 4½, tretji L. Steiner z 2½, zadnji Ludwig Shausen iz Gdanskja z 0. L. Steiner je čisto odpovedal ter razen zmag z zadnjim dosegel samo en remis s Stahlbergom.

Na mojstrskem turnirju nemške šahovske zveze v CSR v Teplicah-Sanovu je zmagal Gilg s 7½ iz 9. Slede 2. Opočensky 6½, 3. dr. Treybal 6, 4. prof. Becker 5½, 5. Réthy 5, nadalje Herzog in Sämisch (!) 4½, Walter 2½, Bauer 2, Eberle 1.

V Berlinu je sredi avgusta nenadoma umrl znani mojster Helling, star šele 33 let. Tekom poletja je umrl na Dunaju v visoki starosti F. Gutmayer, znan kot pisatelj svojevrstnih šahovskih knjig, v katerih se je zavzemal za staro-romantični stil igre.

Z olimpiade v Stockholmu je še naslednja partija.

RETJEVA OTVORITEV.

Beli: Pirc. Črni: Dr. Euwe.
(10. kolo, 6. avgusta, 1. deska matcha Jugoslavija : Holandska.)

1) Sg1—f3 d7—d5
2) c2—c4 d5—d4
Tako dr. Euwe menda stalno odgovarja na Retjevo otvoritev. Poteza je prvotno veljala kot slaba, ravno dr. Euwe pa je pozneje ponovno dokazal, da je dobro vporabljiva.

3) e2—e3 Bolje najbrž 3) d3 ter pozneje e2—e4.
3) ... Sg8—c6!

Navadno so doslej igrali tu c5, kar pa je radi 4) b4 dvomljivo vrednoti. Dr. Euwejeva poteza je mnogo enostavnejša in močnejša.

4) d2—d3 Ce vzame beli na d4, se črni za dalj časa utrdi na važnem polju d4, povrh pa še ostane belem na d-liniji zaostal kmet.

4) ... e7—e5 Črni ima že lažjo igro.
5) Lf1—e2 Sg8—e7
6) Sb1—a3

Sicer prihaja samo še 6) e3—e4 v poštev, s čemer pa bi beli priznal, da je v otvoritvi napravil potezo. Tako se beli prvotno podaja v obrambo: s c2 hoče braniti sla bega kmeta, ki bo nastal na e3.

6) ... d4 : e3
7) f2 : e3 Se7—f5
8) Sa3—c2 Lf8—c5

Črni nima slabih točk in je s koncentrič-

nim pritiskom na a3 prišel že v prednost.

9) 0—0—0 0—0—0
10) Ta1—b1 a7—a5
11) a2—a3 a5—a4

S tem je črni preprečil vsako akcijo belega na damskem krilu. Res lahko tudi njegov eksponirani kmet a4 postane v končni slab.

12) Kg1—h1 Dd8—e7
Boljše bi bilo pač Dd6, s silno grožnjo Dd6. Sedaj črni grozi e5—e4.

13) e3—e4 Vsled omenjene grožnje izsiljeno. Beli torej mora prepustiti polje d4 črnim skakcem. Tudi sam dobi za svojega skakača lepo polje d5, ki pa nima toliko vrednosti, ker črni lahko prej ali slej vleče c7—c6.

13) ... Sf5—d4
14) Sc2—e3 De7—d6
15) Se3—d5 f7—f5

Ta podjetna poteza je nekoliko riskantna. Bolje je bilo morda Se2; 16) De2; Ld4, 17) Le3, Sd4, 18) Ld4; 19) Dd2, Lf3; čeravno ima potem beli šanse na napad, na pr. 20) Tf3; c6; 21) Sf6+, g6?; 22) Dd6 in proti Th3 ali Tg3 ni obrambe.

16) Sf3 : d4 Sc8 : d4
17) Lc1—g5!

Z neprijetno grožnjo Le7 ali Le7+.

17) ... Tf8—f7 Na Sc6 bi bilo 18) ef5; Lf5; 19) Lg4 prav močno.

18) e4 : f5 Sd4 : e2!

Ni šla takoj c6, radi 19) Lh5! cd5; 20) Lf7+; Kf7; 21) Dh5+, Kg8, 22) De8+, Df8, 23) De5 in beli ima za dve figuri trdnjavo ter dva kmeta in napad (grožnja f6).

19) Dd1 : e2 c7—c6!

S tem črni odstrani vsako nevarnost.

20) Sd5—e3 Lc5 : e3
21) De2 : e3 Lc8 : f5

Neenaki lovci so tu, pa je remis za obe strani neizbežen. Beli in črni imata vsak po enega slabega kmeta: d3 in e5.

22) Tb1—e1 Dd6 : d3

23) De3 : e5

To je boljše nego 23) Dd3; Ld3; 24) Tf7; Kf7; 25) Te5; Lc4; 26) Te7+, Kg6.

23) ... h7—h6!

Se majhna past. Če beli sedaj takoj igra 24) Lh4, napade davec z Dc4: s tempom lovca in dobi tako kmeta.

24) Tf1—f3!

Parira vse, saj mora dama iti na neugodnejše polje, ali pa opusti obrambo napadenega lovca f5.

24) ... Dd3 : c4

Na Dc2 je najenostavnejše pač 25) Tc1, Dc4, 26) De4; Lc4; 27) Tf7; Kf7; 28) Ld2 in nato Lc3 ter remis.

25) Lg5 : h6 Le5—g4

Kraljeve pozicije si črni z g6h6: pač ne sme pustiti razbiti.

26) Tf3 : f7 Dc4 : f7

Tu je bilo partiji z ozirom na neenake lovce dana remis.

Sledilo bi lahko še 27) Ld2, Tf8, 28) Dd4 (ne 28) h3?; Lh3; 29) gh3; Df3+ ter nato Df2+ in Dd2; Df1+, 29) Tf1; Tf1+; 30) Dg1, Tg1; 31) Kg1.

Vasja Pirc.

Rešitev zlogovnice

1. deček; 2. ojkica; 3. Lanner; 4. Zusem; 5. apno; 6. nadir; 7. nečke; 8. izlet; 9. srebro; 10. atom; 11. metro; 12. ostriz; 13. kragulj; 14. Alpe; 15. razglas; 16. večnost; 17. Elko; 18. lovor; 19. Esti; 20. vermut; 21. Anti; 22. Medved; 23. uho; 24. Sokol; 25. tepež; 26. ajda; 27. Newton. Dolžan ni samó, kar vleče mu stan, kar more, to mož je storiti dolžan!

ZA SMEH IN KRATEK ČAS

Maš Petček stoji dolgo pred izlozbo slaščičarne. Končno se opogumi, stopi v lokal in de: »Oprostite, kdaj pa boste imeli pri vas razprodajo?«

»Ljudje so pa smešni!«

»Zakaj?«

»Nu, če napišes, da je na nebu 987.956.784 zvezd, verjamejo. Če pa napišes na vrata: »Sveža barva!«, pa bodo poskusili vsi, da li je res.«

»Ne morem te razumeti, Janez. Svojemu sosedu, ki ga komaj poznaš, si posodil sto dinarjev, meni pa nočeš posoditi niti deset d'inarjev.«

»Dragi, tebe pač poznam.«

kih zarez, ki sta se mu bili začrtali v ustnih ...

Kako mi je bilo pri sreči, si lahko mislite, če vam povem, da bi bila lahko še dan pred tem dogodkom sešla skupaj v kavarni, se srečala na ulici ali na konjskih dirkah, pa si stisnila roke ali pa se potepjala po ravnah. »Leroux! ...« — »Lambert! ...« — »Kako me veseli, da te zopet vidim!« — »In jaz tobe! Lahko si misliš! ... In priznam moram, da bi se bil takšnega srečanja resnično veselil! ... Potem bi začela obnavljati stare spomine!«

»Kako pa ti gre?« — »Hvala za vprašanje, prebijamo se skozi življenje! In ti?« — »Hvala, že gre nekako ...« — »Ali se še kdaj spominjaš starega sluga na gimnaziji?« — »I, seveda se ga spominjam ... imel je vedno rdeč nos od blažene pijače. Pa njegova žena ...« itd.

Zdaj pa me je doletela ta sramota! Neizbrisna sramota! Sramota, ki je ne morem preživeti! Ne, ne! Povem vam da nisem mogel tega, kar sem hotel storiti. Nisem mogel, vam rečem. Bilo je nemogoče. Ni me smel videti, za nobeno ceno!

Stopil je bliže proti zavesi, kjer je domneval storilca ... Jaz sem tedaj pritisnil na petelina ... Krozla ga je zadela, ubila ... postal sem morilec starega prijatelja iz mladih let, prijatelja, ki se mu nisem upal priznati, da sem tat in vlomilec v njegovo stanovanje ... Zagrešil sem umor iz sramu. Ali smem kaj takšnega povedati porotnikom? Zame je to popolnoma nemogoča stvar ...

Zamenjana novorojenca

Po zakoniti poti podedovane krvne skupine — Dvojčka, sinova dveh očetov ...

Iz Varšave poročajo, da sta tam dva 36-letna moška prosila za spremembo svojih imen z edinstveno utemeljitvijo, da so ju kot novorojenca zamenjali. Prišla sta kot otroka dveh prijateljic ob isti uri in v isti hiši na svet, pa so ju pri skupnem krstu podajali

botrom iz rok v roke,

pri čemer se je morala zgoditi zamenjava. Oba sta videti namreč podobna dozdevnim staršem drugega. Sodišče je odredilo preizkušnjo po krvni skupini.

Lajk bi mislil, da takšna preiskava po 36 letih pač ne more imeti posebnega pomena. Slišal je pač o krvnih preiskavah za določitev očetovstva, bolj malo pa o tem, da je mogoče na ta način

določiti tudi materinstvo.

Očividno gre pač za določitev očetovstva, ker rde moški lahko oporeka, da je oče kakšnega otroka in se skuša izogniti plačilu alimentov in skrbi za otroka, ženska, ki je postala mati, bo le težko zakrila to dejstvo.

V načelu pa je preizkušnja krvne skupine uporabna tudi za ugotovitev prave matere oziroma točneje za izključitev dozdevne matere. Seveda pa krvna preizkušnja prav za prav

ne more ugotoviti

niti očetovstva niti materinstva, temveč dognati le to, ali prihajata določeni moški in določena ženska v poštev kot starša nekega otroka. Krvne skupine A, B, AB in O, kakor jih je opredelila znanost, se podedujejo po zakonih, ki jih je tisočkratna izkušnja dokazala kot

brezpogojno veljavne.

Spraviti se dajo v preprosto formulo: Če pripadate starša krvnima skupinama A in B, tedaj morajo tudi njihovi otroci pripadati tej skupini. In narobe: Če pripada kakšen otrok krvni skupini A ali B, tedaj mora vsaj eden izmed staršev pripadati tej skupini.

Iz tega sledi, kdaj je mogoče na podlagi krvne skupine

izključiti kakšno očetovstvo ali materinstvo.

Recimo, da pripada otrok skupini AB, mati pa skupini B. Skupino A mora imeti otrok torej od očeta. Kot oče prihaja v poštev torej le moški, ki pripada krvni skupini A ali AB. Seveda je potem mogoče, da pripada neki moški, ki ga je kakšna ženska navedla kot očeta svojega otroka, k eni izmed teh dveh skupin in vendar ni otrokov oče. V tem primeru krvna preizkušnja ne more ugotoviti, da ta

moški res ni otrokov oče.

Drugače bi bilo, če bi pripadal kot skupini B ali O. Tedaj je mogoče točno ugotoviti, da ni oče otroku s skupino AB, ki mu mati pripada skupini B. Od kod pa? Na ta način se dajo zamenjati otrok ugotoviti še po desetletjih, kajti človek pripada nespremenljivo vse življenje isti krvni skupini, ki jo je

prinesel na svet.

Zanimivi primer, o katerem sedaj poročajo iz Varšave, pa se bo dal seveda razčistiti le pod ugodnimi pogoji. Zamenjave na podlagi krvne preizkušnje ne bo mogoče dokazati, če pripadata domnevna očeta teh dveh moških isti krvni skupini. Na vsak način pa bo mogoče ugotoviti morebitno zamenjavo,

če pripada eden

izmed moških, ki zahteva spremembo svojih imen, skupini A, drugi pa skupini B, domnevni starši enega pa skupini B in O, drugi skupini A in O.

Starša A in O moreta imeti le otroka A, starša B in O pa otroka B. Če bi mogli na ta način ugotoviti, da sta bila otroka zamenjana, tedaj bo sodišče seveda moralo ugoditi njihovi zahtevi po spremembi imena.

O podobnem primeru zamenjave otrok,

Hladna jesen že prihaja ... varujte se prehlada!

Nudimo Vam odgovarjajoče jesensko blago za obleke in povrhnjice v raznih kvalitetah. Na željo Vam izgotovimo obleko ali povrhnjico prvovrstno in po meri tudi pri nas v lastnem ateljeju.

Izgotovljene obleke, povrhnjice, hubertusi, dežni plašči itd. vedno v zalogi pri trvdki

DRAGO SCHWAB,
LJUBLJANA, ALEKSANDROVA CESTA 7

ki so jo ugotovili s krvno preizkušnjo, je poročal v ostalem pred kratkim neki graški znanstvenik. Po tej preizkušnji je dobila mati svojega otroka v naročje, ki bi ga vzgajala drugače

neprava mati kot svojega otroka.

Včasih pa prinaša krvna preizkušnja tudi neprijetna presenečenja. To dokazuje primer, o katerem so pred nedavnim diskutirali v znanstvenih krogih. Neka ženska je rodila dvojčke in je tožila nekega moškega zavoljo alimentov. Toženec je ugo-

varjal, da ženska ni spoštovala na poseben način zadeve z zvestobo in da je v kritičnem času imela

razmerje z nekim drugim moškim.

Ta bi bil lahko prav tako oče dvojčkov. Sodnik je odredil krvno preizkušnjo. In ta preizkušnja je omogočila naravnost salomonsko razsodbo: vsak izmed obeh moških je moral alimentirati po enega izmed obeh otrok, kajti dvojčka sta imela — dva očeta... Eden izmed moških je spočel enega otroka, drugi pa drugega...

Potem ko so šli mimo smrti ...

Japonske vojake, ki so se ranjeni vrnili s kitajskega bojišča, razveseljujejo male japonske gejša z muziko in petjem

Tiencinski zaklad

Kako se dokopljesh do bogastva na Daljnem vzhodu

Mesto Tiencin je v zvezd s kitajsko-japonskimi zmedami znova v središču svetovnega zanimanja. Tiencin je kot ena glavnih kitajskih luk pri vseh sporih, pogodbah, moralskih aferah in celo pri zgodbah o zakladih, ki na kitajski obali niso redki, imel veliko vlogo. Saj je tu eno izmed glavnih središč za čaj, ki ga preko te točke prevažajo na sever in na severozapad, a tudi riž in bombaž prevažajo preko Tiencina po reki navzgor in vzdolž obale. V tem kraju se torej pogostoma nakopiči mnogo denarja. Belci in pripadniki rumenega plemena kupijo tu premoženje.

Med belimi milijonarji, ki se danes živijo v tiencinski koncesiji, je neki J. Cookson, ki si je svoje bogastvo pridobil na nenavaden način. Naučil se je narečja, ki ga govore Kitajci v Tiencinu. Tako je nekega dne prisluškoval lahko pogovoru obeh svojih bojev, Vanga in Fena, ki sta si pripovedovala zgodbo o bogatem izposojalcu denarja Kiangši, ki je bil na samotnem mestu daleč zunaj Tiencina zakopal v starem vodnjaku velik zaklad. Vang je obiskal svojo mater in se je vrnil pozno ponoči peš v mesto. Pri tej priliki

je bil priča skrivnostnega dogodka: Zagledal je Kiangšo z dvema služabnikoma, ki sta potopila sod v star vodnjak in nametala potem kamenje nanj.

Cookson se je z bojem domenil, da bosta molčala kakor grob. To je bilo v njuno lastno korist, kajti nekoliko dni pozneje so potegnili oba kuljica, ki sta Kiangši tisto noč pomagala, z bodalom v hrbtu iz reke. Tri dni pozneje so našli tudi Kiangšo umorjenega. Bržkone ga je umoril iz maščevanja kakšen sorodnik obeh kuljic.

Cookson je potem svojima služabnikoma obljubil velik del zaklada in so se zmenili, da pojdejo ponoči k staremu vodnjaku. Treba je bilo delati z vso opreznostjo, kajti niso mogli vedeti, da-li ni tudi ta ali oni od umorjenih kuljic povedal svojim sorodnikom kaj o zakladu.

Posrečilo pa se je, da so sod z zlatom izveklili brez težav in ob zori so ga z rikšo že prepeljali v koncesijo. Cooksonova služabnika sta dobila svoj delež in sta se vrnila kot bogataša k svojim sorodnikom. Cookson pa je bil od tistega dne eden najvplivnejših poslovnih ljudi v Tiencinu.

Spomenik izumitelju mezge

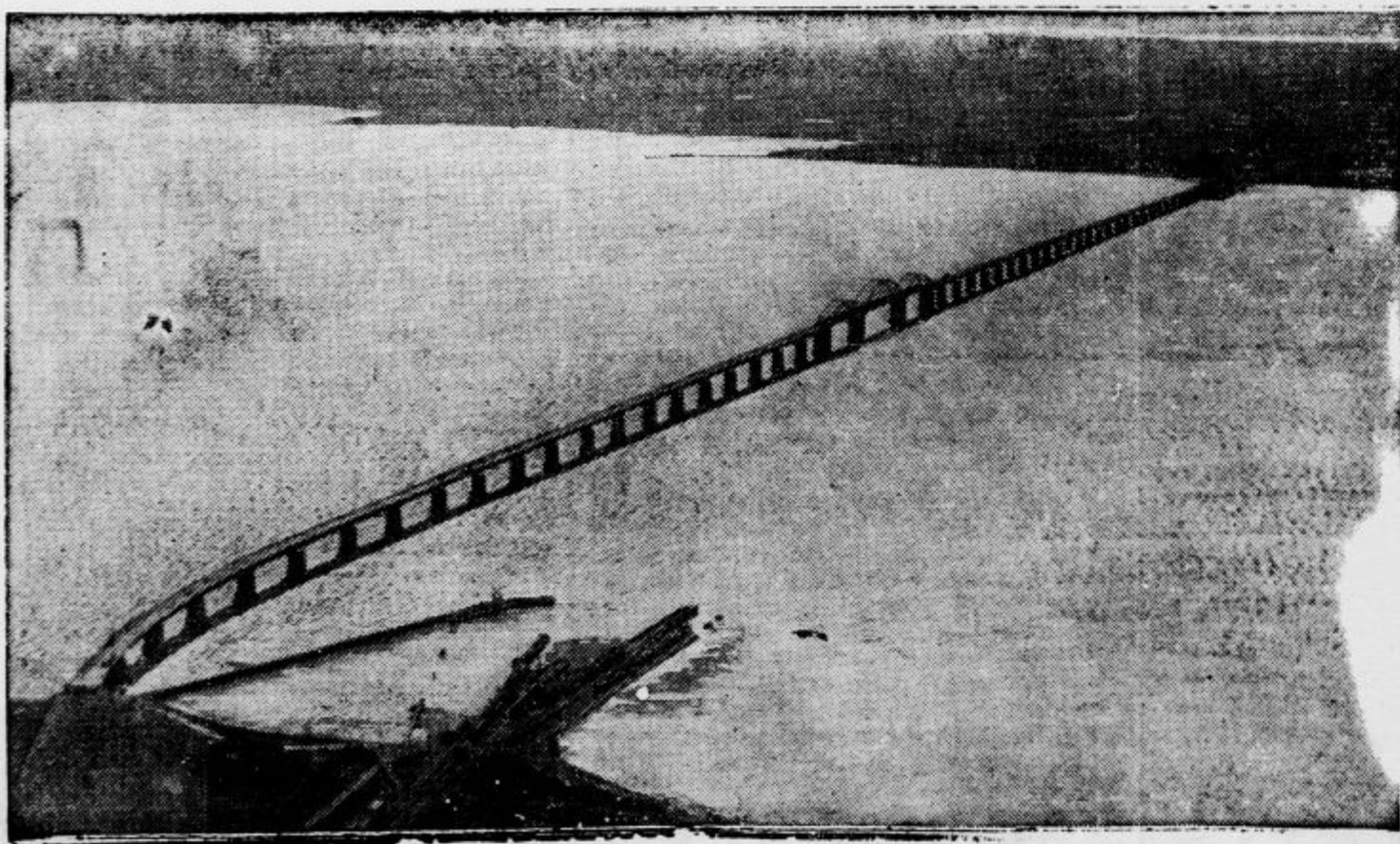
Francija časti sladokusce prav tako kakor učenjake in mislece

Francija postavlja svojim velikim gastronomom prav tako spomenike, kakor svojim politikom, učenjakom in umetnikom. V departementu Meuse so pravkar postavili graniten spomenik kletarju vojvode Roberta Lotariškega, Perrinu Le-motheu. Ta mož je l. 1364. odkril način pridelovanja mezge iz grozdja brez jederc.

Naslednje spomenike dobila prihodnje

leto tudi menih Perignon ob 330letnici svojega rojstva in pesnik obmiznih užitkov Saint Amand, normanski Falstaff. Perignon je izumil šampanjec. V Normandiji imajo tudi spomenik ge. Hareloue, ki je izumila camembertske sir. Avtor slovice »Fiziologije okusa«, Brillat-Savarin, ima svoj spomenik v kraju Belleu, ki slovi po svojih raki, a izumitelju Melbine breskve, Escoffieru, so postavili spomenik pri Grasseu.

To ni vodoravna lestev, ampak najdaljši most v Evropi

Danski kralj bo v kratkem otvoril in izročil prometu most pri Storströmu. Ta most je najdaljši v Evropi in bo vozila čezenj železnica in avtomobili. Seveda bo za pešce posebna pot.

Zgodovina ne nadomesti ljubezni

Zgodovinska predavanja namesto nežnosti v poročni noči

Neki gospod iz prestolnega mesta Budimpešte je preživel svoje letošnje počitnice v neki vasi ob robu madžarske pustice. Mož je postaven in čeprav šteje že 40 let, je bila lepa, 23-letna hči najbogatejšega kmetja v vasi vendarle ponosna, da je »vrigel svoje oko« nanjo. Rada je sledila njegovi ponudbi, da bi mu postala žena, žena višjega knjigovodje v prestolnici, s pravi, mestnim stanovanjem. Mesec dni po poroki pa mu je ušla...

Nje odvnetik je utemeljil njeno tožbo za ločitev zakona s tem, da je njen mož neznošen »historioman«. Že v poročni noči jo je hotel, na zofi sedeč, navdušiti za zgodovino osemdesetih let s pomočjo debelega »špeha«. Do zore je potrpežljivo prenašala njegovo govorjenje in branje. Naslednji dan in sploh vse naslednje dni je imel dve do šesturna predavanja o starih Rimljanih, o ustavi Zedinjenih držav, in kar je še podobnih stvari. Stanovanje je bilo prenapolnjeno s knjižnimi polci in

vespovsod so ležali in stali strašni folianti. Na tisoče jih je bilo in še jih je prinašal vsak dan iz antikvariatov.

Trideset dni in trideset noči je žena to muko zdržala, dalje pa ne bi mogel zdržati niti vol, kaj šele šibka ženska! Ker ni bilo videti, da bi bilo tega zanimanja za zgodovino kdaj konec, je morala pač pobegniti nazaj v vas, h kravam in konjem, k papirki in čaršadu s kmečkimi fanti.

Sodnik je malo začudeno pregledoval tožbo proti višjemu knjigovodji. »Niti enkrat se ni zgodilo, da bi šel z mano ven. Niti enkrat ni hotel z mano v kino,« je tožila nesrečnica. To bi bilo torej zanemarjanje zakonskih dolžnosti. Sodnik bo zasljal osem prič, ki bodo potrdile historiomanstvo mestnega gospoda, potem pa bo gotovo ustregel zahtevi vaše lepotic. Sicer je pa čudno, da je mogel učeni gospod, ki ima glavno polno zgodovino, opaziti, da je na svetu še kaj drugega lepega, n. pr. vaško dekle.

Eden, ki je dvakrat umrl

Tragika Freda Snita iz New Yorka — »življenje naj nesrečnejšega človeka«

Fred Snite, mož, ki je dvakrat umrl, piše ta čas svoje spomine.

Snite, iz New Yorka doma, šteje ta čas 27 let in samo po zaslugi svojih »jeklenih pljuč«. To je priprava, ki obdaja njegovo telo in ki poganja zrak v njegova omrtnjena pljuča. Dvakrat so ga morali vzeti iz tega aparata in dvakrat je tedaj umrl in je bil po več minut mrtev. Črpalke v aparatu ga je spet oživile. Moč pa ve, da je njegov organizem slaboten in da njegova rebra ne bodo dolgo zdržala nasilnega dihanja s črpalko. Tedaj bo

od slabosti v tretjič in dokončno umrl.

Snite mora neprestano ležati. V treh zrcalih, ki so nameščena okrog njega, zasleduje osebe v svoji okolici. S pomočjo tega zrcalnega sistema mu je mogoče tudi brati. Njegov oče je dal zanj napraviti poseben kinematograf s platnom na sobnem stropu. »Življenje najbolj nesrečnega človeka« se imenuje knjiga, ki jo Snite narekuje tajnici. V njej pripoveduje, kako strašno je v resnici življenje človeka, ki ima tako rekoč samo še oči in drugih organov ne more uporabljati.

Denar prepričuje tudi ljudsko justico

Tisočaki so ustavili zasledovanje zločinskega avtomobilista

Na Rivieri se je neki avtomobilist z originalnim domislekom rešil, da ga ljudje niso linčali. Ta domislek pa je bil tako drag, da bo težko dobil posnemalca.

Krasen osebni avtomobil je drevil z največjo brzino proti Nici. Ljudje so prestrašeni skakali v stran. Neki kolesar pa se ni mogel pravzaprav umakniti. Vozilo ga vrglo na tla, kjer je obležal težko poškodovan in nezavesten.

Po tej nesreči avtomobilist ni obstal, kakor bi bila njegova dolžnost, temveč je brzino še pospešil, da bi ušel. Ljudje, ki so to opazovali, so bili ogorčeni. Z avtomobili

in motornimi kolesi so ga začeli zasledovati. Razdalja med zasledovalci in bežečim avtomobilom je postajala čedalje manjša. Videti je bilo, da ga bodo kmalu dohiteli.

Tedaj je avtomobilist izvekel iz čepa zavitek bankovcev po tisoč frankov in jih začel metati iz svojega vozila. Presenečeni zasledovalci so se ustavili in so na avtomobilista pozabili. Vsak je poskusil, da bi ujel kakšnega jurja. Med tem ko se je neznanec čedalje bolj oddaljeval, je lahko opazoval s prezirljivim nasmehom, kako so se začeli njegovi zasledovalci tepsti za njegov denar...

Navzlic vojni bikoborbe

V Bilbaou, ki so ga šele pred kratkim po trdem boju zasedle Francove čete, so imeli te dni že prvo veliko »corrido«, bikoborbo. Prisostvovalo ji je skoraj vse prebivalstvo. Kot torero je nastopil najboljši španski bikoborec Manola Bienvenida. Po nekoliko uspešnih bravurah ga je nenadno zagrabil pobesnel bik in nastaknil na roge. Zagnal ga je z vso silo proti steni arene. Bikoborca so prenesli strašno zdelanega v bolnišnico in ni verjetno, da ostane živ.

Smrtonosne žveplene pare

Trgovec z usnjem Kirjak v Galacu na Rumunskem je v svoji kleti zažgal večje množine žvepla, da bi razkužil prostor. Vsa okna in vrata je dal v ta namen zapreti.

Naslednji dan je hotela njegova tašča prinesiti nekaj iz kleti. Ker je dalj časa ni bilo na spregled, je stopila Kirjakova hči pogledat, kaj je z njo. Tudi nje ni bilo nazaj, niti ni stopila v klet dva sosed in neki podnajemnik. Ker se pa tudi ti niso vrnili, so pozvali gasilce, ki so vdrl v klet s plinškimi maskami na obrazih in vseh pet oseh našli že mrtve. Žveplene pare so nesrečnice omamile in jih ubile.

Mast iz lesa

Po neki vesti iz Berlina je nemškimi kemikom uspelo izdelati umetno mast iz lesa. Eksperimente s to mastjo so izvršili v Oberhausnu. Najprvo so izdelali mast, ki je bila porabna za mazanje strojev. Po nadaljnjih poskusih so novo vrsto masti iz lesa poslali raznim kaznilnicam, da bi jo tam uporabili za jed kaznjencem.

Poročajo, da so bili uspehi pozitivni in da je zdravstveno ministrstvo izjavilo, da je ta mast za človeka povsem užitna. Ali je užitna za vse ljudi ali pa samo za kaznjence, tega zdravstveno ministrstvo ni točneje povedalo.

Kitajska propaganda v Ameriki

Iz New Yorka poročajo o svojevrstnem načinu kitajske propagande. V tem mestu je neštevilo pralnic, ki pripadajo Kitajcem ali pa Kitajci v njih delajo. Ti Kitajci polagajo v zavrtke čistega perila, ki se vrača k lastnikom, letake, v katerih pozivajo ameriško javnost, naj v imenu miru, pravičnosti in človečnosti z denarnimi prispevki podpre kitajsko stvar proti japonskim napadalcem. Ta propaganda je imela že doslej neki uspeh, tem bolj, ker je znano, da je večina ameriškega ljudstva Japoncem zelo nenaklonjena.

Postani in ostani član
Vodnikove družbe!

Dva dneva in tri noči v ledeniški razpoki

Na neki turi preko lednika v skupini Adamella je neki turist iz Bergama padel v 10 m globoko ledeniško razpoko. Mož je bil sam, roke in obraz si je ranih, zamen se je trudil, da bi sam splezal iz razpoke.

Tri dni in tri noči je prebival v tej ledenici, dokler ni neki nemški turist po naključju padel v isto razpoko, pa je obvisel na vrvi, ki so jo držali njegovi tovariši. Ko so tega rešili, so zvedeli, da je v razpoki še nekdo.

Poskusili so Bergamaska spraviti v vrvjo iz nje, pa niso opravičili ničesar, ker sta bili možu napol zmrznili obe roki. Morali so pozvati rešilno ekspedicijo, ki ji je delo uspelo. S takojšnjo masazo v gorski koči so tudi prepričali, da ni mož izgubil svojih udov.

Ako hočete prati

z dobrim milom, potem uporabljajte vedno

HUBERTUS

domače, slovensko milo. — Boljšega za Vaše perilo ne boste našli!

A NEKDOTA

Nemški pesnik Rückert je bil profesor za orientalske jezike in ni mu bilo nič neprijetnejšega, kakor če se je moral odzvati kakšnemu povabilu na dvor. Odlikovanja in druge časti so mu bile deveta briga. Nekdo je moral zopet priti na dvorni ples v Berlin. Tam ga je srečal Aleksander v. Humboldt, ki je Rückertu očital, da si ni na prsi pripel niti odlikovanja »Pour le mérite«. Rückert je nato učenjaku pojasnil, da je hotel vzeti red s seboj, toda je prav tedaj izvedel, da je njegova žena porabila trak odlikovanja za podvezo pri svoji nogavici...

VSAK DAN ENA

»Povej mi oče, ali je res, da je Edison iznašel prvi stroj za govorenje?«
»Ne, sinko, prvo takšno napravo je ustvaril Bog. Edison je izumil samo pripravo, ki jo lahko poljubno ustavi.«

(»Politikenc«)

CENE MALIM OGLASOM

Pe 60 par za besedo, Din 2.— davka za vsak oglaš v enkratno pristojbino Din 3.— za šifro ali dajanje naslovov plačilo ost, ki kaže službo. Najmanjši znesek za enkratno objavo oglasa Din 12.— Dopolni in dodatni znesek za enkratno objavo oglasa Din 3.— davka za vsak oglaš v enkratno pristojbino Din 5.— za šifro ali dajanje naslovov. Najmanjši znesek za enkratno objavo oglasa Din 20.— Vsi ostali oglaš se zaračunajo po Din 1.— za besedo, Din 3.— davka za vsak oglaš v enkratno pristojbino Din 5.— za šifro ali dajanje naslovov. Najmanjši znesek za enkratno objavo oglasa Din 17.—

Mali oglasi

Ponudbam na šifro ne prilagajate znamk! Le, če zahtevate od Oglasnega oddelka »Jutra« odgovor, priložite

Din 3.— v znamkah

Vse pristojbine za male oglase je plačati pri predaji naročila, stroška jih je vpisati v pisni obnos s naročilom, ali pa po poštni polovici na čekovni račun, Ljubljana št. 11.842, sicer se zaračuna k zgornj navedenim pristojbinam še manipulacijska pristojbina Din 5.—

Vsa naročila in vprašanja, tičejo se malih oglasov, je naslavljati na: Oglasni oddelak »Jutra«, Ljubljana.

Prehrana

Beseda 1 Din, davek 3 Din, za šifro ali dajanje naslovov 5 Din. Najmanjši znesek 17 Din.

Na dobro

domačo hrano sprejemam dijak Polj. Poštne restavracije, dajem na takoj. Služba »Jutra«. Naslov v vseh poslovalnicah Jutra. 22949-14

Stužbo dobi

Beseda 1 Din, davek 3 Din, za šifro ali dajanje naslovov 5 Din. Najmanjši znesek 17 Din.

Natakarico serviro

strokovno izobrazena, za večje restavracije, dajem na takoj. Služba »Jutra«. Naslov v vseh poslovalnicah Jutra. 22949-14

Vzgojiteljico

perfektno v nemščini, najraje izobolventno učiteljica, dajem na takoj. Služba »Jutra«. Naslov v vseh poslovalnicah Jutra. 22949-14

Poslovodjo

večje poslovalnice na delih, oamkega, a populnim nam najem manufakture, spece rje, galanterije in teozne rečno preokotje, snovnega položaja kaveljo, sprejem takoj ali najpozneje do 1. oktobra t. l. Ponudbe in točno navedbo dosedanjega službovanja na ogl. odd. Jutra pod »Vestem poslovodja«. 22903-6

Vešče pletilje

na flaštrikmašine, istočasno na takojšnji nastop. Stano mesto. Ponudbe: Zlatko Janje, Zagreb Sermateva 4. 22953-5

Kamnoseka

ki je vešč tudi v umetnem kamnu sprejemam F. Batin, kamnoseštvo Ljubljana — Moste. 22479-1

Prvovrstno

modistinjno sprejemam takoj za stalno. Ponudbe na ogl. odd. Jutra pod »Dobra moč 757«. 22973-1

Konfekcionarje

krojake mojstrje za izdelavo boljše damske konfekcije, ki samostojno krojijo, sprejemamo. Vsi obrat in stalno delo. Kujne ponudbe na ogl. odd. Jutra pod »Konfekcija«. 22960-1

Dobra gospodinja

varčno, zdravo, čedne zunanosti, staro okrog 40 let z nekaj gotovine, isče gostinčarico posestnik. Več v poznanstvu, šeniter ni izključena. Ponudbe na polnim na ogl. odd. Jutra pod »Skrbina«. 22754-1

G. Th. Rothman:

VRTISMRČEK

in ŠILONOSKA

Nove pustolovščine

Fantje, fantje, toliko da mi ni sree

zastalo! Priletel namreč nisem na voz, ampak za voz! Na vrhu pa v zadnjem trenutku opazim srčico, ki visi z voza, in posreči se mi, da jo ujame! Za zdaj se redar po tem takem lahko obriše!

109

Fantje, fantje, toliko da mi ni sree

zastalo! Priletel namreč nisem na voz, ampak za voz! Na vrhu pa v zadnjem trenutku opazim srčico, ki visi z voza, in posreči se mi, da jo ujame! Za zdaj se redar po tem takem lahko obriše!

110

Malenkost pa tudi ni. Dirjati moram,

da je strah in groza, kajti če izpustim, si zlomim vrat. Jojmene, kakšna reč! Roka, ki si z njo držim, me peče kakor ogenj. Tudi o podplatih ne bo kmalu več duha ne sluba, ko mi tako brusijo po tleh.

111

Malenkost pa tudi ni. Dirjati moram,

da je strah in groza, kajti če izpustim, si zlomim vrat. Jojmene, kakšna reč! Roka, ki si z njo držim, me peče kakor ogenj. Tudi o podplatih ne bo kmalu več duha ne sluba, ko mi tako brusijo po tleh.

112

Malenkost pa tudi ni. Dirjati moram,

da je strah in groza, kajti če izpustim, si zlomim vrat. Jojmene, kakšna reč! Roka, ki si z njo držim, me peče kakor ogenj. Tudi o podplatih ne bo kmalu več duha ne sluba, ko mi tako brusijo po tleh.

113

Malenkost pa tudi ni. Dirjati moram,

da je strah in groza, kajti če izpustim, si zlomim vrat. Jojmene, kakšna reč! Roka, ki si z njo držim, me peče kakor ogenj. Tudi o podplatih ne bo kmalu več duha ne sluba, ko mi tako brusijo po tleh.

114

Malenkost pa tudi ni. Dirjati moram,

da je strah in groza, kajti če izpustim, si zlomim vrat. Jojmene, kakšna reč! Roka, ki si z njo držim, me peče kakor ogenj. Tudi o podplatih ne bo kmalu več duha ne sluba, ko mi tako brusijo po tleh.

115

Malenkost pa tudi ni. Dirjati moram,

da je strah in groza, kajti če izpustim, si zlomim vrat. Jojmene, kakšna reč! Roka, ki si z njo držim, me peče kakor ogenj. Tudi o podplatih ne bo kmalu več duha ne sluba, ko mi tako brusijo po tleh.

116

Malenkost pa tudi ni. Dirjati moram,

da je strah in groza, kajti če izpustim, si zlomim vrat. Jojmene, kakšna reč! Roka, ki si z njo držim, me peče kakor ogenj. Tudi o podplatih ne bo kmalu več duha ne sluba, ko mi tako brusijo po tleh.

117

Malenkost pa tudi ni. Dirjati moram,

da je strah in groza, kajti če izpustim, si zlomim vrat. Jojmene, kakšna reč! Roka, ki si z njo držim, me peče kakor ogenj. Tudi o podplatih ne bo kmalu več duha ne sluba, ko mi tako brusijo po tleh.

118

Malenkost pa tudi ni. Dirjati moram,

da je strah in groza, kajti če izpustim, si zlomim vrat. Jojmene, kakšna reč! Roka, ki si z njo držim, me peče kakor ogenj. Tudi o podplatih ne bo kmalu več duha ne sluba, ko mi tako brusijo po tleh.

3 čevljarke

pomočnike 1 štoparice in pregibalo — sprejme takoj A. Černice, Kranj. 22963-1

Natakarico

simpatično in zmogljivo za gostinje na periferiji Ljubljane rabim. Mesečni zaslužek cca 800 din. Kavcija 5.000 din v gotovini. Ponudbe s sliko na ogl. odd. Jutra pod »Stalno mesto«. 22756-1

K otrokom

sprejemam zdravo in posojeno zanesljivo služkinjo ali gospodinjico. Naslov v vseh poslovalnicah Jutra. 22767-1

Gospodinjico

k 2 leti staremu otroku, za popoldansko izprehodo sprejemam. Ponudbe na ogl. odd. Jutra pod »Zvesta otroku«. 22772-1

Prodajalko

z večletno prakso sprejemam takoj v trgovino z meš. blagom. Naslov v vseh poslovalnicah Jutra. 22720-1

Čevljarja

za prvotna šivanja dela in dobro izurjeno štoparico sprejemam Produktivna za druga čevljarstva v Trbovljah. 22735-1

Slaščičarskega

pomočnika sprejemam takoj. Ponudbe na podruž. Jutra v Trbovljah pod »Slaščičarna«. 22736-1

Trgovski pomočnik

delaven, vsestransko izvešan, dobi takoj mesto. Ponudbe na ogl. odd. Jutra pod »Mežiška dolina«. 22648-1

Mizarskega

pomočnika dobro izvešanega vseh delih in polnopravn sprejemam takoj. Zahtev plače. Sprejemam tudi javnega. Rudolf Zlobić, Svačičev trg 16, Zagreb. 22639-1

Prodajalko

dobro moč, sprejme večja trgovina na Gorenjskem. Predpogoj znanje manufakture. Ponudbe na ogl. odd. Jutra pod »Pridna 777«. 22594-1

Brivskega

pomočnika ki dela vodno in železno na ondulacijo ali frizerko, ki dela moška dela sprejemam takoj ali po dogovoru. 22690-1

G. Th. Rothman:

VRTISMRČEK

in ŠILONOSKA

Nove pustolovščine

Fantje, fantje, toliko da mi ni sree

zastalo! Priletel namreč nisem na voz, ampak za voz! Na vrhu pa v zadnjem trenutku opazim srčico, ki visi z voza, in posreči se mi, da jo ujame! Za zdaj se redar po tem takem lahko obriše!

109

Fantje, fantje, toliko da mi ni sree

zastalo! Priletel namreč nisem na voz, ampak za voz! Na vrhu pa v zadnjem trenutku opazim srčico, ki visi z voza, in posreči se mi, da jo ujame! Za zdaj se redar po tem takem lahko obriše!

110

Fantje, fantje, toliko da mi ni sree

zastalo! Priletel namreč nisem na voz, ampak za voz! Na vrhu pa v zadnjem trenutku opazim srčico, ki visi z voza, in posreči se mi, da jo ujame! Za zdaj se redar po tem takem lahko obriše!

111

Fantje, fantje, toliko da mi ni sree

zastalo! Priletel namreč nisem na voz, ampak za voz! Na vrhu pa v zadnjem trenutku opazim srčico, ki visi z voza, in posreči se mi, da jo ujame! Za zdaj se redar po tem takem lahko obriše!

112

Fantje, fantje, toliko da mi ni sree

zastalo! Priletel namreč nisem na voz, ampak za voz! Na vrhu pa v zadnjem trenutku opazim srčico, ki visi z voza, in posreči se mi, da jo ujame! Za zdaj se redar po tem takem lahko obriše!

113

Fantje, fantje, toliko da mi ni sree

zastalo! Priletel namreč nisem na voz, ampak za voz! Na vrhu pa v zadnjem trenutku opazim srčico, ki visi z voza, in posreči se mi, da jo ujame! Za zdaj se redar po tem takem lahko obriše!

114

Fantje, fantje, toliko da mi ni sree

zastalo! Priletel namreč nisem na voz, ampak za voz! Na vrhu pa v zadnjem trenutku opazim srčico, ki visi z voza, in posreči se mi, da jo ujame! Za zdaj se redar po tem takem lahko obriše!

115

Fantje, fantje, toliko da mi ni sree

zastalo! Priletel namreč nisem na voz, ampak za voz! Na vrhu pa v zadnjem trenutku opazim srčico, ki visi z voza, in posreči se mi, da jo ujame! Za zdaj se redar po tem takem lahko obriše!

116

Fantje, fantje, toliko da mi ni sree

zastalo! Priletel namreč nisem na voz, ampak za voz! Na vrhu pa v zadnjem trenutku opazim srčico, ki visi z voza, in posreči se mi, da jo ujame! Za zdaj se redar po tem takem lahko obriše!

117

Fantje, fantje, toliko da mi ni sree

zastalo! Priletel namreč nisem na voz, ampak za voz! Na vrhu pa v zadnjem trenutku opazim srčico, ki visi z voza, in posreči se mi, da jo ujame! Za zdaj se redar po tem takem lahko obriše!

118

Fantje, fantje, toliko da mi ni sree

zastalo! Priletel namreč nisem na voz, ampak za voz! Na vrhu pa v zadnjem trenutku opazim srčico, ki visi z voza, in posreči se mi, da jo ujame! Za zdaj se redar po tem takem lahko obriše!

Tekarja

mladega fanta, s lastnim kolesom, sprejme takoj A. Černice, Kranj. 22963-1

Detektiva

zasebnega, zanesljivega, proti dobri nagradi, isčem. Ponudbe na ogl. odd. Jutra pod »Zanesljiv detektiva«. 22798-1

Služkinja

za vsa hišna dela in samostojno kuhanje, sprejemam. Prečna ul. 4. 22799-1

Kleparski pomočnik

mlajši, ki bi opravljal pomožna dela delo mesto pri Matiji Jankovič, splošno Kleparstvo, Rimska cesta 19. 22781-1

Natakarico

mlado, prijetno, z znanjem nemščine takoj sprejme gostilna Mayr. Kranj. 22784-1

Hlapca

treznega, poštenega, vajenega konj in prevoza lesa, takoj sprejemam. Ploča do din 300. Ponudbe na ogl. odd. Jutra pod »Hlapec«. 22787-1

Logarja

oženjenega, brez otrok, vajenega konja, isčem. Ponudbe na ogl. odd. Jutra pod »Logar 130«. 22782-1

Kuharico

za gostilno in za druga gospodinjstva dela sprejemam takoj. Gostilna Angelca, Ježica. 22664-1

Manufakturnista

ali manufakturnistko dobrega sprejemam. Ponudbe z referencami in zahtevki plače na ogl. odd. Jutra pod »Oskrba v hiši«. 22655-1

Čevljarkega

pomočnika ki zna dobro pravi, isče stalno službo brez hrane in stanovanja v Ljubljani. Naslov v vseh poslovalnicah Jutra. 22658-2

27. letni fant

isče službo inkasanta, točilca ali sluga. Zmožen tudi pisarniških del. Ponudbe na ogl. odd. Jutra pod »Pošten fant«. 22747-2

Korespondentka

zmožna sloven, v nemščini v govoru in pisanju isče mesto. Ponudbe na ogl. odd. Jutra pod »Dolgoletna praksa 1937«. 22768-2

Kot praktikančinja

v drogeriji, zobozhigelnici ali pisarni isče mesto absolutne odličnosti, mešan. šole z malo mato. Naslov v vseh poslovalnicah Jutra. 22734-2

1000 Din nagrade

dam onemu, ki mi prikaže stalno službo ml. zarja. Sprejemam tudi vsako drugo zaposlitev. Naslov v vseh poslovalnicah Jutra. 22732-2

Gospodinjica

z znanjem nemščine in klavirja. Isče mesto k otrokom v boljši hiši. Grem tudi izven Ljubljane. Ponudbe na ogl. odd. Jutra pod »Ljubim deco«. 22730-2

Korespondentinja

sa perfektno znanjem slovenske, nemščine, obeh stenografij in izurjena strojepliska, želi v dobro plačeno, cenjeno, znanje, z pisarniško prakso, znanjem jezikov, knjigovodstva in strojepliske. Cenji, ponudbe na ogl. odd. Jutra pod »Vzajemno pošteno«. 22677-2

Primerno službo

isče intelektualca z referencami, dober organizator, z pisarniško prakso, znanjem jezikov, knjigovodstva in strojepliske. Cenji, ponudbe na ogl. odd. Jutra pod »Plača po delu«. 22688-2

Mlad mesarski

pomočnik želi službo za takoj. Delf Pešek, Šmarje pri Jelšah. 22960-3

Masarka in babica

Pavla Ostrelj, Stari trg 11 se pripravlja, čim, damam in materam po času primernih cenah. 21522-2

Prodajalka

vešč mešane trgovine, pekarnice, slaščičarne ter samostojnega gospodinjstva. Isče stalno službo. Ponudbe na ogl. odd. Jutra pod »Samostojna in varčna«. 22697-3

Mlado delo

trgovsko izobrazeno (trg. t. in malo mato), isče stalno službo v pisarni. Zmožna slovenske, srbohrvatske, nemške korespondence, knjigovodstva, strojepliske, stenografije. Cenjena ponudbe na Otavice 12, Ribnica - Dol. 22955-2

Upokojen orožnik

vešč strojepliska, slovenskega in nemškega jezika isče službo kot portir, magacinier ali inkasant. Ponudbe na agencijo Pichler, Ptuj pod »Nastavitev«. 22641-2

Več pleskarskih in

ličar. pomočnikov sprejemam. Jelšah, Celovška cesta 66. 22996-1

Pletiljo

izurjeno po možnosti na ročnice in uteke, sprejme takoj M. Zigon, 22997-1

Samostojna

pomočnica dobi stalno mesto. Modni salon Lukež, Vegova 8/1. 22921-1

Služkinjo

dobro, samostojno kuharico, čisto z lepimi izpričevanji iz boljših hiš, vajeno vsesa dela sprejemam takoj. Naslov v vseh poslovalnicah Jutra. 22943-1

Siviljo

sprejemam. Devinska ul. 7. 22969-1

Kolarskega

pomočnika dobro izvešanega, sprejemam takoj. Jenč, Poljanska cesta 69, Ljubljana. 22977-1

Prijazno dekle

ki bi opravljal tudi hišna dela, isčem k triletnemu otroku. Randata Rožna dolina c. II. št. 14. Telefon 39-40. 22956-1

Čevljarkega

pomočnika za boljše šivanje delo — sprejemam Kolar Jožep. Čevljar, Celje. 22961-1

Samostojen

mesarski pomočnik s kaveljo, dobi takoj mesto. Naslov v vseh poslovalnicah Jutra. 22977-1

Službo išče

Beseda 1 Din, davek 3 Din, za šifro ali dajanje naslovov 5 Din. Najmanjši znesek 17 Din.

Izurjena perica

ki zna dobro pravi, isče stalno službo brez hrane in stanovanja v Ljubljani. Naslov v vseh poslovalnicah Jutra. 22658-2

27. letni fant

isče službo inkasanta, točilca ali sluga. Zmožen tudi pisarniških del. Ponudbe na ogl. odd. Jutra pod »Pošten fant«. 22747-2

Korespondentka

zmožna sloven, v nemščini v govoru in pisanju isče mesto. Ponudbe na ogl. odd. Jutra pod »Dolgoletna praksa 1937«. 22768-2

Kot praktikančinja

v drogeriji, zobozhigelnici ali pisarni isče mesto absolutne odličnosti, mešan. šole z malo mato. Naslov v vseh poslovalnicah Jutra. 22734-2

1000 Din nagrade

dam onemu, ki mi prikaže stalno službo ml. zarja. Sprejemam tudi vsako drugo zaposlitev. Naslov v vseh poslovalnicah Jutra. 22732-2

Gospodinjica

z znanjem nemščine in klavirja. Isče mesto k otrokom v boljši hiši. Grem tudi izven Ljubljane. Ponudbe na ogl. odd. Jutra pod »Ljubim deco«. 22730-2

Korespondentinja

sa perfektno znanjem slovenske, nemščine, obeh stenografij in izurjena strojepliska, želi v dobro plačeno, cenjeno, znanje, z pisarniško prakso, znanjem jezikov, knjigovodstva in strojepliske. Cenji, ponudbe na ogl. odd. Jutra pod »Vzajemno pošteno«. 22677-2

Primerno službo

isče intelektualca z referencami, dober organizator, z pisarniško prak

Gospodo!
Vi fol ne pazite
naše patentirano
Triumph

PETROLGAS KUHALO
kjer kuhate, pečete, pržite in greje brez dima, čade in mirisa.
Ima filcane pumpe in brez priključka na dimovodnik.

Potrošnja goriva na
sat samo za 70 para

Upite i narudžbe
na
Čeječku Ijevacionu
željeza i tvornicu
strojeva d.d. Čižjek

Najlepše samo v trgovini
Zavese SEVER - MARIJIN TRG 2

Kupuj
domače
blago!

OSEBE, ki so že prišle v leta, po pravici skrbijo artritizem ter se boje vseh bolezni, ki se z njim pričenejo: revmatizem v sklepih in mišicah, nevralgično stanje ali ono, ki se večkrat ponavlja, žolčni kameni, bolezni ledvic, protin, migrene, odebalelost, naduha itd.

Zaradi tega je potrebno, zlasti za onega, ki je prekoračil 50. leto, preprečiti kopičenje sečne kisline, ki pomaga, da se artritizem razpase.

URODONAL priporočajo vsi zdravniški krogi kot razkrojevalca sečne kisline.

URODONAL
olajšuje izločevati strup iz organizma.

Etablissement CHATELAIN,
dobavitelj pariških bolnišnic.

22 velikih nagrad, Pariz

Dobiva se v vseh lekarnah.
Ogl. reg. pod Sbr. 14037-34

1837 Ob 100 letnici 1937

obstoja trgovine S ŠOLSKIMI POTREBŠČINAMI —
PISARNIŠKIMI POTREBŠČINAMI ter PAPIRJEM
se priporoča trgovina

MAT. GERBER, Kongresni trg 4

ob novem stopnišču koncem Wolfve ulice

Veselo v šolo!

19.-

33135-681
Najbolji prijatelj šolske mladine v dežju in vlažnih dneih so naše galose, ki ne prepuščajo vode in vlage. Za malo denarja očuvajo Vaši malčki svoje dragoceno zdravje. Kupite jim galose za Din 19.-, Vel. 31-34 Din 25.-, Vel. 35-38 Din 29.-.

59.-

5842-05
Za svečane prilike najboljša obutev za deca iz finega laka z usnjenim podplatom in gumasto peto. Vel. 31-34 Din 69.-.

29.-

2403-61000
Najbolji, najtrpežnejši in najbolj prikladni čevlji za telovadbo in sport. Vel. 35-42 Din 35.-.

59.-

5892-64823
Otroški čevlji iz najfinejšega laka s čvrstim usnjenim podplatom in lepim okrasom na vezavo. Vel. 31-34 Din 69.-.

45.-

3762-68800
Visoki čevlji iz močne kravine z neraztrgljivim in nepremočljivim gumastim podplatom. Neobhodni šolski mladini v dežju, snegu in blatu. Od 31-34 Din 49.-, od 35-38 Din 59.-.

45.-

3222-43809
Zelo močni deški čevlji s prožnim podplatom. Vel. 31-34 Din 45.-, 35-38 Din 59.-.

69.-

6022-44722
Zelo prijetni in največ zahtevan otroški čevlji iz finega telečjega boka s čvrstim usnjenim podplatom. Vel. 31-34 Din 79.-, 35-38 Din 89.-.

69.-

6022-44706
Polčevlji iz močnega boka s neraztrgljivim usnjenim podplatom. Vel. 31-34 Din 79.-, 35-38 Din 89.-.

79.-

6662-44728
Odporni in močni pri tem pa lahki visoki deški čevlji iz riavega boka s čvrstim usnjenim podplatom. Vel. 31-34 Din 89.-, 35-38 Din 99.-.

Rata

Radijske postaje vsega sveta

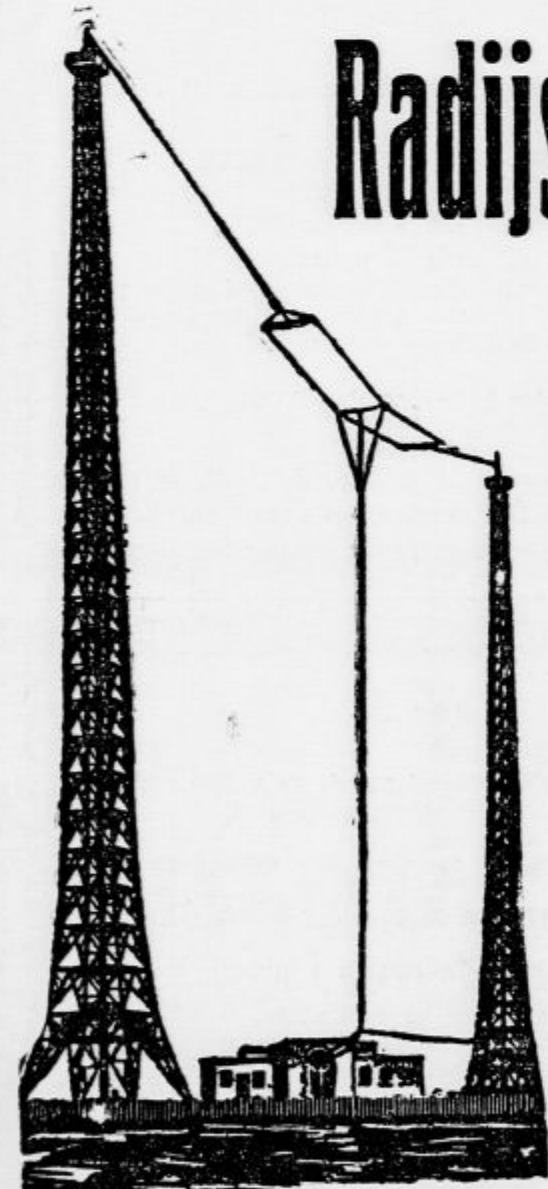
Vam v nedosegljivi jakosti in zvočni lepoti
prinašajo samo aparati svetovne znamke

HORNYPHON

Vsa valovna območja — poljubno spremenljiva selektivnost — fiziološko pravi regulator jakosti — izpopolnjen zvočnik za vse zvočne frekvence — nastava z magičnim križcem — skala z imeni vseh postaj — moderne oblike najčistejšega stila.

Posebno stikalo zmanjša porabo toka za 40%

Zastopstvo za Slovenijo — **Radio-Pegan** — Tyrševa 12

Konjunktura zahteva dobre moči!

Kdor potrebuje in lahko plača

zanesljivega, izkušenega sodelavca,
dobrega organizatorja, vsega knjigovodstva, korespondence, reklame itd., naj piše pod »Delavnost« na oglasni oddelek »Jutra«.

Hladilna naprava

polnoavtomatična, 1000 kalorij, primerna za mesarja ali večje restavracije skoraj nova; radi opustitve obrti poceni naprodati. — Informacije: oglasni oddelek »Jutra« pod »Ugodna prilika«.

GOSPODINJA

(WIRTSCHAFTERIN)

boljša oseba srednjih let, ki se razume v kuhinji, po možnosti samostojna vdova, se išče za vodstvo večje restavracije v Zagrebu. Nastop po dogovoru. Cenj. ponudbe pod 47336 na Publicitas dd. Zagreb, Ilca 9.

POSESTVO

v Ljubljani, veliko okoli 4 ha, s tovarniškimi objekti, naprodati. — Interesenti naj pošljejo svoje naslove na oglasni oddelek »Jutra« pod »Ugodna lega«.

Gratis.

Gratis.

Nizozemske cvetlične čebuljice

Ker hočemo priti z ljubitelji cvetlic v Jugoslaviji v stike, oddajamo za reklamo zavoj cvetličnih čebuljic gratis. Zavoj vsebuje: hijacinte, tulipane, narcise, krokuse, grozdnate hijacinte, anemone, ranunkule, zvončke — skupaj 160 kosov. Stroški za poštino, carino in zavoj so preračunani na Din 50.— in gredo v breme kupca. Pošljamo takoj po prejemu zneska franco in carine prosto v hišo. Kot ekstra reklamo prilagamo vsakemu naročilu še večbarvno sliko polj cvetličnih čebuljic 90/140 cm in ilustrirano navodilo za kulturo.

Nikdo naj ne zamudi zahtevati to krasno kolekcijo.

BROEKHOFF & GULDEMOND, Raaks 32, Haarlem, Holland.

Stavbeni material

izolacije vseh vrst, heraklith, keramika, šamot, mavec, cevi, beli cement, se kupi najceneje pri

„Material“ Ljubljana, Tyrševa 36 a

ZAHVALA

Ob prebridki in prerani izgubi našega nepozabnega sina in brata

BOŽA
sedmošolca

se zahvaljujemo vsem, ki so ga spremili na njegovi zadnji poti in ga obsuli s cvetjem in vencji. Prisrčno se zahvaljujemo g. A. Ferbežarju in č. g. kaplanu Mr. Morju iz Šmarja, ki sta mu nudila na kraju nesreče prvo pomoč in tolažbo ter g. zdravnikom in č. sestram v splošni bolnici za požrtvovalni trud, da bi ga ohranili pri življenju. Najlepše se zahvaljujemo g. prof. P. Erženu za ganljivi poslovljni govor in vsem prijateljem in znancem, ki so nam ob teh težkih trenutkih stali ob strani ter sočustvovali z nami.

V KRANJU, 11. septembra 1937.

Zalujocha rodbina

LUD. ERJAVCA, prometnika drž. žel.

VSELETO

imate lahko

SLADKI MOŠT

ako ga konzervirate

z NIPAKOMBINOM A/L

NIPAKOMBINOM A/L je

enostavno, zanesljivo in neškodljivo sredstvo.

Navodila daje Vam

„Radiosan“ — Zagreb,

Dukljanova ulica br. 1

Uporaba dovoljena po ministertvu narodnega zdravlja in socialne politike.

5. 11. 1937

INSERIRAJTE V „JUTRU“!